

ROČNÍK XII • ČÍSLO 4
28. ČERVNA 2018

TĚŠÍNSKÉ INFORMAČNÍ DVOUMĚSÍČNÍK MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN LISTY

Třídění odpadu

Město skončilo na třetím místě

STRANA 2

Elektrifikace Těšína

První elektrárna v roce 1910

STRANY 14 a 15

Tradiční svátek spojil na tři dny obě města

Oba Těšíny se v polovině června bavily společně v rámci tří denního Svátku tří bratří. Lidé plynule přecházeli hranici, aby si užili koncertů, zábavy, dobrého jídla i příjemné atmosféry. Více najdete na straně 25.

FOTO | BEATA TYRNA, ZWROT

Město se v létě postará o rekordní počty dětí

Více než dva miliony korun město vydá letos na zajištění prázdninových pobytů, tato částka každým rokem roste.

Více dětí pojedje s příspěvkem města na tuzemské prázdniny nebo využije příměstských táborů a dalších akcí. Méně se jich pak bude rekreovat v Chorvatsku.

Jiná taktika

„Rozhodli jsme se pro změnu politiky: chceme odrekreovat více dětí v tuzemsku a postupně utlumovat zahraniční pobyty. Jeví se nám to jako spravedlivější, kdy za stejný objem peněz budeme moci letní aktivity poskytnout více dětem,“ uvedl starosta Vít Slováček v reakci na stížnost opozice na snižování počtu dětí rekreovaných v zahraničí. Co se týče Chorvatska, byly vybrány jen ty děti, které ni-

kdy s městem na rekreaci nebyly. Na rozdíl od minulosti, kdy rodiče často nevěděli, jestli přihlášky podat na radnici nebo v kanceláři MO ČSSD Na Brandýse. Vybrané děti, mnohdy opakovaně stejné, dostaly během pobytu čepičky s logem této strany.

Šestkrát více dětí

Že objem peněz na letní aktivity dětí je rok od roku větší, potvrzuje ředitelka Domu dětí a mládeže Český Těšín Eva Juricová. „Zatímco v roce 2006 jsme poskytli příměstský tábor jen 55 dětem, loni to bylo celkem 336 účastníků na patnácti táborech, což je šestkrát více. Dlužno dodat, že tehdy to bylo za plnou cenu, tedy bez příspěvku, nyní téměř polovinu nákladů na zajištění pobytu kryje město ze svého rozpočtu. Proto si tábory mohou dovolit i méně

majetné rodiny,“ uvedla Juricová s tím, že i pro organizaci je to náročnější, protože musí zajistit místo, pedagogické pracovníky nebo trenéry a zajímavý program. Tuto skutečnost musí město také zohlednit při vytváření rozpočtu pro příspěvkovou organizaci.

Na zajištění pobytové činnosti město vyčlenilo loni jen pro DDM 240 tisíc korun. Kromě toho vyplátilo příspěvek na letní soustředění 20 dětí z kroužků DDM, padesát malých rekreatantů mohlo díky dotaci na tuzemský tábor. Další prostředky na letní tábory získávají neziskové organizace, které na území města pracují s dětmi a mládeží.

„V roce 2018 jsou finančně podpořeny z rozpočtu města tři táborové pobyty pro účastníky ve věku 6-15 let, kteří mají trvalé bydliště v Českém Těšíně. Na den a dítě

vyplácíme příspěvek ve výši maximálně 150 korun,“ uvedla referentka Karin Pribulová s tím, že v roce 2006 nebyly dotace na podporu táborových pobytů poskytovány.

Prázdniny ve městě

Na léto je také pro děti a jejich rodiče připraven atraktivní program v rámci Prázdnin 2018. Každý pracovní den mohou děti na území města tvořit, sportovat nebo soutěžit. Připraveny jsou i výlety, čtyři z nich pro celé rodiny, mimo jiné do Dream parku v Ochabách. V posledních letech takto pracovníci nebo spolupracovníci DDM zajistili atraktivní program pro tisíce dětí.

„Myslím, že město by mělo podporovat letní aktivity dětí v tuzemsku, kdy veřejné prostředky by měly zůstat na území města, popřípadě v regionu,“ uzavřel místostarosta města Stanislav Folwarczny. (DH)

Řidičský průkaz vyřídíte bez fotky a kdekoliv

S účinností od 1. 7. 2018 dochází ke změně na úseku evidence řidičských průkazů dle zákona číslo 361/2000 Sb., zákon o silničním provozu.

O vydání řidičského průkazu si budou moci řidiči požádat na kterémkoliv obecním úřadě obce s rozšířenou působností v rámci celé České republiky. Ruší se tak místní příslušnost dle místa trvalého pobytu řidiče. K žádosti se již nebudou do-

kládat fotografie. Jedinou výjimkou je vydání mezinárodního řidičského průkazu, kde bude stále nutné doložit fotografii.

Na jakémkoli úřadě obce s rozšířenou působností bude také možné požádat si o výpis z evidenční karty řidiče, výpis z bodového hodnocení, ale také např. vzdát se řidičského oprávnění. Řidičský průkaz půjde ale vyzvednout pouze tam, kde o něj bylo požádáno. Tato změna se týká i průkazu profesní způsobilosti řidi-

če a paměťové karty řidiče. Mění se výše správních poplatků za vydání řidičského průkazu ve lhůtě do 20 dnů z dosavadních 50 Kč na 200 Kč a ve zkrácené lhůtě do 5 pracovních dnů z dosavadních 500 Kč na 700 Kč.

Pokud se nový řidičský průkaz vydává z důvodu konce jeho platnosti, je tato výměna i nadále bez poplatku. Nově se již na řidičských průkazech nebude uvádět adresa trvalého bydliště. Správní řízení o odnětí řidičského oprávnění z dů-

vodu např. zdravotní nezpůsobilosti, správní řízení o vrácení oprávnění budou i nadále vázány na místo trvalého pobytu.

Z důvodu přechodu na nový systém bude ve čtvrtek 28. 6. a v pátek 29. 6. provoz pracoviště agend řidičů omezen pouze na poskytování informací. Žádné úkony v registru řidičů nebude možné v těchto dnech provést.

MONIKA KLODOVÁ, REFERENTKA EVIDENCE ŘIDIČSKÝCH OPRÁVNĚNÍ

Město získalo ocenění za třídění odpadu. Vyhrál Třinec

Obce, jejichž občané nejlépe třídí odpad, získávají každoročně prestižní ocenění „O keramickou popelnici“. Letos první místo v kategorii měst nad 15 tisíc obyvatel obsadil Třinec, následovaný Bohumínem a Českým Těšínem.

„Chceme velmi poděkovat našim občanům, že s námi odpady třídí a přispívají k ochraně životního prostředí i přírodního bohatství. Vytříděným komoditám tak život nekončí na skládce,“ uvedla místostarostka Gabriela Hřebačková, která na zámku v Hradci nad Moravicí cenu pro město převzala.

Do soutěže, kterou každoročně pořádá Moravskoslezský kraj s autorizovanou obalovou společností EKO-

Cenu za město si do Hradce nad Moravicí přijela převzít místostarostka Gabriela Hřebačková. FOTO | ARCHIV POŘADATELE

-KOM, a. s., bylo zapojeno všech 300 obcí a měst Moravskoslezského kraje. Průměrně na jednoho obyvatele našeho kraje připadlo za rok 2017 přesně 21,1 kg vytříděného papíru, téměř 14 kg plastů, skoro 12 kg skla a čtvrt

kilogramu nápojových kartonů. V součtu je to tedy asi 47,3 kilogramu vytříděného odpadu na občana.

„Za poslední dva roky každý českotěšínský občan průměrně vytřídil ročně přes 50 kilogramů papíru,

plastů, skla, nápojových kartonů. Loni to bylo dokonce již 56,7 kg. Naši občané tedy krajský průměr převyšují o 9,4 kg,“ uvedla referentka odpadového hospodářství Lenka Kročková. (DH)

Užijte si léto a prázdniny!

Vážení občané, milé děti,

před námi jsou dva prázdninové měsíce, tedy období dovolených, odpočinku a společně stráveného času. Přejeme vám slunečné počasí, nové zážitky a hodně pozitivní energie. Na prázdniny jsme pro vás připravili – stejně jako každým rokem – atraktivní program. Tak hezké prázdniny a nezapomenutelné letní okamžiky!

VÍT SLOVÁČEK, STAROSTA

GABRIELA HŘEBAČKOVÁ A STANISLAV FOLWARCZNY, MÍSTOSTAROSTOVÉ

POHLEDNICE POCHÁZÍ ZE SOUKROMÉ SBÍRKY

Zpříjemníte letní čas pacientům?

Nemocnice Český Těšín ve spolupráci s organizací ADRA zahájila další nábor dobrovolníků, kteří by pacientům zpříjemnili vhodnými aktivitami nadcházející letní měsíce.

„Naše nemocnice disponuje nádherným parkem s množstvím zeleně a lavičkami. Bohužel jej ale na procházky či odpolední popovídání s rodinnými příslušníky využívají hlavně pacienti, u nichž zdravotní stav nijak neomezuje mobilitu,“ uvádí za nemocnici Alice Ručková.

„Pacienta může vzít na procházku samozřejmě i rodina. Ale v dnešní uspěchané době stále přibývá klientů, za kterými jejich blízcí nedocházejí vůbec nebo velmi zřídka. Takoví lidé, pokud se sami nepohybují, trá-

ví veškerý čas během hospitalizace v nemocničním pokoji, a to bychom chtěli změnit,“ vysvětluje Ručková.

Chtěli byste se také stát dobrovolníky? Podmínkou je plnoletost, tedy alespoň 18 let, a chuť pomáhat druhým. Nezáleží na znalostech nebo speciálních schopnostech. Jediné, co je potřeba, je čas, který může člověk nemocným věnovat, a to třeba jen jednu nebo dvě hodiny týdně. Organizace ADRA nabízí dobrovolníkům proškolení, odbornou podporu, pojištění a proplacení cestovních nákladů.

V případě zájmu kontaktujte Dobrovolnické centrum ADRA na tel. číslo 732 509 400, případně pište na e-mailovou adresu hana.cadova@adra.cz. (RED) FOTO | ARCHIV

Gymnazisté se setkali s nadějným mílařem

Kontinentální pohár sice bude probíhat až v září, ale mladí sportovci žijí touto týmovou soutěží již od podzimu 2017. Projekt Ostrava fandí kontinentům připravil Český atletický svaz společně s Moravskoslezským krajem.

Je určen žákům základních a středních škol a členům atletických od-

dílů a klubů. V červnu se studenty Gymnázia Josefa Božka besedoval mílař Jakub Holuša, zástupci Českého atletického svazu a náměstek hejtmána pro školství a sport Stanislav Folwarczny.

Hovořilo se mimo jiné o výzvách, motivaci, sportu a jeho podpoře ze strany kraje. Akce se koná na podporu sponzorování mezi mladými lidmi a má i upozornit na důležité

sportovní akce v kraji, které se daří v poslední době organizovat.

Do projektu Ostrava fandí kontinentům je zapojeno přes 17 000 dětí ze základních i středních škol v kraji a 120 oddílů a klubů po celé České republice.

„Cílem projektu bylo zapojit děti do pravidelné pohybové aktivity, protože atletika je základem všech sportů. V motivaci jim celý rok

pomáhají čeští patroni – Bára Špotáková, Jan Kudlička, Pavel Maslák a Miša Hrubá,“ říká výkonný ředitel organizačního výboru poháru Valter Boček a dodává: „Děti se dozvěděly také něco o kultuře, zvycích či přímo životě atletů v různých částech světa a dalších aspektech ve spojení s našimi zahraničními ambasadory.“

(RED)

FOTO | ARCHIV ORGANIZÁTORŮ

Spolu vytvořili nejlepší kalendář

Kalendář, který vytvořili společně zaměstnanci a obyvatelé domova pro seniory se studenty Albrechtovy školy, získal v konkurenci 91 jiných nakladatelských počínů. Zvláštní cenu poroty v jedné z devíti kategorií, nazvané Podpora mladých tvůrců.

Soutěž proběhla v rámci mezinárodního veletrhu Reklama Polygraf v Praze.

Nástěnný kalendář Jako by to bylo včera..., na kterém se složily současné fotografie uživatelů domova pro seniory před imaginárním zrcadlem s jejich příběhem a odrazem v mládí, jenž ztvárnili studenti střední školy, získal ocenění odborné poroty za originální nápad s emotivním podtextem zaznamenávající přirozený cyklus života.

(DH)

Cenu převzali tvůrci kalendáře Izabela Zajac z Centra sociálních služeb a Pavel Cieslar z Albrechtovy střední školy.

FOTO | ARCHIV

Rekord máme v kapse

Celkem 1460 dětí se prvního června zapojilo do živého řetězu kolem radnice. Tento výsledek bude zapsan do České knihy rekordů. Akce proběhla v Den dětí mimo jiné k 90. výročí vybudování českotěšínské radnice.

„Jedná se o ustavující rekord, číslo zúčastněných je významné a akce i díky tomu, že se na ní podílely školy, proběhla rychle a velmi dobře,“ potvrdila komisařka rekordů Klára Klimecká z Agentury Dobrý den.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Za cyklostezkou do Ropice mohou následovat další

V nejbližších dnech se zájemcům otevře nový úsek cyklostezky z Českého Těšína podél frekventované silnice směrem na Ropici. Do budoucna město plánuje další projekty v rámci

podpory cyklistiky. „Již léta usilujeme o cyklotrasu do Chotěbuz a dál do Karviné. Jediná možnost je vést ji podél železniční trati a dosud společnost SŽDC nedávala k tomuto sou-

hlas. Pozemky v ochranném pásmu totiž potřebovala pro právě probíhající optimalizaci tratě. Teď už projektu nebude snad stát nic v cestě a je to náš program pro další období, stejně jako

cyklostezka podél Sokolovské ulice,“ doplnil místostarosta města Stanislav Folwarczny. Na cyklisty se pamatuje i v rámci plánované stavby nového autobusového nádraží.

(DH)

Občanská vybavenost v Havlíčkově ulici

Vizualizace objektu od Havlíčkovy ulice.

VIZUALIZACE | ARCHIV INVESTORA

Jednání ve věci nového investičního záměru svolalo město Český Těšín. Samospráva přizvala odborníka na dopravu, který navrhl řešení dopravní obsluhy rozvojové plochy v Havlíčkově ulici tak, aby byla co nejméně zatížena dopravou.

Soukromý investor chce na svém pozemku bývalých papíren postavit zdravotní středisko a samoobsluhu a je ochoten respektovat rozumné požadavky města i protilehlé školy.

Dopravní opatření

„Nejlepším řešením je rekonstrukce stávajícího vjezdu do plochy nové občanské vybavenosti, ne tedy naproti vstupu do školy. Vjezd i výjezd pro osobní auta z areálu navrhuji směřovat na Střelníční ulici stavebním řešením doplněným o příkazové značky. Navíc je navrženo stavební úpravou dopravně zklidnit vjezd do Havlíčkovy ulice. Tak zabráníme zvýšení dopravy touto ulicí,“ uvedl Bedřich Nečas ze společnosti UDI Morava s tím, že investorem navrhovaný příjezd zásobování po ulici Střelníční vedle hotelu Piast je vhodný a odpovídá dnešním standardům. Společnost UDI Morava se specializuje na silniční a městské dopravní inženýrství a projekty organizace veřejné dopravy.

„Dnes je to zanedbaná brownfieldová plocha a tento návrh, který počítá se zelení a adaptací stávajících budov, se mi líbí a odpovídá vývoji v jiných urbanistických celcích tohoto typu, navržené parkoviště je podmínkou pro navrhovanou revitalizaci plochy. V návrhu uspořádání profilu Havlíčkovy ulice byly vymezeny v co největší míře možnosti pro zaparkování vozidel rodičů a zaměstnanců škol,“ doplnil Nečas, který je podepsán pod mnoha dopravními řešeními v celém regionu pro nové sídliště nebo obchodní celky.

Zneužití téma?

Jednání se zúčastnili i představitelé obou škol, které se nacházejí v okolí, stejně jako zástupci investora. „Nelíbí se mi, že je naše investice zneužívána k politickým účelům a šíření nepravd. Navíc od osob, které v minulosti skupily od města nebytové prostory za směšné částky, do jejich obnovy nic neinvestují, a tím jsou zodpovědní, že Hlavní ulice z pohledu obchodně společenského je dnes mrtvá. Když si vzpomenu, jak jsem jako dítě nakukoval do výloh rozmanitých obchodů, je mi smutno. Dnes tito lidé, kteří nejvíce křičí, mají své budovy v zanedbaném stavu, prodává se tam alkohol a další svinárny. To v žádném našem objektu není. My chceme na svém pozemku zřídit vkusný, zapadající do památkové zóny projekt, který má sloužit občanům. Aby i lidé z centra města měli blízko k lékařům nebo za nákupy,“ uvedl Miroslav Rakowski s tím, že je Těšíňák od narození a jeho investice jsou primárně spojeny s naším městem.

Poukázal přitom na své dosavadní aktivity, jako je rekonstrukce budovy na Hlavní (Domino Sport), revitalizace dvojdomu na křižovatce ulic Hlavní a Odboje (knihkupectví) a Odboje a náměstí (mobilní operátor).

Více než polovina pro zdravotnictví

Rakowski upřesnil, že plocha areálu má celkem 3600 metrů. Plocha prodejny potravin bude mít 600 metrů. Bude umístěna v zachovalé budově Kutzerových tiskáren, tedy nepůjde o novou výstavbu a už vůbec ne o montovanou halu, ale adaptuje stávající budovu, jejíž stěny budou obloženy režnou cihlou.

„Takovou plochu mají venkovské samoobsluhy, nejde o supermarket, jak je líčeno. I lidé v centru si zaslouží mít moderní obchod se širokou nabídkou. Od začátku deklarujeme,

že 60 procent plochy areálu bude vyčleněno po zdravotnické služby. Rehabilitace vznikne v budově v ulici Bezručově, kde prakticky na stejném půdorysu zbouraného objektu vybudujeme novou. V dalších budovách bude lékárna, lékaři a zubní ordinace,“ doplnil Rakowski s tím, že kromě zmíněného projekt počítá už jen s malými prodejny o ploše cca 50 metrů a kanceláři.

Jak to bude s parkovištěm

V areálu bude k dispozici parkoviště pro 78 aut, kde krátkodobé odstavení auta bude zdarma, delší bude placené. Plocha bude odvodněná, s LED osvětlením a v projektu je osazení parkoviště již vzrostlými stromy. Navíc projekt počítá s nepřetržitou ochrannou službou přímo v areálu a moderním závorovým systémem, který dokáže číst dopravní značku.

Podle místostarostky Gabriely Hřebečkové je těžké deklarovat, co je úměrný a neúměrný počet parkovacích míst.

„Dnes v centru města řešíme problém nedostatku, kdy by každá provozovna, cukrárna anebo kavárna chtěla mít vyhrazených několik míst pro své zákazníky a nejsme schopni jim vyhovět, protože by neměli kde parkovat obyvatelé centra,“ řekla. Rakowski zde doplnil, že je areál primárně plánován pro pěší zákazníky, kteří bydlí v pochůzkové vzdálenosti.

Požadavky rodičů a škol

Jednání se zúčastnilo i vedení gymnázia a základní školy, stejně jako představitelé školní rady a sdružení rodičů. Ti předložili své námítky a tlumočili obavy rodičů. „Jednání iniciované vedením města bylo důsledkem naší žádosti ve věci lokalizace vjezdu a výjezdu na parkoviště k areálu, se kterou souvisí zvýšení dopravy, zplodin, hluku a snížení bezpečnosti žáků. Nejraději bychom byli, kdyby se naproti škole

vjezd a výjezd vůbec nerealizoval a využilo se jiné napojení, např. ze Střelníční ulice. Pokud bude do podmínek města pro vydání stavebního povolení zakotvena povinnost vysazet a udržovat investorem několika úrovnívou zeleň oproti škole, bude splněna podmínka dopravního napojení přímo ke křižovatce s ulicí Střelníční, tak aby nebylo možné vjíždět a vyjíždět do areálu od centra města. Dále pokud město revitalizuje a rozšíří městskou zeleň podél Havlíčkovy ulice, včetně úprav komunikace, které pomohou odclonění školy, budeme investici respektovat,“ uvedl zástupce školské rady Michal Utíkal s tím, že výsledek jednání bude předložen školské radě a sdružení rodičů ke schválení, resp. hlasování o přijetí stanoviska.

Zástupce Sdružení rodičů MASKOT Michal Kochaniewicz kvitoval, že je rád, že se jednání posunula dopředu. Starosta města Vít Slovák zdůraznil, že samospráva vítá adaptaci nevyužívaných tiskáren, které doposud chátraly. „Pro město je primární, aby žádná investice nevedla ke snížení dopravní bezpečnosti,“ řekl s vysvětlením, že to byl důvod, proč město požádalo nestranného odborníka na dopravu o stanovisko a řešení, které by zajistilo nejbezpečnější řešení pro školu.

Kdy to bude?

Podle Rakowského nyní společnost finalizuje smlouvy se svými zákazníky. „V této chvíli probíhají adaptační práce uvnitř budovy bývalých tiskáren, ty by měly být hotovy do měsíce. V září chceme dát objektu novou střechu. Nyní, když jsme se dohodli s městem i zástupci škol na podmínkách, můžeme nechat dopracovat projekt po dopravní stránce a podat žádost o stavební povolení na výstavbu parkoviště. Dle plánů bude areál sloužit lidem od 1. září 2019,“ doplnil Rakowski.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

Zemřel profesor Pipes – čestný občan Těšína

Významný historik, spisovatel, dlouholetý profesor Harvardské univerzity a poradce prezidenta Ronalda Reagana, pan Richard Pipes, zemřel 17. května v Cambridge ve věku 94 let.

Jedná se o čestného občana Cieszyňa, kde se také v roce 1923 narodil v židovské rodině v domě na Michejdově ulici s č. p. 2.

Jeho otec Marek Pipes byl úspěšným podnikatelem. Společně se třemi společníky otevřel v polském Těšíně továrnu na čokoládu Dea. V říjnu 1939 se Pipesům na poslední chvíli podaři-

lo utéci před německými nacisty do Spojených států. V září 1940 Richard začal studovat na Muskingum College v New Concordu ve státě Ohio. Po dvou letech musel narukovat do vojenského letectva USA, krátce nato obdržel americké občanství.

V roce 1946 se oženil s varšavskou Židovkou Irenou Roth. Po propuštění z armády studoval historii na nejprestižnější americké univerzitě – Harvardu. V roce 1958 se stal na této univerzitě profesorem. Cestoval po světě a sbíral informace v evropských a sovětských knihovnách. Zúčastňoval se řady konferencí,

pořádal přednášky na mnoha vzdělávacích ústavech a také publikoval. V roce 1976 poprvé od své emigrace navštívil rodné Polsko.

V roce 1981 se stal členem týmu poradců ohledně národní bezpečnosti v pořadí čtyřicátého prezidenta USA Ronalda Reagana. Nejmocnějšímu muži planety radil v oblastech týkajících se Sovětského svazu a východní Evropy. Plnil velmi významnou roli při prezentaci situace Polska během výjimečného stavu, který u našich severních sousedů vyhlásil 13. prosince 1981 generál Wojciech Jaruzelski, aby se

vypořádal se silnou antikomunistickou opozicí reprezentovanou zejména hnutím Solidarność (Solidarita). Rozhodná Reaganova zahraniční politika vůči východnímu bloku, ztotožňována s Richardem Pipesem, nakonec přinesla úspěch a ve významné míře napomohla pádu totalitních komunistických režimů ve východní Evropě.

Pan Pipes své rodné město naposledy navštívil v doprovodu svého syna Daniela v říjnu 2014. Tehdy si mimo jiné prohlédli bývalou synagogu na Božkově ulici v Českém Těšíně. (GAM)

Dopoledne s párou bylo úžasné, užili si malí i velcí

Na začátku června jsme si připomněli 130 let Dráhy moravskoslezských měst. Český Těšín spolu s Českými drahami připravil pro občany příjezd parní lokomotivy Rosnička z roku 1956 a tematickou výstavu ve vestibulu radnice.

Akci zpřijemnilo herci Těšínského divadla v oblečení z konce 19. století, vojáci a železničáři v dobových uniformách nebo flašinetář. Zájem byl obrovský.

„Od dětství jsem chtěl být strojvůdcem, a ten sen se mi splnil. Začínal jsem jezdit na parních lokomotivách v roce 1962 pro Třinecké železářny. Později, od roku 1966, jsem přesedlal na dieselové stroje a na nich jsem pro stejný podnik jezdil až do odchodu do důchodu v roce 1999. Řízení parního trakčního stroje je mnohem větší zážitek, dieselového pak jednodušší, ten stroj také nepotřebuje takovou odbornou údržbu jako parní,“ řekl českotěšínský občan Jan Rusz, který byl dojat, že si mohl po letech opět zblízka prohlédnout parovůz. Lidem byly k dispozici i dobové vagony různých tříd z přelomu 19. a 20. století.

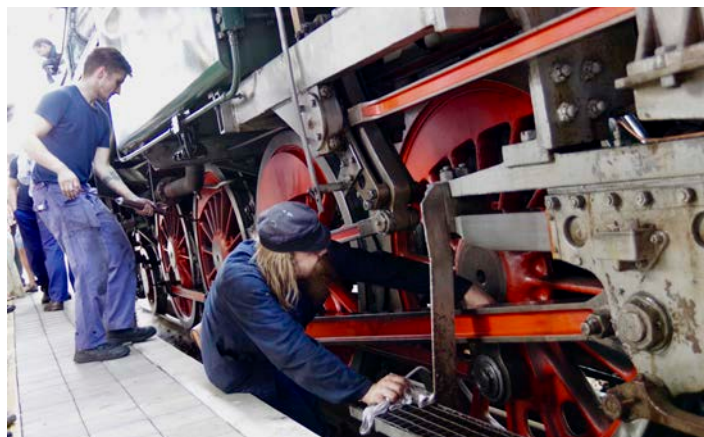
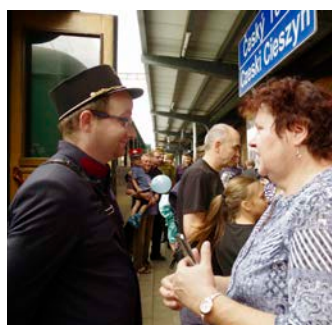
Parní lokomotiva 464.202, kterou si mohli lidé nejen prohlédnout, ale také vidět obsluhu při údržbě, byla postavena v roce 1956 v loko-

motivce Škody Plzeň, tehdy Závody V. I. Lenina. Jednalo se o poslední typ parní lokomotivy vyvinutý pro Československé státní dráhy. Přes plánovanou výrobu několika desítek kusů byly nakonec postaveny jen dva stroje. Lidový název jim dala výrazná zelená barva.

Dráha moravskoslezských měst vedla z Kojetína přes Hulín, Bystřici, Valašské Meziříčí, Frýdlant, Frýdek, Těšín až do Bílska-Bělé. Říká se jí také beskydská a vznikla v roce 1888 netradičním způsobem. Po etapách a s různými vlastníky. Dvě trasy na této trati už byly vystavěné. Byl to úsek z Frýdlantu do Ostravy, který si pronajímala Severní dráha císaře Ferdinanda. Na trase Kroměříž – Bystřice byla opět soukromá dráha z roku 1882, kterou provozovala Společnost rakouských místních drah. Spojující úseky se dostavěly.

Kdo nestihl akci v našem městě, může se vypravit do Železničního muzea moravskoslezského v budově nádraží Ostrava střed, kde je až do dubna příštího roku zpřístupněna výstava nejen ke 130 letům Dráhy moravskoslezských měst, ale také 120. výročí úzkorozchodné dráhy Třemešná - Osoblaha a stejnému výročí úseku Petrovice - Karviná a také 110 letům místní dráhy Frýdlant – Bílá.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

VŠECHNY VOZY JSOU NOVÉ, EKOLOGICKÉ, KLIMATIZOVANÉ, NÍZKOPODLAŽNÍ, S LCD PANELY A USB NABÍJEČKAMI

Kraj vybral nové autobusové dopravce

Veřejná autobusová doprava za „slušné“ ceny a v nejvyšší dostupné kvalitě až do roku 2028. To je výsledek tendrů na dopravce, které ukončil Moravskoslezský kraj.

O každou dopravní oblast regionu s výjimkou Havířovska se tak od příštího roku bude starat dopravce vzešlý z výběrového řízení. Cestující bude přepravovat nízkopodlažními ekologickými autobusy, v nichž je samozřejmostí klimatizace, wifi, možnost platit kartou a chytrými mobily, a nabídne další služby.

Díky soutěži kraj ušetřil

„Díky tendrům jsme na následujících deset let zajistili dopravce, kte-

ří pasažérům nabídnou komfortní jízdu a budou vylepšovat doplňkové služby a cenovou nabídku. Nyní se soustředíme na to, aby se veřejná doprava v kraji zjednodušila a zrychlila. To znamená na optimalizaci jízdních řádů, aby autobusy jezdily tam, kam lidé potřebují, a v čase, kdy potřebují. Aby spoje na sebe navazovaly, ideálně, aby byly propojeny s železniční dopravou,“ uvedl náměstek hejtmána pro dopravu a chytrý region Jakub Unucka s tím, že soutěž mimo jiné zahrnovala požadavek ekologického provozu a využití moderních technologií.

Soutěž také ušetřila tolik peněz, o kolik narostly mzdy řidičů. Takže celkové náklady na autobusovou dopravu v kraji budou po soutěžích

zhruba stejné. Ale řidiči mají výrazně vyšší platy, všechny autobusy jsou nové, ekologické, klimatizované, nízkopodlažní, s LCD panely a „teenagers-friendly“ – s USB nabíječkami, wifi a dalšími vymoženostmi.

Moravskoslezský kraj financuje a podporuje projekty, které přinesou „chytřejší“ a kvalitnější služby ve veřejné dopravě, zrychlí a zpříjemní cestování. „Proto se mění společnost Koordinátor ODIS, vznikl speciální datově-analytický tým, který tvoří jízdní řády a trasy autobusových linek tak, aby bylo pro cestující výhodné nechat auta doma a nasednout do autobusu,“ vyjmenoval náměstek hejtmána s tím, že kraj připravuje a spustí také marketingové kampaně, které by měly pomoci

udržet a hlavně získat nové cestující veřejnou dopravou.

Na pivo jedině autobusem

„Na podzim oslovíme skupinu mladých lidí – studenty nad osmnáct let. Budeme se je snažit přesvědčit, že ani po získání řidičáku nebo nástupu do práce nemusí začít jezdit autem, ale mohou v pohodě i nadále jezdit autobusem a při jízdě bezpečně surfovat na internetu. Na jaře pak zacílíme na rodiny, nabídneme all inclusive balíčky – tedy způsob, jak pohodlně jet autobusem a vlakem na výlety. Kromě toho ve spolupráci s malými pivovary poběží kampaň Na pivo jedině autobusem,“ upřesnil náměstek hejtmána Jakub Unucka. (RED)

Nový festival ukázal, jak bohatý a pestrý je náš region

Své kulturní dědictví představili druhou červnovou sobotu na náměstí Poláci, Slezané, Němci, Romové, Řekové a Vietnamci. Nový festival – Kultura regionu – má ukázat národnosti, které na Těšínsku žijí. Prezentaci kulturní doplnily stánky s národními jídly, například Vietnamci nabízeli smažené nudle nebo svou polévku Pho, německý spolek pak mandlové nebo makové koláče. Návštěvníci, které z náměstí ČSA nevyhnala bouřka a déšť, si festival náležitě užili.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Stadion na Frýdecké obsadili mladí hasiči

Ve dnech 9.-10. června proběhlo ve sportovním areálu na ulici Frýdecká krajské kolo mladých hasičů a dorostenců. Pro nejlepší krajská družstva mladých hasičů soutěžní klání již začalo v pátek odpoledne ve Stanislavicích závodem požární všestrannosti.

Sobotní náročnou soutěž, která zahrnovala dalších pět disciplín,

zvládly nejlépe Michálkovice, z našich zástupců z Karvinska si nejlépe vedli závodníci z Havířova-Města, kteří skončili na třetím místě, Karviná-Hranice vybojovala 7. místo.

Nedělní část pak patřila dorostencům, tj. mladým hasičům ve věku 13-18 let. Kategorii dorostenek ovládlo družstvo z Raškovic, havířovská děvčata skončila pátá. V ka-

tegorii dorostenců zvítězilo družstvo z Nové Vsi, Karviná-Hranice po těžkém boji skončila na druhém místě.

V soutěži jednotlivců jsme měli i českotěšínské zastoupení. Mezi dívkami to byla Aneta Římanková (SDH Stanislavice), která se bohužel zranila a brala až šesté místo. Mezi chlapci jsme měli reprezentanty

v každé kategorii. Dorostencům se již dařilo lépe, když za mladší (věk 13-14 let) Roman Kubiena ze Stanislavic obsadil 3. místo, ve střední kategorii (15-16 let) mostecký Filip Lázníčka 4. místo a mezi staršími (17-18 let) Ondřej Římanek ze Stanislavic vybojoval bronz.

MARCEL DAL,

SDH ČESKÝ TĚŠÍN - MOSTY

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Děti z Cieszyna, Rožňavy a Daruvaru soutěžily v psaní

V letošním roce zorganizovala Městská knihovna v Českém Těšíně již pátý ročník mezinárodní literární soutěže pro děti do 15 let Staň se spisovatelem s... na téma Dveře do neznáma.

Zmáčkní kliku a otevří průchod do jiného světa! Jejimi partnery byly knihovny v Cieszynie (Polská republika), Rožňavě (Slovensko) a Daruvaru (Chorvatsko).

Spolupráci v rámci ČR tentokrát přijala známá spisovatelka pro děti a mládež Klára Smolíková, která nejen vymyslela téma soutěže, ale také ve dvou únorových workshopech děti poučila, jak pracovat s textem, popřípadě jim pomohla rozvinout

již načaté práce. Následně všechna odevzdaná díla pečlivě ohodnotila a v květnu přijela osobně na slavnostní vyhodnocení soutěže do Avionu. Aktivní účast spisovatele na soutěži je pro žáky velmi atraktivní a přínosná. Vedení a hodnocení současným uznávaným tvůrcem má pro všechny velkou váhu a inspiruje k většímu úsilí.

Do Městské knihovny v Českém Těšíně odevzdalo texty celkem 76 dětí, z nich bylo vybráno šest nejlepších a jedna zvláštní cena. Tito žáci převzali z rukou Kláry Smolíkové odměny a vyslechli si podrobné hodnocení své práce. Takovou možnost měli ostatně všichni účastníci soutěže, kteří přišli do Avionu

a měli odvahu si své dílo se spisovatelkou projít. Zájem byl opravdu velký a všechny přečtené práce i jejich společné hodnocení velmi zajímavé a poučné.

Díla vítězů, společně s pracemi dětí z Cieszyna, Rožňavy a Daruvaru, si můžete přečíst v elektronickém sborníku, který je umístěn na webu Městské knihovny. Určitě stojí za to! **DANA ZIPSEROVÁ**

Spisovatelka Klára Smolíková.
FOTO | ARCHIV KNIHOVNY

Realizace projektu Český Těšín/Cieszyn INEurope úspěšně pokračuje

Projekt přeshraniční spolupráce Český Těšín/Cieszyn INEurope, jehož cílem je mj. vytvoření střednědobé strategie spolupráce měst Českého Těšína a Cieszyna a který je spolufinancován z prostředků Evropské unie v rámci programu Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014–2020, se dostává do další fáze realizace.

Od zahájení realizace, tj. od 1. 3. 2018, dosud proběhlo osm pracovních schůzek projektového týmu, který tvoří představitelé obou zúčastněných měst a euroregionálních sdružení z české a polské strany

hranice. Ke konzultacím byli přizváni i hosté, kteří přispěli řadou přínosných rad. Naposledy bylo městu Český Těšín doručeno Rozhodnutí o udělení dotace z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj (85 % nákladů) a Rozhodnutí o spolufinancování projektu ze státního rozpočtu ČR (5 %). Zbývajících 10 % nákladů pokryje město Český Těšín z vlastních zdrojů. Finanční zázemí projektu je tak zajištěno.

V současnosti probíhají debaty o personálním složení skupin tzv. Platformy expertů v celkem šesti klíčových tematických oblastech spolupráce mezi oběma Těšín. Zároveň pokračují i přípravy organizačního zajištění studijních cest do podobně rozdělených měst v EU: Frankfurtu nad Odrou a Słubic na polsko-německém pomezí a měst Valga a Valka na estonsko-lotyšské hranici. Do 30. 6. 2018

bude předložena první dílčí zpráva o realizaci projektu.

**PAVEL PEČ, KOORDINÁTOR
PROJEKTU ČESKÝ TĚŠÍN/CIESZYN
INEUROPE**

Projekt: Český Těšín/Cieszyn INEurope

Reg. číslo: CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_026/0001096

Projekt je spolufinancován Evropskou unií z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj – Program Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020.

Jaké benefity poskytuje město seniorům?

Město Český Těšín dlouhodobě podporuje občany v jejich potřebách a aktivitách. Níže uvádíme výčet aktivit zaměřených na seniory, ale i na osoby zdravotně znevýhodněné. Vzhledem k rozsáhlosti nabídky doporučujeme konkrétní možnosti sledovat na internetových odkazech, případně kontaktovat odbory a organizace, v jejichž gesci je benefit poskytován.

Příspěvek na stravování pro občany města Český Těšín
Senioři, invalidní důchodci třetího stupně 10 Kč za 1 oběd.

Malometrážní byty Kysucká 1821/8
Senioři, invalidní důchodci pro invaliditu třetího stupně
<http://www.tesin.cz/mesto-cesky-tesin/akce-mesta/akce-pro-seniory/>

Odbor sociální
Senior pasy: 55+ slevy a výhody pro seniory www.seniorypasy.cz

Ozdravné pobyty pro seniory – Luhačovice: 65+

Odbor školství a kultury
Společenské setkání seniorů s kulturním programem: 80+

Kulturní představení pro seniory: divadelní a kulturní vystoupení

Dárkové balíčky pro jubilanty: osobní návštěva zástupce města s dárkovým balíčkem u příležitosti životního jubilea 70, 75, 80, 85, 90, 91, ... (odbor školství a kultury)

Odbor finanční
Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů: Dle zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích se dle § 10b, odst. 3, písm. c) se osvobodí fyzické osoby, které jsou umístěny v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo chráněném bydlení.

Nad rámec zákona město Český Těšín osvobozuje poplatníky, kteří dosáhnou v příslušném kalendářním roce 80 a více let, a těm, kteří dosáhnou v příslušném kalendářním roce 70 a více let, ve výši 120 Kč ze sazby poplatku (tzn., že v současné době platí 360 Kč).

Místní poplatek ze psů: Dle zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích § 2, odst. 3: sazba poplatku ze psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, anebo poživatel sirotčího důchodu, činí 200 Kč za kalendářní rok.

Městská knihovna Český Těšín, příspěvková organizace
Registrační poplatky:
senior nad 60 let, invalidní důchodce, držitel průkazu ZTP a ZTP/P: 80 Kč,
senior nad 80 let zdarma.

Ostatní volnočasové aktivity:
Klub přátel výtvarného umění (MěK Ostravská)
Klub seniorů Horní Žukov (v KaSC Dolní Žukov)
Klub seniorů AKROPOL: AKTivityROzumpOhybLidé. Členem Klubu AKROPOL se může stát každý občan Českého Těšína seniorského věku. Průkaz člena je možno obdržet v Městské knihovně Český Těšín na Ostravské ul.

Literární kavárnička pro seniory: předčítání, seznamování se zajímavými literárními tituly, hovory o literatuře (MěK Ostravská)

Virtuální Univerzita třetího věku (MěK Slovenská)

Malá škola internetu: individuální výuka práce s PC 55+ (MěK Ostravská, Havlíčkova, Slovenská)

Kavárna AVION
Zvýhodněné vstupné na vybrané akce pro seniory 60+
<http://knihovnatesin.cz>

Centrum sociálních služeb Český Těšín, příspěvková organizace
Senior Internet Euro Klub (SIEK) (Trianon, z.s.).
Klub seniorů – program je v plné kompetenci jednotlivých klubů a jejich členů.
www.csstesin.cz

Správa účelových zařízení, příspěvková organizace
Výše vstupného na letní koupaliště: senioři nad 60 let 30 Kč (neprokazují se nijak).
Výše vstupného na zimní stadion: senioři 15 Kč (neprokazují se nijak).
www.suzct.cz

Základní škola a mateřská škola Český Těšín
Pod Zvonek, příspěvková organizace
Krytý bazén: výše vstupného na krytý bazén, senioři 30,- Kč. Permanentka 10 vstupů 250 Kč. Zvýhodněná cena pro organizace pečující o seniory a osoby se zdravotním postižením 300 Kč za 1 hod.
www.podzvonek.cz

Kulturní a společenské středisko Střelnice, příspěvková organizace
Kino SENIOR: promítání pro seniory v Kině Central – vstupné 50 Kč.
<http://www.kinotesin.cz/>

Odbor živnostenský a dopravy
Senioři v MHD Český Těšín. Důchodce a občan po dovršení 65 let si může zakoupit zlevněnou dlouhodobou jízdenku 30denní nepřenositelnou ve výši 180 Kč nebo 90denní nepřenositelnou ve výši 486 Kč.

V tarifních podmínkách MHD pro občany po dovršení 70 let věku platí i nadále roční jízdenka ve výši 300 Kč nebo půlroční za 150 Kč.

Se zapojením linek MHD Český Těšín do Integrovaného dopravního systému Moravskoslezského kraje ODIS byl nově zaveden pro osoby starší 70 let tzv. seniorpas – roční jízdenka za 850 Kč nebo půlroční za 500 Kč. Na tento seniorpas je možné cestovat jak v autobusové dopravě, tak i v železniční dopravě, v rámci všech linek zařazených do ODIS na území Moravskoslezského kraje.
Bližší informace v dopravní kanceláři ul. Viaduktová 17, Český Těšín.

Věříme, že podporou výše uvedených aktivit přispíváme alespoň částečně k tomu, aby se naši aktivní senioři mohli cítit jako junioři...

KLAUDIE DINELLI, VEDOUcí ODBORU SOCIÁLNÍHO

Povolení velitele jednotky k uzavření sňatku

Po dlouhá staletí byla pro vojáka – i odvedence v rámci povinné prezenční služby – možnost uzavřít manželství podmíněna souhlasem nadřízeného velitele.

Dnes čtenářům předkládáme svolení velitele brněnského útvaru, které v roce 1946 získal řadový voják z Českého Těšína a bez nějž by ho zdejší národní výbor nemohl oddat.

Nebyla to žádná novinka

Omezení pro armádu, co se týče zakládání rodin, nebylo novinkou. Například Ivana Stará z Právnické fakulty Masarykovy univerzity Brno popsala ve své práci Několik poznámek k uzavírání manželství v AGBG dokument Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch (AGBG) z roku 1811, který se stal základem práva v habsburské monarchii. Zákonné úpravy, které z něj vycházely, platily podle právnický na našem území do roku 1949 pro rodinné právní záležitosti, pro věci občanskoprávní do roku 1950 a pro záležitosti pracovní právní do roku 1965.

Stará ve své práci popisuje, že dle tohoto Všeobecného občanského zákoníku bylo do roku 1867 každé manželství uzavíráno s politickým konsensem neboli se souhlasem orgánu veřejné správy. Souhlas byl podmíněn skutečností, že žadatel bude schopen uživit sebe i celou svoji rodinu. Vedle této podmínky

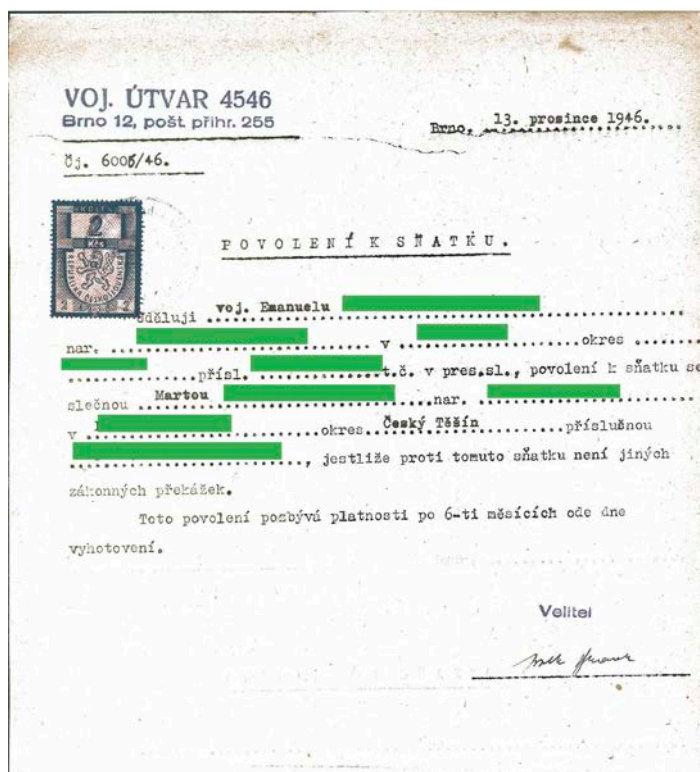
musel však žadatel být také mravně i fyzicky způsobilý.

Stará také odkazuje na ještě dřívější omezení obdobného charakteru, kdy podle návrhu zákona z roku 1852 „za překážku k uzavření manželství se kromě mladého věku považoval také nedostatek příjmu, vyhýbání se práci a špatné mravy“. Právní předpisy zakazovaly manželství, která by mohla přinést pohoršení, zde práce zmiňuje jako příklad sňatek 80letého zámožného muže s mladou dívkou nebo vdavky prostitutek „naoko“, které takto chtěly získat domovské právo v Praze. Omezení se týkala i profesí, například učitelů, kteří měli být svobodní, pokud neměli vlastní školu.

Manželství první a druhé třídy

„Další skupinou osob, která se potýkala s uzavřením sňatku, byli vojáci. Vojenské manželství bylo rozděleno do tříd. Manželství první třídy bylo takové, že žena i děti následovaly otce k jeho pluku, kde měly nemocenské a starobní zaopatření. Toto manželství však bylo povoleno pouze nepatrné menšině vojáků,“ píše Stará.

V manželství druhé třídy žena nežila se svým mužem a neměla přístup do vojenských prostor. Zaopatření rodiny bylo na bedrech pracujících žen, která navíc před uzavřením sňatku byla nucena podepsat revers, že se zřídka jakéhokoliv zabez-

Povolení vojenského útvaru k sňatku.

SCAN | ARCHIV MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

pečení ze strany vojska pro případ nemoci nebo smrti manžela.

„V roce 1868 byl vydán branný zákon, který změnil rodinné podmínky vojáků. Byly zakázány sňatky první třídy a armáda zcela přestala podporovat rodiny svých vojáků a preferovala svobodné. Od roku 1858 se nemohl oženit žádný muž,

který neměl za sebou prezenční službu anebo nebyl třikrát uznán u odvodu za neschopného. Pokud se jedná o sňatky důstojníků, tak bylo nutné, aby budoucí žena přinesla ministerstvu války značný majetek, který zajistí lepší příjmy jejího muže a udržení stavu privilegované vrstvy obyvatelstva,“ doplnila Stará. (DH)

Společné značení jízdních kol se těšilo velkému zájmu cyklistů

Velkému zájmu se těšila preventivní akce značení jízdních kol metodou syntetického značení na mostě Družby. Akci realizovala ve dvou květnových dnech Městská policie Český Těšín a Straž Miejska Cieszyn v rámci projektu „Bezpečné kolo/Bezpieczny rower“ CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_010/0001290.

Projekt je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj – Program Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014-2020 v rámci Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński a státního rozpočtu PR. Strážníci obou měst přes dva dny nepřetržitě značili jízdní kola a výsledkem jejich práce bylo 205 jízdních kol (100 kusů v Českém Těšíně a 105 v Cieszynie), která nesla neviditelné tečky.

Majitelé kol obdrželi potvrzení o registraci jízdního kola, reflexní LED pásku a leták informující o legislativních rozdílech obou zemí v rámci povinné výbavy a jízdy na jízdním kole.

PETR GLAIC,

STRÁŽNÍK-PREVENTISTA

FOTO | ARCHIV

Dopravní hřiště bude otevřeno také o prázdninách

Dětské dopravní hřiště na ul. Frýdecké se znovu otevře v období letních prázdnin. Od neděle 1. července do pátku 31. srpna bude přístupné veřejnosti. Šest dní v týdnu, vždy od úterý do neděle, bude hřiště odevzdáno v době od deseti do šestnácti hodin. Vstup je volný. Děti mladší 15 let musí přijít s doprovodem osoby starší 18 let. Správce hřiště umožní bezplatné zapůjčení kol, cyklistických přileb a koloběžek, které jsou ve výbavě dětského dopravního hřiště. Provozní řád areálu zakazuje kouření, vstup osobám se zviřaty a osobám pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek. Za nepříznivého počasí bude hřiště uzavřeno.

EVA WIDNICOVÁ,
VEDOUcí ODBORU ŽAD

Narodil se Ludvík Aškenazy v Českém Těšíně? Jeho syn Jindřich Mann tvrdí, že nikoli

Centrum pro studium demokracie a kultury v závěru loňského roku vydalo knihu *Století Mannových*. V roce 2015 ji napsal Manfred Flügge a do češtiny přeložil Pavel Váňa.

Kniha rozvíjí panorama legendární literární dynastie a v Německu se stala bestsellerem, líčí osudy všech významných členů rodiny Mannových, nejen těch nejznámějších – spisovatelů Thomase a Heinricha –, ale i jejich sourozenců, manželek a dětí, a připomíná i českotěšínského rodáka, českého spisovatele Ludvíka Aškenazyho.

Autor vycházel z autentických deníkových záznamů a korespondence, nevyhýbal se přitom ani velmi intimním a rozporuplným momentům, jako byla závislost na drogách či alkoholu, tajená i veřejně přiznávaná homosexualita, členství v NSDAP apod.

Manfred Flügge se studiu nejen rodiny Mannových, ale i osudů dalších německých umělců v bouřlivém 20. století, věnuje dlouhodobě. Tato práce je završením jeho mnoholecného zájmu a její mimořádná kvalita i čtivost tomu plně odpovídá.

Nadaná rodina plná malých tragédií

Český literární kritik Jan Lukavec napsal: „Příběh úspěchu umělecky nadané a veřejně činné rodiny, který „se skládá ze samých malých tragédií“, ale třeba i srdnatého činu našich krajanů, je pojat jako podobenství o leknínu, který koření v bahně a vyrůstá z kalné vody.“

V knize čteme, že v květnu 1945 Heinrich Mann od svého synovce

Klause obdržel první zprávy o osudu své bývalé manželky (česká herečka Marie Kánová) a jejich dcery Leonie, která se v roce 1947 provdala za komunistického žurnalistu Ludvíka Aškenazyho. V březnu 1948 se Heinrich dozvěděl o narození svého vnuka Jindřicha; o dva roky později přišel na svět druhý vnuk, Ludvík.

Manfred Flügge uvádí, že Aškenazyovi byli díky osobnímu vztahu k Heinrichu Mannovi reprezentativními figurami ČSSR, dokud se s režimem nedostali do křížku a v roce 1968 zemi neopustili.

V souvislosti s uvedenou knihou je dobré připomenout, že prvorozený syn manželů Aškenazyových, Jindřich Mann, v Německu v roce 2007 v nakladatelství Rowohlt vydal svoji německy napsanou knihu *Prag, poste restante*. V roce 2012 ji sám přeložil do češtiny a po jeho úpravě ve stejném roce vyšla v pražském nakladatelství Labyrint pod kratším názvem *Poste restante*.

Záložka českého vydání uvádí, že autor se narodil v roce 1948 v Praze, město o dvacet let později s rodiči opustil, žil ponejvíce v Mnichově a Západním Berlíně a částečně v Itálii.

V *Poste restante* Jindřich Mann v kapitole *Jízdní řád* pátrá po místě narození svého otce – Ludvíka Aškenazyho –, který na konci druhé světové války dorazil do Prahy v řadách Svobodovy armády. „Můj tatínek přijel do Prahy po boku Rudé armády roku 1945 jako československý důstojník v de facto britské uniformě.“

O otci potom čteme, že v oficiálních dokumentech měl jako místo svého narození uveden Český Těšín. „Menší město blízko polských hranic, určitě pěkné, nikdy jsem tam

nebyl. Údaj se stěhoval z matrik na záložky knih, které otec napsal, a odtud do oficiálních životopisů,“ píše Jindřich Mann a dodává: „Tatínek později vyprávěl blízkým přátelům, že vyrostl v předválečném Polsku. V Československu až do konce druhé světové války nikdy nebyl. Vyjma svého zrodu. Ve vlaku stojícím na nádraží – v Českém Těšíně. Jeho tatínek, můj dědeček Aškenazy, byl totiž průvodčím lůžkového vozu. Což ledacos vysvětluje. A babička, v té době těhotná, jela s ním. Což vysvětluje zbytek.“

Otcovo narození ovšem syn zpochybňuje. „Ne, nikdy nebyl v Českém Těšíně, tedy určitě ne jako novorozené. Svě rodiště si tam jen prostě na papíře přenesl. Z polské Haliče do českého Slezska. Ve skutečnosti se narodil, řekl mi, ve Stanislavi (Stanisławów), blízko Lembergu, dnes Lvova. Nebylo to ani ve vagonu první, ani druhé třídy. Nýbrž v nemocnici, možná doma, v každém případě v domovině svých rodičů a zřejmě i jejich předků – na Ukrajině. Když se narodil, bylo to ale Polsko, předtím Rakousko-Uhersko, mezitím snad krátce i Rumunsko.“

Zrození ve vagonu literární fikcí?

Jindřich Mann dochází k závěru: „Otec měl pověst nápaditého spisovatele. A skvělého českého stylisty. A někdo takový se nemůže narodit jinde než ve vlaku. V lůžkovém voze. A pokud to tak generální ředitelství drah dlouhodobě plánovalo, potom pouze v Českém Těšíně.“

Literární encyklopedie přesvědčují, že Ludvík Aškenazy, český spisovatel a rozhlasový reportér, se narodil 24. února 1921 v Českém Těšíně, bojoval v řadách 1. čs. armádního sboru v Sovětském svazu pod velením generála Ludvíka Svobody, prošel i těžkým bojem o Dukelský průsmyk, polovinu svého života prožil v emigraci, zemřel 18. března 1986 v italském Bolzanu.

Po válce se oženil s dcerou významného německého spisovatele Heinricha Manna. Manželka Carla Henriette Maria Leonie „Goshi“ Mann, narozená 10. září 1916 v Mnichově, zemřela 25. října 1986 v Berlíně, po sňatku se psala pouze Leonie Aškenazy-Mann.

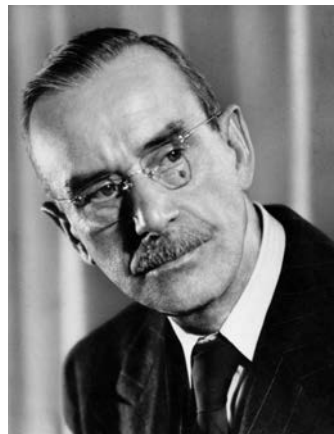
Když jsme si řekli, že Heinrich Mann byl tchánem Ludvíka Aškenazyho, je nutné dodat, že tchyní byla Marie Kánová, manželství však bylo

Ludvík Aškenazy, zeť slavného německého spisovatele Heinricha Manna. FOTO | ARCHIV

Heinrich Mann žil od roku 1940 v USA, kde i zemřel. FOTO | ARCHIV

Thomas Mann obdržel Nobelovu cenu za literaturu. FOTO | ARCHIV

v roce 1930 rozvedeno. Marie Kánová byla již v roce 1939 odvečena do Terezína a v roce 1947 zemřela na následky válečných útrap.

Thomas Mann, slavnější bratr Heinricha Manna, obdržel Nobelovu cenu za literaturu. Po převzetí moci nacisty museli Mannové opustit Německo. Proseč u Skutče (okres Chrudim) udělila osmi členům rodiny domovské právo, díky tomu získali československou státní příslušnost. Thomas Mann byl československým státním příslušníkem v letech 1936-1944, Heinrich Mann až do své smrti v roce 1950.

IVO HAVLÍK

Nákladní a osobní vlak v roce 1907 na českotěšínském (tehdy jen těšínském) nádraží. Zde se o 14 let později měl narodit Ludvík Aškenazy.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

„Vychytávka“ bude zachraňovat životy

Lidem v Moravskoslezském kraji bude pomáhat služba, která bude efektivněji chránit zdraví i životy. „Systém pomoci na vyžádání“ zajistí rychlejší a kvalitnější pomoc při akutním zdravotním postižení nebo při selhání životních funkcí.

Tento systém zajistí potřebnou pomoc ještě před příjezdem záchranné služby. Téměř celé náklady zaplatí Evropská unie a stát, roční provoz bude stát jen 1200 korun.

Součástí projektu, který Moravskoslezský kraj chystá, bude pořízení mobilní aplikace, která pomáhá zajistit první pomoc dří-

ve, než je na místo schopna dojet nejbližší záchranná sanitka. „Je to vlastně velmi jednoduché. V současné době vidí operátoři záchranky databázi posádek zdravotnické služby a jejich rozmístění v regionu. Představte si to jako malé ikonky na mapě. Díky novému systému těch ikoněk výrazně přibude. Ještě před příjezdem profesionálů bude moci potřebnému poskytnout zdravotní pomoc First responder, tedy registrovaný školený zachránce. V databázi budou také zaznamenány zdravotnické prostředky pro první pomoc, například rozmístění externích defibrilátorů. Díky tomu se k pacientovi dostane první pomoc v kratším

čase, což zvýší šance na úspěšnější léčbu nebo dokonce na přežití,“ vysvětlil radní kraje a starosta města Vít Slovák a dodal, že tzv. First responder systém je dalším krokem ke zlepšení lékařské péče v Moravskoslezském kraji.

Systém by měl začít fungovat na přelomu roku 2018 a 2019. Díky otevřenému výběrovému řízení se kraji podařilo snížit pořizovací náklady z předpokládaných 5,78 milionu korun na pouhých 1,03 milionu.

„Z uvedeného nákladu bude kraj platit jenom desetinu. Podařilo se nám získat peníze z Evropy, takže z 90 procent bude nový systém zaplacen z evropských a ze státních peněz. O dotace z Evropské

unie si říci umíme. Stejně jako vložili jsme zažádali o obědy do škol pro děti ze sociálně slabých rodin. Chystáme také žádosti o podporu náhradní rodinné péče, na protidrogovou politiku nebo třeba na podporu komunitní práce v kraji. Jsou to projekty, které systematicky zvyšují životní úroveň v celém regionu. Pokud je možnost tyto projekty realizovat z evropských peněz, bylo by škoda toho nevyužít,“ řekl Vít Slovák.

Tento projekt je spolufinancován z prostředků Evropské unie, Evropského fondu pro regionální rozvoj prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu.

(RED)

Těšínská folklorní noc aneb Když to baví malé i velké

Těšínská folklorní noc, kdy se na ploše náměstí představily taneční soubory i kapely z Těšína, bavila malé i velké. Pro rodiče s dětmi byly navíc připraveny rukodělné dílny a loutková představení v podání TL Bajka a Bábkového divadla ze Žiliny.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

ZŠ Kontešinec se stala opět mistrem ČR ve Finanční svobodě

Pátý ročník Mistrovství České republiky ve hře Finanční svoboda, jehož dějiště se tentokrát přesunulo z Prahy do Ostravy, se konal 6. června.

ZŠ Kontešinec reprezentovaly stejně jako v minulých dvou letech dva dvoučlenné týmy, které chtěly navázat na předešlé úspěchy - dva tituly vicemistrů ČR v kategorii týmů

a titul mistra ČR v kategorii škol. První tým byl tvořen loňským mistrem ČR Jindřichem Teperem a jeho spolužákem Reném Lukou (oba 9.B) a druhý tým nováčky Ondřejem Fryszem (8.A) a Adamem Stonawskim (8.B), kteří s touto hrou doposud neměli žádné zkušenosti. Všichni absolvovali ve svém volnu náročnou přípravu. Žáci měli nelehkou úlohu, protože mistrovství republiky není

rozděleno do žádných kategorií, takže se hoši museli poprat kromě dalších žáků základních škol i s reprezentanty gymnázií, obchodních akademií či středních odborných škol s finančním zaměřením. V této silné konkurenci se Ondrovi s Adamem podařilo vybojovat 2. místo a získat titul vicemistrů ČR a René s Jindrou zvítězili, a stali se tak mistry ČR. V kategorii škol pak díky

skvělým a vyrovnaným výkonům našich žáků ZŠ Kontešinec po zásluze zvítězila, a podařilo se tak obhájit loňský titul mistra ČR v této kategorii. Naši reprezentanti si za dosažená umístění odnesli věcné ceny včetně pohárů. Všem děkujeme za předvedené výkony a obrovsky jim gratulujeme k dosažení tak skvělého umístění!

**RADEK SPORYSZ,
TRENER ŠKOLNÍ REPREZENTACE**

Extrémní počasí bude stále častější

Počasí si s námi v letošním roce pěkně zahrává. V březnu napršelo v Českém Těšíně jen necelých deset litrů na m² a v dubnu jen 0,9 litru! Naopak ve třetí dekádě května a začátkem června nás překvapily i silné bouřky s úhrny srážek rovnajícími se měsíčnímu úhrnu.

V Českém Těšíně nejvíce napršelo první červnovou nedělí, kdy při bouřce spadlo neuvěřitelných 90 litrů vody na m². Vodní toky Hrabinka a Rakovec se vylily ze svých koryt a u dalších toků moc nechybělo. Zatopené sklepy, poškozené břehy toků a valící se voda z kanalizací. Taková byla bilance.

Proč vznikají bouřky, které ničí?

Intenzivní bouřky nevznikají jen tak, ale jsou výsledkem působení mnoha faktorů. Místní bouřka vzniká ve vlhkém vzduchu, který se začne ohřívat především od sluncem zahřátého zemského povrchu. Bouřkový mrak je v podstatě obrovská bublina teplého a vlhkého vzduchu, která stoupá směrem vzhůru. Proto bouřky vznikají zejména v odpoledních hodinách, kdy se povrch i vzduch ohřívá. Je-li dostatečné teplo, mohou přijít třeba i ráno.

Nejprve se vytváří kupovitá oblačnost z mraků připomínající kvěťáky na obloze odborně zvané Cumulus. Tyto mraky postupně narůstají, až se vytvoří bouřkový mrak zvaný Cumulonimbus. Takové mraky dosahují mnohdy hranice troposféry, tj. výšek až kolem 10 km nad povrchem, a teplota v horní části takového mraku padá až pod hranici -50 °C. Čím teplejší je vzduch,

který bouřkový mrak „nasává“, tím mrak roste rychleji. Některé výstupné proudy mají rychlost až přes 55 m/s, což už je pořádný víchr. Jakmile vzduch vystoupá dostatečně vysoko a ochladí se, překročí tzv. rosný bod. Tehdy se začíná vytvářet nejprve mrak a později dešťové kapky. Je-li výstupný proud dostatečně silný a vynese dešťové kapky do velkých výšek, kde panují teploty pod bodem mrazu, vznikají kroupy. Jsou-li kroupy vlivem silného výstupného proudu dlouho v mracích, neustále se zvětšují, a to do doby, než je proud neunes a padají k zemi. Vzduch, který se ve velkých výškách ochladí, je těžký a začne padat s deštěm a kroupami dolů. Výsledkem je prudký liják s kroupami a velmi silným, často ničivým větrem.

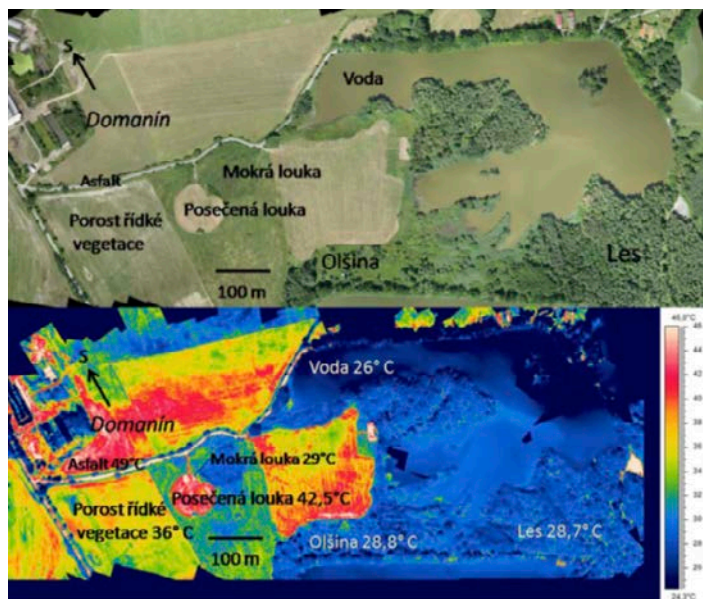
Nespoléhejte jen na předpovědi

Ačkoliv meteorologické modely se už pokouší předpovědět, kde se bouřka může vytvořit, je to stále jen hrubý odhad. Jev závisí na spoustě faktorů, z nichž mnohé mají lokální charakter, např. zastoupení polí, lesů, luk, zástavby, místní větry, aktuální vzdušná vlhkost atd. Modely je třeba brát s určitou rezervou. Jsou bouřky, které vzniknou velmi rychle a stejně rychle zaniknou. Jiné vzniknou a vydrží řádově hodiny a za tu dobu přejdou i větší území. Aktuální rozmístění bouřek a jejich pohyb je možné sledovat na stránkách Českého hydrometeorologického ústavu radar.bourky.cz. nebo www.chmi.cz. Je také dobré sledovat venku aktuální počasí, které projevům bouřky často předchází. Např. pokles tlaku a s ním spojené dusno, nárůst bouřkových mraků v odpoledních hodinách. Kromě bouřek je dnes možné sledovat také intenzitu sucha. K tomu slouží webové stránky www.intersucho.cz.

Projevy bouřky ovlivňují stav krajiny

Vykáceli jsme lesy, odvodnili krajinu a postavili města. To všechno má velký vliv na vodní a energetickou bilanci krajiny. Důsledkem naší činnosti jsou extrémní projevy počasí, které vidíme dnes. Jednoduše řečeno, energie, která se v odvodněné a zabetonované krajině nahromadí v podobě tepla, se musí nějak vybouřit.

Města dnes fungují jako tepelné ostrovy zásobující okolí teplem, a to i dlouho do noci. Zpevněné plochy se přehřívají na teploty až kolem 60 °C a teplý vzduch pak rychle stoupá vzhůru. Pokud se nad

Termosnímek krajiny u Domanína, kde je vidět, jak se jednotlivé plochy přehřívají.
FOTO | ENKI O. P. S. HESSLEROVÁ ET AL. 2013.

přehřátou krajinu dostane vlhký oceánský vzduch, má to za následek mnohdy velmi intenzivní bouřky. Při přívalem dešti voda do půdy vsakuje mnohem méně než při mírném dešti a většinou odtéká. Odtok urychlují zmeliorované pozemky s malou nebo žádnou vegetací, zabetonované plochy, odvodňovací příkopy kolem cest a zregulovaná koryta vodních toků. Jak voda z těchto míst rychle stéká, dochází v potocích a řekách ke skládání povodňové vlny s často ničivými účinky. Pokud jsou ještě v okolí obcí povlačená nebo špatně zoraná pole, či pole s širokořádkovými plodinami, voda s sebou nese také značné množství půdy v podobě bahna. Obce utopené v blátě jsou jen důsledkem neodpovědného hospodaření. Špatně obhospodařovaná krajina nemá nejen schopnost zadržet vodu, která když neprší, tak v ní začne chybět, ale významně se podílí na vzniku extrémních projevů počasí. Jednoduše řečeno si za tento stav můžeme sami.

Nestavme se vodě do cesty

Nejmoudřejší řešení, jak se vyhnout povodňovým škodám, je nestavět v blízkosti potoků a řek, a to zvláště ne v záplavových územích. Nicméně ani za dlouhé roky, kdy naše území postihují povodňové situace a hovoří se o nich v médiích, jsme se nepoučili. A tak se v blízkosti toků a v záplavových územích staví vesele dál a nezmohou s tím nic ani úřady, protože nepovolit stavbu mohou pouze v aktivní zóně záplavového území, kde to výslovně zakazuje vodní zákon.

Lidé, kteří si postavili domy či jiné stavby v záplavovém území či blízkosti potoka, po tom, co je vytopí nebo voda sebere břeh i s částí jejich pozemku, chtějí, aby správce vodního toku na své náklady zajistil protipovodňová opatření k ochraně jejich majetku. To zatěžuje nejen obecní, ale také státní rozpočet a v souhrnu se nejedná o malé výdaje. Jen povodňové škody za roky 1997-2010 dosáhly výše 153 miliard korun. Tyto prostředky by přitom mohly být využity mnohem efektivněji.

Hospodařte s dešťovými vodami

Dešťová voda je stále chápána jako problém, který je třeba co nejdříve odvést kanalizací pryč. Přitom je možné dešťovou vodu dnes využívat např. k zalévání zahrady, využívat ji na splachování, praní, vybudovat okrasné jezírko nebo ji třeba využít jako technologickou vodu. Dnes je možné dokonce na některé způsoby jejího zadržování získat i dotace. Podrobněji na www.dota-cedestovka.cz. Čím méně vody odečte kanalizací, tím lépe, a pomůže to snížit intenzitu povodňových vln. Využíváním dešťové vody šetříme také vodu pitnou, a tím i naše vodní zdroje, které se pomalu tenčí.

Voda v krajině stále častěji bud' chybí, nebo přebývá a je na čase změnit přístup k jejímu využívání. Abychom se vyhnuli ekonomickým škodám způsobeným extrémními projevy počasí, musíme začít myslet nejen ekonomicky, ale také ekologicky. Oba způsoby totiž spolu velmi úzce souvisí.

DANIEL KŘENEK

Blasková červnová bouřka zatopila i sklepy v panelových domech.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Pěstounské rodiny se opět sjely do Lomné

Od pátku 1. do neděle 3. června 2018 se uskutečnil již 15. víkendový seminář pro rodiny s dětmi v pěstounské péči z Českého Těšína, opět na Chátě Lačnov v obci Horní Lomná.

Během společného pobytu se pěstounské rodiny zúčastnily odborné části semináře na téma Práce s emocemi pod vedením zkušených lektorů a psychologů z Centra psychologické pomoci se sídlem v Karvině. Pěstouni pak měli možnost ještě individuálně s pracovníky tohoto poradenského zařízení konzultovat některé otázky náhradní rodinné

péče. Během celého pobytu si dospělí také vzájemně předávali zkušenosti při výchově dětí.

Pro děti byl na sobotní odpoledne připraven sportovní program, o který se postarali pracovníci Domu dětí a mládeže Český Těšín v čele se Zdenkou Burda, zástupkyní ředitelky DDM. Děti nejprve plnily úkoly na několika stanovištích, poté se k další soutěži přidali i rodiče a tvořili spolu s dětmi. V poslední části programu si děti užily zábavu i procvičily paměť, pozornost, zručnost či týmovou spolupráci u dalších kolektivních her.

V průběhu nedělního dopoledne byl připraven program pro tvoření dětí

s rodiči zaměřený na rozvíjení vazeb v rodině. Děti si spolu s rodiči vyzkoušely vyrobit vlastní šperk, ozdobu či drobnou hračku. O náplň kreativního programu se postarala spolu s kolegyní Gabriela Lipus z Návsi.

Semináře se zúčastnilo 8 pěstounských rodin s celkem 16 dětmi, přičemž náklady na uskutečnění semináře hradí v plné výši město Český Těšín. Město tímto způsobem chce vyjádřit pěstounským rodinám svou podporu a poděkování a rozšířit informace o potřebnosti pěstounské péče do povědomí dalších občanů. V tomto roce opět přijela na seminář osobně poděkovat a ocenit prá-

ci pěstounů místostarostka Gabriela Hřebačková.

Na území města Český Těšín a obce Chotěbuz žije v 57 rodinách 71 dětí, které jim byly svěřeny do pěstounské péče. Jsou to děti, které z nejrůznějších důvodů nemohou žít ve svých biologických rodinách. Zejména díky citlivému, tolerantnímu, trpělivému a odvážnému přístupu pěstounů mají možnost tyto děti prožít své dětství v láskyplném rodinném zázemí a mají šanci být připraveny pro svůj samostatný život. Proto patří všem těmto rodinám velké poděkování, uznání a respekt. (RED)

Nadaní, pracovití, soutěživí. Ocenění pro nejlepší žáky

Závěr školního roku je v našem městě nejenom ve znamení uzavírání klasifikace, výletů a loučení na dva měsíce prázdnin. V Českém Těšíně se v červnu již tradičně schází vedení města s řediteli všech základních a středních škol, aby ocenilo nejlepší žáky. Během krátkého představování premiantů padala taková slova jako inspirující, nadaná(ý), pracovitá(ý), přátelská(ý), podporuje soutěživost u dalších žáků a podobně.

Mezi oceněnými byla mimo jiné vítězka celostátní soutěže v anglickém jazyce Zuzana Krucinová, mistryně ČR v krasobruslení v kategorii žaček Karin Kenická, stříbrný polský snowboardista Oliver Prokop, nadaná klavíristka Ema Trávníček nebo Roman Janík, čerstvý absolvent oboru kuchař-číšník, který již má za sebou vystupování v roli kuchaře na mnoha prestižních soutěžích a také v Dobrém ránu České televize, kde hospodyňkám radil, jak upravovat maso.

Žačkám i žákům a jejich rodičům gratulujeme.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Český Těšín – Senior academy 2018

Dne 7. září zahájí Městská policie Český Těšín pro seniory našeho města tzv. Senior academy, která je určena občanům starším 60 let.

Jedná se o preventivní projekt, který je finančně podpořen v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni na rok 2018, který vyhláší Ministerstvo vnitra ČR, a také městem Český Těšín.

Případní zájemci se mohou hlásit u Petra Glaice tel.: 733 616 502 nebo u Gabriely Chnúrlikové tel.: 553 035 902.

Místo konání: budova DDM v Českém Těšíně, Frýdecká 690/32

Čas: 14.30 hod. – 17.00 hod.

Maximální počet účastníků: 50

Jedná se vždy o pátek! (7. 9., 14. 9., 21. 9., 28. 9., 5. 10., 12. 10., 19. 10., 26. 10., 2. 11., 9. 11., 16. 11., 23. 11.)

Obsah:

1 – Když jsem sám a sebeobrana (Městská policie Český Těšín), celkem 2 hod.

2 – Ochrana domácnosti vč. ukázky dveřního zabezpečení (kvalifikovaný zámečnický), celkem 2 hod.

3 – Praktický nácvik poskytování první pomoci, celkem 4 hod.

4 – Základy sebeobrany, celkem 20 hod. (8 lekcí)

5 – Kdy opravdu volat (výjezdní návštěva Integrovaného bezpečnostního centra v Ostravě)

PETR GLAIC, PREVENTISTA

Talent je z Českého Těšína

Oliver Prokop se na prkno postavil poprvé v devíti letech. Dnes je mu 15 let a snowboard má skoro přirostlý k nohám. Dokazuje to stříbro z poslední Zimní olympiády mládeže v Polsku v kategorii snowboardcross. Momentálně má letní přípravu – trénuje hlavně na skateboardu.

„Vše to začalo u skateboardu, na kterém jezdím od osmi let. Rodiče pro mne hledali podobnou aktivitu i pro zimní období. V Polsku pro mě našli olympioničku Paulinu Ligockou, která se s manželem aktivně věnuje mladým lidem, jež mají zájem o snowboarding. Teď to pro mne bude pátá sezona,“ říká mladý sportovec, který je úspěšný i ve škole. V sezoně nejčastěji trénuje v ustroňském snowparku Poniwicz Mała Czantoria, v létě jej potkáte

v českotěšínském areálu ve Frýdecké ulici, ale i v dalších skateparcích po celém regionu, protože má rád rozmanitost.

„Dokázal nalézt rovnováhu mezi školou a sportem. Má vynikající prospěch a je velmi oblíbený pro svou přátelskou povahu,“ řekl během oceňování nejlepších žáků města na adresu tohoto deváťáka ředitel Masarykovy ZŠ a MŠ Michal Nešporek. „Je to veselý a chytrý hoch, který ví, že úspěch nepřichází jen tak lehce sám od sebe. Zaslouží náš obdiv,“ potvrzuje jeho učitelka Jana Sporyszová.

Z další sezony by chtěl přivést zlato, trófeje si kromě snowboardcrossu i na freestyl, a jelikož to jsou již disciplíny olympijské, v budoucnu by si rád připnul na bundu i pět barevných pruhů. (DH)

Elektrifikace Těšína na počátku 20. století

Na počátku dvacátého století byla jednou z hybných sil ekonomiky elektrická energie. V Těšíně se této vymoženosti dočkali podstatně později než ve většině okolních měst. První elektrárna zde vyrostla teprve v roce 1910, což zároveň umožnilo zřízení tramvajové dopravy ve městě.

V první polovině 19. století se velké oblíbenosti těšila olejová svítidla, která až do vynálezu petrolejovek zdárně konkurovala nastupujícím plynovým lampám. V roce 1802 se olejové lampy objevily v těšínských ulicích. V roce 1853 polský chemik a průkopník zpracování nafty Ignacy Łukasiewicz zkonstruoval ve Lvově první petrolejovku na světě. O rok později se v haličském městě Gorlice objevila první pouliční petrolejová lampa. Tato svítidla se rychle rozšířila a časem nahradila olejové lampy také v Těšíně. Petrolejovky začaly využívat také těšínské domácnosti.

Podnikavý Bielez

Kolem roku 1860 se první petrolejovky začaly dostávat také do beskydských obcí. Pro zdejší obyvatele, kteří dosud svítili pouze loučemi, byly senzací a znamením pokroku. V archivu Muzea Těšínska v Českém Těšíně se uchoval pravdivý příběh, jehož hrdinou je jakýsi Bielez z Bukovce, který si jako první v obci pořídil petrolejovou lampu. Jejeho vlastnictví uměl náležitě využít. Chodil s ní svítit na pohřby, křtiny, svatby a další podobné akce. Za jediný večer svícení dostal nejenom zaplacen, ale také zadarmo najíst a napít. Pokud dostal chuť na něco ostřejšího, stačilo, aby svou lampičku zhasl. To bylo pro ostatní znamením, že mají před něho postavit skleničku s lihovinou. Časem mival tolik zakázek, že je nestačil ani všechny vyřídit. V horské oblasti Jablunkovska se stal jakýmsi novodobým Prometheem...

Plynové osvětlení nahradilo olejové

Podle Pamětní knihy města Českého Těšína z roku 1933, uložené v Okresním archivu v Karvině, ve městě sílil tlak na starostu a radní, aby místo zastaralého a „nedůstojného“ petrolejového zavedli konečně plynové osvětlení. Neaktivněji si na tomto poli počínal těšínský německý spisovatel a činovník Eduard August Schröder.

Dočkal se v roce 1881, kdy 7. července na zasedání zastupitelstva

města padlo rozhodnutí postavit v Těšíně plynárnu. Tehdy těšínské ulice a prostranství osvětlovalo zhruba sto padesát petrolejových svítidel.

Stavba započala v září téhož roku. Dodávku všech strojů, kladení potrubí a instalační práce zajistila firma Muttoné & Kurz z Vídně, stavbou budovy byl pověřen známý těšínský stavitel Fritz Fulda. Stavělo se na pozemku, který radnice koupila od Johanna Gurniaka v části města Kamenec. V sobotu 30. září 1882 v 18 hodin starosta Těšína Johann Demel von Elswehr slavnostně rozsvítil jednu plynovou lampu před budovou radnice na hlavním náměstí.

Neodborné zacházení vyvolalo explozi

Poté byly za zvuků kapely procházející městem rozžaty i další lampy. Starosta obdržel při této příležitosti od městské rady čestné občanství, což řádně oslavil. Dobový tisk se zmínil také o pokojské, která si počínala neopatrně při zapalování nových plynových lamp v jednom hotelu. Škrtnutím zápalky vyvolala explozi a utrpěla vážné popáleniny na rukou a v obličeji. Jak se podařilo zjistit Czesławu Krainovi, autorovi cyklu Stavební vývoj Českého Těšína do roku 1939, v nynějších Masarykových sadech došlo k výměně petrolejového osvětlení na plynové teprve v roce 1900.

Post vedoucího plynárny dlouhá léta vykonával městský inženýr Markus Dalf. V roce 1893 plynárnu vybavili druhým plynojemem a o osm let později budovu zvětšili přístavbou a opatřili novým vybavením. Další přístavba se uskutečnila v roce 1906. Mezi ulicemi Střelníční, Tovární a Dukelskou tak vznikl celý komplex budov. Na svou dobu to byl velmi moderní a dobře vybavený podnik. Na rohu Střelníční a Dukelské se nacházel dům, ve kterém bydlel plynárenský mistr. Budovy bývalé plynárny se zachovaly do současnosti.

Nástup elektřiny

Elektrická světla ve městě byla k vidění už během II. zemské výstavy, která proběhla od 5. do 19. září 1880 na tehdy nezastavěné ploše mezi ulicemi Frýdeckou a Jablunkovskou. Vedle hlavní budovy se třemi křídly tam vyrostlo 26 pavilónů. Kromě výrobků velkých průmyslových podniků si bylo možno prohlédnout produkty spousty malých firem z celého Rakouska-Uherska a také z Německa, Srbska a Francie. V areálu se nabízely také čtyři druhy piva, kromě těšínského také bielské,

Pohled na pravobřežní Těšín v roce 1895 z nynější Hlavní třídy. Lampa na snímku je ještě plynová.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

Výstavba elektrárny umožnila zprovoznit v Těšíně také tramvajovou linku. Pohlednice z roku 1915 zachycuje jeden z tramvajových vozů na nynější Hlavní třídě.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

Elektrická lampa na rohu dnešních ulic Karvinské a Komorní kolem roku 1916.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

okocimské a rakouské schwechatské. Elektrické světlo bylo jednou z nejvýznamnějších atrakcí výstavy, i když ještě dosti nedokonalou.

Podle historika Janusze Spyry elektrické osvětlení měly také dnes už bývalé císařské lázně, které v roce 1889 postavil stavitel Alois Jedek. Jako v prvních ze všech lázních v Rakouském Slezsku je nainstaloval jistý J. Dawid, který se předtím zhostil zavedení

telefonní sítě ve městě. Lázně se nacházely na pravém břehu u nynějšího mostu Družby. Budova stojí dodnes, avšak už řadu let slouží jiným účelům.

Pro zajímavost: do Bílého domu, sídla amerických prezidentů ve Washingtonu, byla elektřina zavedena v roce 1890 během kadence Benjamina Harrisona. Ve stejném roce se v USA uskutečnila první oprava na elektrickém křesle.

Na pohlednici z roku 1911 jsou vidět dvě elektrické lampy na nynější Hlavní třídě, těsně před mostem přes Olzu.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

V roce 1900 měly už své vlastní elektrické osvětlení také Prochaskova tiskárna a dnes už neexistující mlékárna. Postupně přibývaly další podniky. „Do těšínského pivovaru byla zavedena elektrárna. Od 1. září 1906 se tam rozsvítila elektrická světla,“ uvedly Noviny Těšínské z 8. září 1906.

A když 7. srpna 1906 v Těšíně vystoupil v rámci svého posledního turné americký ansámbl Buffalo Bill's Wild West, večerní program osvětlovaly desítky světél napájených třemi obrovskými generátory. Vystupoval na bývalém vojenském cvičišti na pomezí Mostů a Dolního Žukova (pole přes Frýdeckou ulici naproti Donghee, nyní součást Svibice).

Výstavba elektrárny

Projekt výstavby elektrárny v Těšíně se zrodil až v roce 1906. Jak píše ve své publikaci Po stopách těšínské moderny Przemysław Czernek, historik z Bielska-Biale, v roce 1907 město začalo jednat s vídeňskou firmou Internationale Elektrizitätsgesellschaft. Tato firma postavila už v roce 1892 v Bielsku jednu z prvních elektráren v Rakouském Slezsku. K uzavření dohody ale nakonec nedošlo.

Stavební práce byly zahájeny teprve v roce 1909. Výstavbu elektrárny, transformátorových stanic a elektrických sítí vedení města nakonec

svěřilo společnosti A. E. G. Union Elektrizitätsgesellschaft z Vídně. „Se stavbou Německého divadla, jakož i elektrárny v Těšíně, se již započalo. Zároveň zahájeny pozemní práce pro elektrické vedení,“ oznámily Noviny Těšínské z 10. července 1909. Projekt nejstarší části elektrárny navrhl Karel Majeranowski.

Stavělo se za složitých podmínek na místě bývalé skládky odpadků poblíž městských jatek na ulici Mostowa (Brückenstraße). Základové práce provedla firma těšínského architekta a stavitele Roberta Lewaka.

Elektrárna měla být hotová už v lednu 1910. Termín se však nepodařilo dodržet. „Elektrická centrála v Těšíně, při jejíž stavbě vydání o ohromný obnos překročeno, byla dokončena. Na zkoušku spuštěny stroje a ukázalo se, že - to nejde. Těšíňákům naskakuje husí kůže, co zas budou opravy stát!“ postesklý si Noviny Těšínské z 15. ledna 1910.

K zahájení provozu došlo teprve ve druhé polovině roku 1910. V tehdy ještě jednotném Těšíně žilo 23 tisíc obyvatel. Elektrárna vyráběla také proud pro napájení tramvajové sítě. Vedle závodu vyrostla vozovna pro tramvajové vozy. Krátce před Vánocemi 1910, konkrétně 18. prosince, byl do města dopraven první ze čtyř tramvajových vozů za účelem

Tři elektrické lampy na rohu dnešních ulic Hlavní třída a Nádražní na pohlednici z třicátých let.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

zkušebního provozu. Slavnostní zahájení tramvajové dopravy se uskutečnilo 12. února 1911. Trasa v délce 1793 metrů začínala u nádraží v nynějším Českém Těšíně a končila na rohu dnešních ulic Bielska a Vyšší brána (Wyższa Brama) na pravém břehu. Od těšínského zámku vedla manipulační kolej do vozovny v délce 630 metrů. Po zrušení tramvajové dopravy 2. dubna 1921 došlo k úpravě vozovny na dílny, garáže a rozvodny proudů. Autorem této přestavby byl opět Robert Lewak.

Po rozdělení Těšína

Po rozpadu Rakouska-Uherska v nově vzniklém Českém Těšíně zůstal kilometr sítě vysokého napětí. Levobřežní část města osvětlovala elektrárna z pravobřežního Těšína do konce ledna 1926 výměnou za dodávky plynu z plynárny, která zůstala na české straně. Poté bylo město připojeno na proud z Moravskoslezské elektrárny v Moravské Ostravě.

Kvůli rozdělení města závod na pravém břehu Olzy přišel o 30 procent odběratelů, což způsobilo značné problémy. Bylo třeba hledat nové zákazníky nejen v Těšíně, ale i v okolních obcích. To se s časem podařilo.

Na české straně došlo v roce 1925 k výstavbě transformátoru na Frýdecké ulici. O deset let později zde

vznikla moderní rozdělovací stanice Pod Zelenou v Dolním Žukově. Elektrická energie byla postupně zavedena do okolních obcí, které jsou nyní součástí Českého Těšína.

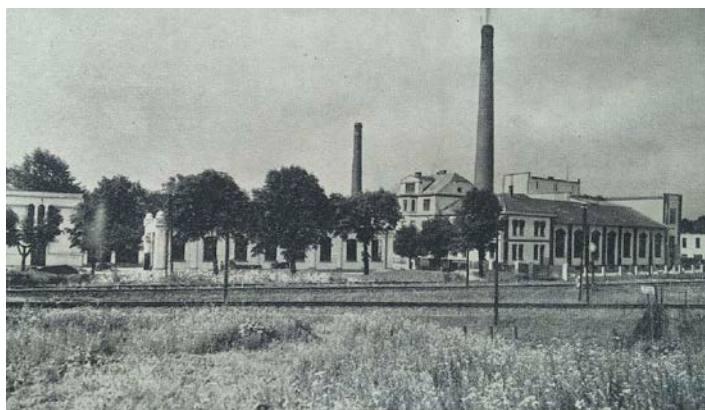
Například čtvrtého září 1929 přišla řada na část Horního Žukova. Zbytek vesnice byl elektrifikován o rok později.

Po připojení české části Těšínska k Polsku byl Český Těšín od 1. května 1939 opět napojen na energetickou síť elektrárny v Těšíně. Plánované rozšíření závodu však překazilo vypuknutí druhé světové války. Během okupace závod fungoval dál, dočkal se i částečné modernizace. Neprováděla se však žádná údržba.

V květnu 1945 Němci stačili před ústupem z Těšína zničit veškerou technickou dokumentaci a odmontovali některé části parních turbín. Naštěstí předvídavý mistr provozu Maciej Foltyn měl v zásobě náhradní díly, a tak přerušení v dodávce elektriny trvalo jen hodinu a půl.

Hned po válce se započalo s komplexní rekonstrukcí závodu, s obnovou a výstavbou dalších kilometrů elektrické sítě. Poptávka ze strany těšínského průmyslu a drobných spotřebitelů nadále narůstala. V současné době funguje jako elektroteplárna.

CZEŚLAW GAMROT

Elektrárna v Těšíně ve třicátých letech. Nižší budova uprostřed je bývalá tramvajová vozovna.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

Tramvaj na Hlavní třídě v roce 1912.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

Těšínské nářečí: Baby a chłopi

Pokračujeme v našich rozhovorech o těšínském nářečí v minicyklu Od hebamy po kopidoła s lingvistou a etnografem profesorem Danielem Kadłubcem. Tentokrát se naším tématem staly Baby a chłopi. V příštím díle se podíváme na téma „Nimocy“, čili nemoci.

Pane profesore, jsme hodně odlišní?

Samozřejmě a dodám, že díky Bohu. V každé lidské kultuře byla vždy zdůrazňována velká odlišnost obou pohlaví, ve všech bájích, legendách, v Bibli. Naše role byly vždy odlišné a byly odůvodněné fyziologickými rozdíly. Jen žena může rodit, je nositelkou života, to ona je přirovnávána k Zemi. Bohužel v současné době dochází k rychlým změnám i v této oblasti a stírají se rozdíly mezi mužem a ženou. V oblečení, účesech, chování. Vše je unisex. Muži přebírají role žen a naopak.

Měla jsem na mysli, zda my, homo thesinensis, se nějak výrazně lišíme od obyvatel jiných regionů. Co například ženy?

Žena je společenským tvorem. Víc „nasává“ z okolí a na její charakter

má samozřejmě vliv nejen výchova, ale také tradice, historie. Ženy z Těšínského Slezska – a lze to doložit mnohými postřehy badatelů a vědců – vždy vynikaly pracovitostí, skromností, věrností a pobožností. Říká se: „Ślōnzoczka je bardzo robotno, pobožno, wierno a uczciowo.“ Potvrzuje to ve svých pracích doktor František Sláma, Čech z Chotěboře, kterého uchvátilo Slezsko. Byl v Těšíně nejen soudcem, ale věnoval se v 80. letech 19. století národopisnému bádání na Těšínsku. Stejně to viděl polský badatel Lucjan Malinowski.

A naši muži?

Jak jsme popsali v minulém dílu, muž byl více otevřený světu i proto, že musel sloužit v armádě. Zůstává v rámci jedné monarchie, byl tu ve Lvově, tu se ocitl ve Vídni, tu pochodoval k Terstu. Ta otevřenost na svět ovšem nebyla překážkou v lásce k rodné zemi, k malé vlasti. Zatímco z jiných koutů velkého Slezska – především toho polského, ale i například ze Slovenska – byla v minulosti masivní emigrace do zámoří, „za chlebem do Ameryki, Brazylji“ z Těšínska odjíždělo málo lidí. Náš člověk byl

vždy srdcem velmi srostlý se svým krajem.

Další vlastností byla vzdělanost. Zatímco v jiných regionech střední Evropy byla ještě nedávno běžná negramotnost, zde byly četné vzdělávací spolky, dokonce i dělníci nebo rolníci měli doma knihy, kupovali si vzdělávací literaturu, kalendáře, měli předplatné na noviny. Rolníci sami věnovali pozemky na budovu škol, platili učitele.

A opět étos práce. Dovolím si dokonce říci, že zde práce byla rovnocenná modlitbě. Těšínský hospodář se tradičně modlil: „Panie Boże, dej, abych móg robić.“ Prosil Boha o možnost pracovat, ne o bohatství ani ne o zdraví. Zde vidím i velký vliv protestantismu, který hlásal: „Kdo pracuje, jako by se modlil.“ „Śmierzdzirobotka“, tedy líná kůze, byl v této společnosti ignorován, i kdyby celý den seděl v kostelní lavici, pokud měl zanedbaná zvířata, neobdělávané pole, nic mu to nepomohlo. Víra určovala smysl, náplň a styl života.

Kdybychom měli popsat fyzický archetyp. Říkává se: „Tako je baba ślōnsko: w dupie szyroko, w pasie wónsko.“

Zmíněný badatel Malinowski v roce 1869 napsal, že Slezan je

Rodina, ateliér Leo Beera z Karviné-Fryštátu. Na zadní straně pohlednice je text: Zdjeto dnia 14. 12. 1930.

SCAN | SBÍRKA AUTORKY

klasickým typem Slovana se širokými tvářemi, vystouplými lícními kostmi, světlými zorníčkami a plavými vlasy. K mužské kráse byl zdrženlivý, ale k ženské dopsal: „...jakkolwiek między kobietami są niekiedy prawdziwe piękności. Góralki, zwłaszcza we wsi Wiśle, słynne są z piękności.“ Zároveň zdůrazňoval duševní krásu něžného pohlaví. Duchovno, poctivost a upřímnost vepsanou do tváří.

O mužích na Těšínsku zase údajně platí: „Chłop ślōnski: w ramiónoch szyroki, w dupie wónski.“

Je to určitě podmíněno geneticky, ale měla na to vliv i životospráva a fyzická práce. Badatel Malinowski si všiml především nezvykle urostlých horalů z Beskyd. Samozřejmě, pokud někdo pracoval od dětství na šachtě, v prachu skrčený v nízké chodbě, jeho skelet se vyvíjel jinak než u vrstevníka, který pracoval na poli nebo v lese. V dolinách zde byli podle něj lidé světlé pleti i vlasů, na Goraliji to měli být spíše bruneti s tmavými zorníčkami.

A taková vlastnost jako skromnost, která jde lidem ve Slezsku také připsávána?

Ano, zapomněli jsme na skromnost. Když se na sebe podíváte a vidíte pracovitého, skromného člověka, a ještě se smyslem pro humor, jste určitě pravý Cieszyniok nebo Cieszynioczka, a mám tím na mysli obyvatele celého Těšínska.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

Tento muž v roce 1913 určitě nevypadal unisex. Móda i zvyky byly dané, stejně jako upravený rukopis, kterým se ve zdvořilém textu na zadní straně pohlednice obracel na Jaroslava Topiče, knihkupce a nakladatele z Prahy, a další společnost, kterou poznal v lázních.

Novomanželé z roku 1927, nevěsta v kroji. Autorem fotografie je Pavel Unucka z Gutů, údajně jediný profesionální fotograf v této části Těšínska.

Slovníček

frelka, freliczka, dziywka	dívka
galan, galanka	nápadník, nápadnice
chaśnik	chasník
babiorz, pies na baby, nabijok	záletník, jenž střídá ženy
podciep	harant
kurdupel	muž malého vzrůstu
fajnidlo	parádnice
szmajchlować sie	předcházet si dívku
szmajchlyrz	úlisný člověk
szmajchelcymra	místo pro šmajchlování
szwarno	pěkná
gibczok	pěkný mladík
basetlok, bachroc	muž s nadváhou
chłop jako krzón, byczysko, rosochaty	zdravý, urostlý muž
flancek na babe	dospívající dívka
latawica, wiesioło w rozkroku	žena lehkých mravů
obibok	liný, líná
szpyrczka, olaczka, szpyrcguma	prezervativ
cycula	prsatá žena
mo cycki jako przekopnióy garniec	žena s plochým hrudníkem
bałamónt	podvodník, lhář, kecal
mamlas	moula
jużeście se owóniali?	už jste měli poměr?
zolytnik	záletník
dupa w kraglu	budižkničemu, zakřiknutý muž, kterému vládne žena
rzić w mankiecie, chodzi ciula koło ula	stejně jako dupa w kraglu
miliónsko bezkurcja	hrozná bestie

Příslloví

- Každó dziełucha mo mieć sześć P: piekno, pilno, poczwiwo, porzónđno, posłószno i piniynžno.
- Szanobliwo dziełucha za piórkym siedym płotów przeskoczy.
- Stare baby do porad, młode do uciechy.
- Strzeż sie babskiego przodku a kónskiego zadku.
- Jak cie weznóm baby na jynzyki, je amyn.
- Ranny deszcz a babski płacz – to je jedno.
- Chłop mowny, kot łowny nie umrzóm z głodu.
- Jak chcesz pieknóm babe mieć, na dziedzine po nióm jedź!
- Gdo sie ożyni, tyn sie odmiyni.
- Gdo sie żyni – dobrze czyni, a gdo sie nie żyni – jeszcze lepszy czyni.
- Jako pani, tako koszula na ni.
- Co dioból nimoże, to baba dokoże, a co dioból nie skusi, to baba musi.
- Na podziwani chłop baby nie potrzebuje, jyny do roboty.
- Lechczy zgodzić sto chłopów niż trzi baby.
- Dziyń sie chwoli wieczór, a baba po śmierci.
- Baba chłopu nie umrze, jyny dzieckóm matka.
- Staro dziywka sie aji z kamiyniami na ceście wadzi.
- Stare dziywki chodzóm na Czantoryje gnoty kulać.
- Wdowa – ludzko pomowa.
- Wdowa bez chłopu – jak ogród bez płota.
- Lepszy synka ze wszami jako wdowca z dzieckami.
- U wdowy chlyb gotowy, u dziywki prózne chlywki, a u wdowca jak u mrowca.
- Zło baba, zły sómsiod i dioból trzeci – to sóm jednej matki dzieci.
- Baba bez brzucha je jako garniec bez ucha.

Interiér knihovny v Ostravské ulici prošel proměnou

Interiér knihovny v Ostravské ulici se po měsíci malování a úprav otevřel svým věrným návštěvníkům. Malí i velcí čtenáři zde najdou veselejší a praktičtější interiéry.

„Studie na současný interiér ústřední knihovny Český Těšín, která sídlí v budově Těšínského divadla, vznikla v Ateliéru BMCH českotěšínského architekta Czesława Mendreka. Autorkou studie je Andrea Šacherová, jejíž autorský rukopis najdeme mimo jiné v Čítárně a kavárně Avion,“ říká ředitelka knihovny Jana Galášová.

Městská knihovna sídlí prostorách divadla od roku 1961, kdy se stala součástí nově otevřeného kulturního domu. Prostory pro knihovnu v té době navrhoval spolu s architektem Jindřichem Černožským i známý architekt Zdeněk Vávra, otec Davida Vávry, architekta a spisovatele, mimo jiné autora cyklu Šumná města.

Galášová dodala, že současná obnova interiéru povyšuje tuto knihovnu na úroveň odpovídající současným trendům veřejných knihoven. Neřeší však dlouhodobou potřebu nedostatečné kapacity pro uložení knižního fondu ani zázemí pro různé čtenářské aktivity.

Interiér knihovny v budově Těšínského divadla prošel první zásadní obnovou v roce 2003, kdy byly stávající knižní police a původní regály z roku 1961 nahrazeny kapacitně objemnějšími knižními regály. Ty na čas zajistily potřeby pro uložení knižního fondu, jež se neustále zvyšují.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Knihovna v budově Těšínského divadla je takové, řekneme, „rodinné stříbro“, neboť každý, kdo v Českém Těšíně vyrostl, do ní minimálně v dětství vstoupil a většinou na ni nostalgicky vzpomíná.

Na rozdíl od jiných pracovišť MěK je to knihovna studijního charakteru. Obsahuje bohaté fondy naučné literatury encyklopedického a studijního charakteru. Čtenáři zde mají k dispozici denní tisk a časopisy. Z knihovny je možný vstup do elektronických databází, které nabízejí články z denního tisku a časopisů v plném znění od r. 1996 (databáze ANOPRESS), elektronické sbírky zákonů v plném znění od roku 1919 (ASPI), databáze Osobnosti Těšínska aj.

Tato knihovna archivuje trvale regionální tisk od roku 1990 a literaturu regionálního charakteru. Celkový objem knižního fondu ve všech knihovnách MěK je 97 000 svazků, z toho v knihovně na Ostravské je celkem 45 000 svazků (z toho 32 000 v oddělení pro dospělé, 4000 ve studovně a 9000 v oddělení pro děti do 15 let).

Městská knihovna Český Těšín má odborná knihovnická pracoviště v různých částech města, provozuje Čítárnu a kavárnu Avion a Turistické informační centrum. Každé knihovnické pracoviště je jiné, mají rozdílné zaměření knižního fondu i různá zaměření v oblasti kulturně vzdělávacích aktivit pro veřejnost. V dalších dílech se je budeme snažit našim čtenářům představit.

JANA GALÁŠOVÁ, ŘEDITELKA

Wyjazd do Europarlamentu

W dniach 14-18 maja trzydziestka uczniów Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie wraz z kolegami z polskich klas Akademii Handlowej wyjechała na wycieczkę edukacyjną do Belgii.

Najważniejszym punktem programu było zwiedzanie Parlamentu Europejskiego w Brukseli oraz spotkanie z europosłem Republiki Czeskiej Evženem Tošenovským, który jest pomysłodawcą wyjazdów młodych ludzi do PE. Zwiedziliśmy też mnóstwo ciekawych miejsc, m. in. miasto Brugie, która ze względu na mnóstwo kanałów nazywana jest Wenecją Północy. Tam zapoznaliśmy się z historią czekolady w muzeum Choco-Story oraz zwiedzili park miniatur Mini-Europę. Na własną rękę odkrywaliśmy też piękno belgijskiej stolicy.

Podczas całego pobytu dopisywała nam pogoda, przez co mogliśmy jeszcze bardziej cieszyć się ze zwiedzanych przez nas miejsc. I chociaż droga tam i z powrotem była dosyć długa i męcząca, wszyscy wróciliśmy zadowoleni. Myślę, że razem przeżyliśmy tam naprawdę świetne chwile.

MARIA JARNOT, GIMNAZJUM

V čem bydlíme – shrnutí seriálu o panelácích

Jednou k tomu dojít muselo – došly nám paneláky do tohoto seriálu. V minulých dílech jsme si už ukázali všechny typy panelových domů a jako bonus i předchůdce paneláků – typizované cihlové domy řady T. V tomto závěrečném díle si to vše dovolím shrnout, a to chronologicky.

Hromadná bytová výstavba Českého Těšína započala na přelomu 40. a 50. let 20. století výše zmíněnými typizovanými domy řady T. Těm byl věnován minulý i předminulý díl, a proto se jim dnes nebudeme věnovat.

Blokopanelový začátek

Z cihlových domů řady T se na přelomu 60. let přešlo na blokopanelové domy s označením T02B a T03B. Rozdíl mezi 02 a 03B byl pouze ve výšce – čtyři nadzemní podlaží bez výtahu u T02B a o dvě podlaží vyšší T03B s výtahem. Blokopanelové domy sestávají z menších panelů, pro postavení jedné bytové jednotky bylo zapotřebí více menších dílců. To zvyšovalo pracnost na stavbě samotné. Na druhou stranu výroba těchto malých panelů (blokopanelů) byla finančně méně nákladná a rovněž i technologicky méně složitá. Neobsahovaly totiž ještě kovové výztuhy, a proto byly tlustší než pozdější „klasické“ panely. Blokopanelové domy byly realizovány především na sídlišti Hrabinská a věnoval jsem se jim v pátém čísle Těšínských listů roku 2017.

Domy typu T03B se stavěly po celém Československu, postupem času si je krajské projektové ústavy upravily k obrazu svému, a tak vznikla i v Ostravě vyvinutá varianta T03B-OS. Do panelů se přidávala lokální surovina – struska – a počet podlaží se zvýšil na osm. Odlišné

bylo také pojetí lodžii a celkového vzezření fasády domu. Zpestřením byla varianta T03B-OS Waller – jméno dostala podle architekta Oty Wallera, který ji vytvořil. Jedná se o domy bodové („kostky“) a všech pět kusů bylo vystavěno na sídlišti Hrabinská. Jejich popis naleznete v čísle 4/2017. Zajímavostí je atypický nárožní dům soustavy T03B-OS na křižovatce ulic Havlíčkovy a Bezručovy, který dostal prostor v prvním čísle zpravodaje roku 2018.

Slovenská výpomoc

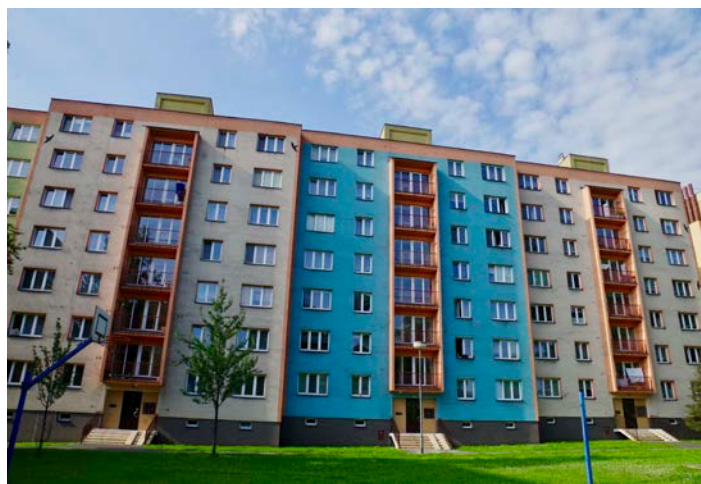
Nejstaršími ryze panelovými objekty na území města jsou domy s označením TOB-Nitra na sídlišti Slezská, stavěné na začátku druhé poloviny 60. let. Jak již název napovídá, jedná se o paneláky vyvinuté na Slovensku ve městě Nitra (kde najdeme identické domy). Sídliště Slezská je výhradně tvořeno osmi-podlažními a dvanáctipodlažními domy TOB-Nitra. Právě na ty vyšší, mimochodem nejstarší věžáky Českého Těšína, jsme se detailněji podívali v čísle 6 roku 2017.

Věžové experimenty

U věžových domů zůstaneme. Na Ostravské ulici se nacházejí dva velmi zajímavé věžáky – experimentální věžové domy T06B-OS-70 z počátku 70. let. Jedná se o vzácné paneláky, které byly v celém Československu realizovány v pouhých sedmi kusech. Experimentální charakter staveb spočíval v nových architektonicko-konstrukčních řešeních; uchycení lodžii, odlišné dispozice v různých patrech. Zajímavé bylo také užití výtahu s požární odolností (evakuační). Tyto zajímavé stavby naleznete ve třetím čísle roku 2017.

Bytostav

Dostáváme se na přelom 70. a 80. let, kdy již byla panelová výstav-

Řadové domy TO3B-OS mezi Ostravskou a Koperníkovou ulicí.

ba ve značně pokročilém stadiu. Z předchozího experimentálního typu vznikl velmi rozšířený typ T06B-BTS, kdy zkratka BTS odkazuje na ostravský stavební podnik Bytostav, který domy tohoto typu vyráběl a stavěl. Konstrukční soustava T06B-BTS je zastoupená jak řadovými domy o výšce maximálně osmi nadzemních podlaží, tak také věžovými domy s dvanácti podlažími. Ty vznikly evolucioní výše popsaných experimentálních domů na Ostravské ulici. Na rozdíl od nich již nejsou vzácností – jsou to nejčastější věžáky Českého Těšína, rovněž v Ostravě jsou nejčastějšími věžovými domy. Vyskytují se prakticky po celém městě, nejvíce pak na sídlišti Svibice. Řada na ně přišla v prvním čísle roku 2017.

Brzké zavedení novinky

Za pomyslný vrchol panelové výstavby Československa lze považovat konstrukční soustavu OP 1.11. Na té se pracovalo již od 70. let a měla mít celostátní platnost. Její vývoj byl dokončen v roce 1980, ladila se ale ještě i v roce 1981. Tyto domy najdeme v Praze, Pardubicích, ale především na celé Moravě. Jedním z prvních měst, kde se začaly hromadně stavět, byl právě Český Těšín a jeho sídliště Svibice, a to již v roce 1982. Paneláky jsou to velmi pokročilé, mají v sobě od výstavby zabudovanou polystyrénovou vrstvu (tedy byly zateplené od začátku) a obsahují i vymoženosti jako výtahovou šachtu nespojenou se zbytkem domu, díky čemuž se vibrace tvořené provozem výtahu nepřenášejí do bytových jednotek. Panelákům OP 1.11 jsem se společně s celým sídlištěm Svibice věnoval v posledním čísle roku 2016.

Nejmladší věžáky

Panelová výstavba Českého Těšína byla zakončena typem OP 1.13 – ten staví na základech předchozího typu OP 1.11. Varianta 1.13 se stavěla od druhé poloviny 80. let a v Českém Těšíně se vyskytuje ve formě věžových domů – nejmladších věžáků města. A nejen to, jsou to i vývojově nejmladší paneláky města. Věžové domy OP 1.13 jsou velmi pokročilé, pokud jde o konstrukční stránku. Mají odolat výbuchu plynu a vynikají vysokou mírou požární bezpečnosti (odsávání kouře na chodbě, sluchovod, schodiště odděleno od chodby s byty). Věžové domy OP 1.13 mají neobvykle pojaté lodžie, které z části vystupují před fasádu a z části ustupují do nitra objektu. Zajímavostí je, že i přes svou výšku dvanácti nadzemních podlaží nejsou podsklepené. Více se o nich dozvíte ve druhém čísle roku 2017.

Závěrem

Věřím, že se vám má paneláková série líbila, že jste se dozvěděli nové informace a zajímavosti o svém okolí a svých bytech. Seriál také ukázal, že i menší město, jako je Český Těšín, nabízí poměrně mnoho typů paneláků. Snad již tedy víte, že paneláky rozhodně nebyly všechny stejné. Takový Frýdek-Místek jich má ještě více typů, to ani nezmiňuji větší města jako třeba Ostrava, kde je paneláková paleta velmi pestrá. Navíc v každém kraji se používaly odlišné typy, a navíc mnoho malosériových variant. A když to vezmeme ještě více ze široka, tak v zahraničí jsou paneláky zase odlišné. Pokud vás téma zaujalo, navštivte prosím mé stránky www.panelaky.info, kde postupně přidávám informace o panelácích z celé republiky i ze zahraničí. Panelákům zdar!

MARIAN LIPTÁK

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Experimentální věžový dům T06B-OS-70 u Ostravské ulice.

Nejlepší jsou cukráři z Albrechtovky

Nejlepší zákusky umí upéct studenti Albrechtovy střední školy v Českém Těšíně. Rozhodla to na konci června porota cukrářské soutěže Marlenka Cup 2018. Budoucí cukráři a cukrářky soutěžili v pódiovém vystoupení, během kterého museli v časovém limitu zhotovit výrobek obsahující med a ovoce.

Soutěžní komise rozhodla, že nejlepší dezerty letošního ročníku Marlenka Cupu připravila Zuzana Slížová z Albrechtovy střední školy v Českém Těšíně. Skvěle (na 4. místě) se umístil i jediný muž v soutěži - Vladislav Hojstrich ze stejné střední školy jako vítězka.

Ceny účastníkům předali náměstek hejtmana Stanislav Folwarczny, Nshan Avetisjan a Jaromír Prokop ze společnosti Marlenka international.

(RED) FOTO | ORGANIZÁTORI

Město hospodařilo dobře, shodli se všichni

Zastupitelé města schválili v červnu ve vzácné shodě a jednohlasně závěrečné hospodaření města Český Těšín za rok 2017.

Nebylo divu – loni se opět snížila zadluženost a zvýšily příjmy. V roce

2017 se také vedení obce podařilo „rozмноžit“ majetek města získáním další budovy a investicemi především do objektů škol a mateřinek.

„Město jsme dovedli do dalších voleb s čistým štítem. Zvýšili jsme výběry daní i poplatků, oproti i tak

optimistickým výhledům jsme jen v této kapitole získali do rozpočtu o 23,5 milionu korun více a samozřejmě jsme je hned bezhlavě neutratali. Počítáme s nimi pro další období, kdy chceme připravit velký tendr na opravu komunikací.

Snížili jsme výdaje a také úspěšně splácíme úvěry, které jsme získali na profinancování evropských projektů nebo projektů ve spolupráci s příslušnými ministerstvy nebo krajem,“ uvedl starosta města Vít Slováček.

(RED)

Denní stacionář Eden půjde do svého

Zastupitelé schválili záměr převést budovu bývalých jeslí ve Frýdecké ulici Slezské diakonii, která zde již od roku 1994 provozuje denní stacionář Eden pro lidi se závažným mentálním, fyzickým nebo kombinovaným handicapem.

Smlouva má několik zásadních podmínek: garance poskytované sociální služby po dobu 15 let, zachování provozu mateřské školy a pokud zde nebude stacionář provozován, vrátí se objekt městu.

„Požádali jsem o budovu, jelikož si žádá značné stavební úpravy. Máme zde 30 hlavně dospělých klientů. Z toho sedm je přímo na vozíčku, další mají četná pohybová omezení a budova je bez výťahu. Naše pečovatelské se s klienty fyzicky nadřou, aby je dostaly do prvního poschodí,“ vysvětlila ředitelka Slezské diakonie Zuzana Filipková důvody, proč organizace o převod budovy požádala. „V objektu je úzké a nepohodlné schodiště, kde je manipulace s nechodícími klienty opravdu

náročná. Nic se zde nezměnilo za 24 let trvání Edenu. Jen z těch dětí, o které jsem také kdysi pečovala, jsou dnes dospělí lidé. Tuto situaci je třeba řešit,“ apelovala zastupitelka Jana Kaletová.

Nejen výťah, ale i okna a dveře

Objekt kromě výťahu potřebuje i nová okna, dveře a opravu střechy. „Jsu to investice řádu 15 milionů korun. Diakonie je schopna ty peníze sehnat z více zdrojů, ale nemůže je vkládat do cizího majetku,“ doplnila Filipková.

„Pokud chceme podpořit odlehčovací služby pro naše občany, je to jediná smysluplná cesta. Díky pracovníkům diakonie nemusí tito lidé do ústavu a mohou zůstat se svými rodinami, které jsou tak schopny lépe zvládat těžký úděl dennodenní péče o handicapovaného člověka,“ uvedl radní Rostislav Zabystrzan. Zastupitel Tomasz Pustówka také doplnil, že v celém regionu není větší organizace s takovou působností, a tak měli bychom být hrdí, že sídlí a pracuje právě zde.

Prodej bude až v září

Zastupitelé záměr většinou hlasů odsouhlasili, o samotném převodu se bude hlasovat v září. Hlasováním tento záměr nepodpořili tři ze čtyř přítomných zastupitelů z ČSSD, jediný přítomný zastupitel za KSČM a oba zastupitelé za Nezávislé.

Starosta města Vít Slováček zdůraznil, že město má investovat pouze do budov, které si chce ponechat ve svém majetku, a připomněl, že jen v poslední době převzalo od kraje dva velké objekty. Jedním je bu-

dova bývalé zvláštní školy v Pražské ulici, kterou bude adaptovat, druhým rovněž bývalý školní objekt ve Frýdecké ulici, kam se nyní postupně stěhuje DDM. Dodal, že za posledních dvacet let město předalo za symbolickou korunu, stokorunu nebo zcela bezplatně řadu objektů: hasičům, Českému červenému kříži, Charitě i diakonii, ale i různým spolkům jako je Trianon, PZKO nebo organizacím pracujícím s dětmi.

„Všechny budovy slouží svému účelu, využívají je naši lidé, jsou opravené, sídlí v nich mimo jiné čtyři domovy pokojného stáří nebo instituce sociální péče. Pro město je to dobré řešení, zachováme zde potřebnou sociální službu a starost o budovu převezme někdo jiný. Kdybychom chtěli tuto odlehčovací službu provozovat sami, bude to pro nás mnohem dražší a náročnější,“ doplnil starosta.

Zastupitelé dostali také doplňující informaci, že mateřská škola v objektu zůstane a bude pokrývat pouze provozní náklady.

(DH)

FOTO | ARCHIV STACIONÁŘE

Stavební vývoj Českého Těšína do roku 1939 (34. část)

Stavba č. 66/15

Dělnický dům - Dom

Robotniczy - Arbeiterheim

Dělnické hnutí na území dávného Těšína je úzce spjato s průmyslovým odvětvím, jehož předstupněm a zároveň první vlnou byla mechanická přádelna bavlny italského kupce Dominika Salice-Contessy, která zaměstnávala kolem 250 dělníků. Přádelna zprovozněná v roce 1769 měla být situována v prostorách mezi nynějším nábřežím Svobody a Masarykovými sady - tedy v lokalitě, kterou nazýváme Kontešinec podle příjmení Contessy. Druhou předzvěstí industrializace byly 32 soukenické manufaktury, jež se měly nacházet podél nynější Hlavní třídy. Založil je v roce 1799 tehdejší majitel Těšínského knížectví Albert Kazimír Sasko-Těšínský. Avšak neměly dlouhého trvání. Ještě začátkem 19. století se těšínská řemeslnická sdružovali do 23 jednotlivých cechů. Nicméně již tehdy bylo zřejmé, že v následujících letech bude docházet k pozvolnému skomírání tohoto řemeslnického sdružení, neboť cechy bránily vytváření konkurenčního prostředí a technologickému rozvoji.

Technická revoluce mění město

Ve druhé polovině 19. století Těšín zažil nevídanou průmyslovou revoluci, kdy bylo postaveno několik vskutku velkých výrobních závodů. Pro příklad můžeme zmínit továrnu na ohýbaný nábytek Jacob & Josef Kohn, stolařství Johanna Pohlnera a Johanna Skřivánka, cihelny Fritze Fuldý, Johanna Wojnara, Alfonse

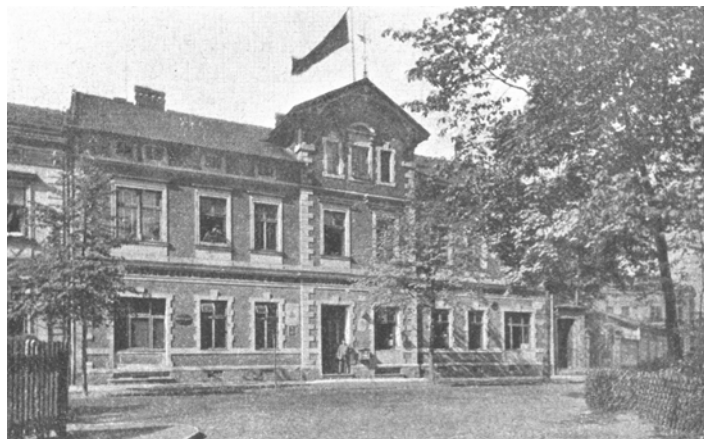
Mattera, Leonharda Demela a Ludwiga Kametze, městské jatky, tiskárny Karla Prochasky a Heinricha Feitzinger, šroubárnu Franze Pospíšila, výrobu kočárů Johanna Pustówki, centrální mlékárnu, městskou plynárnu a nespočet menších dílen, které dohromady zaměstnávaly několik tisíc dělníků.

U většiny těchto podniků převážoval německý kapitál, který zhlížel na dělnické vrstvy pouze jako na levnou pracovní sílu. To samozřejmě vedlo k vytváření podhoubí dělnického hnutí, které se bránilo vykořisťování. Vědomí si své síly se dělníci začali organizovat ve spolcích, kde se vzdělávali a následně domáhali od svých zaměstnavatelů sociálních změn.

Dělnické spolky

Po vydání spolkového zákona v rakouské monarchii v roce 1867, který toto reguloval, byly i zde zakládány dělnické spolky. Prvenství v tomto směru drží „Stowarzyszenie Zawodowe Drukarzy“, což bylo profesní sdružení typografů založené Gustavem Christianusem a Heinrichem Kotulskými na jaře roku 1868 v Prochaskově tiskárně. Ve stejném roce pak dokonce vznikl pěvecký sbor „Typographia“, který se o osm let později přejmenoval na „Concordia“. Předsedou tohoto sboru byl Karl Knizsek.

Důležitým milníkem bylo zřízení liberálního dělnického spolku „Arbeiter-Bildung-Verein“ (Gewerblicher Hilfsverein) 27. dubna 1877, jehož posláním bylo nahradit původní řemeslnické cechy, podporovat spo-

Fotografie Dělnického domu otištěná ve Slavnostním listu vydaném u příležitosti jeho otevření dne 5. června 1910. REPRO | MUZEUM TĚŠÍNSKA - KNIHOVNA SILESIA

lečenské soužití a dbát na vzdělání mládeže. V případě nemoci spolek poskytoval svým členům sociální podporu, byl tedy předchůdcem nemocenské pojistovny. Od roku 1878 provozoval vlastní knihovnu s německou a polskou odbornou literaturou, navíc organizoval přednášky a schůzky v hotelu Schreinzer (nyní „Cieszyński Ośrodek Kultury Dom Narodowy“ na náměstí v Těšíně) nebo v hotelu Stiller (nyní ul. Głęboka 25 v Těšíně). Spolek se rozpadl v roce 1884 v době vyústění národnostního konfliktu mezi Němci a Poláky a také z důvodu rodícího se nového sociálně demokratického hnutí. Teprve po devítileté odlce vznikl zcela nový, ale na dřívější spolek „Allgemeiner Arbeiter Bildungs-Verein“ navazující, „Ogólne Robotnicze Stowarzyszenie Kształcące“, tedy Všeobecný dělnický vzdělávací spolek. Jeho zakladateli byli dva Poláci – stolař Paweł Danel a tiskař Karol Kantorczyk. Podle spoluzakladatele sociálně demokratického hnutí Pawła Lazara, který sepsal krkolomnou cestu k otevření Dělnického domu v Těšíně, první přípravná schůze proběhla v tzv. Octarni, budově po výrobně octanu olovnatého (jedovaté sloučeniny olova používané v textilním průmyslu, ale i v lékařství a veterinářství), na rohu ulic Ostravské a Tyršovy. Druhé ustavující shromáždění se muselo konat v Boguszowicích (od roku 1973 část města Těšína) v zájezdním hostinci „u Fararza“, jelikož městská policie začala horlivě sledovat iniciátory, zastrašovat majitele těšínských restaurací a přesvědčovat je, že se jedná o anarchisty nebo ještě něco horšího.

Na popud Pawła Danela došlo v roce 1893 k navázání kontaktů s redakcí krakovského sociálně demokratického deníku „Naprzód“, jehož šéfredaktorem byl Tadeusz Regier. Ten od roku 1894 začal působit v Ostravsko-karvinské uhelné pánvi, avšak o tři roky později se přestěho-

val do Těšína, do pronajatého bytu na nynější Hlavní třídě 109/22. Ve stejném roce začal vydávat dvou týdeník „Równość – Organ partyi socjalno-demokratycznej“. Byl to první dělnický list v Těšínském Slezsku, který z důvodů měšťanských odpůrců sociálně demokratického hnutí musel být tištěn nejprve v Bielsku a následně v Moravské Ostravě.

Všeobecné spolky

Mezi tím se již zmíněný Všeobecný dělnický vzdělávací spolek za bydlél v pronajatých místnostech na Hlavní třídě 113/11, kde v soboty a neděle bylo možné si vypůjčit dělnické noviny nebo odbornou literaturu. Pro tento spolek to bylo v pořadí již sedmé působení, co ještě více dokládá zaujatost místních podnikatelů vůči tomuto hnutí. Nicméně i v následujících letech musel spolek putovat z místa na místo. Navíc se původní organizace transformovala do podoby „Ogólnozawodowe stowarzyszenie“, tzn. Všeobecný odborový spolek, který zastřešoval skupiny: tiskařů, stolařských, knihařských, kovodělných, pekařských a malířských dělníků, železničářů, zaměstnanců v obchodě, kamnářských nádeníků, zedníků, ševcovských dělníků a učňů. Pro takto rozsáhlé sdružení bylo neustálé stěhování již dále neúnosné, a proto se 27. září 1909 ustanovil polsko-německý pětičlenný výbor „Towarzystwo Domu Robotniczego“ – „Vereines Arbeiterheim“, tedy Společenství Dělnického domu, který se usnesl zakoupit restauraci Ladislause Kuchejdy (nyní Sokola-Tůmy 66/15) s cílem přestavět jej na vlastní Dělnický dům. Stalo se tak 1. října 1909, avšak k slavnostnímu otevření došlo teprve 5. června 1910. Tato víc jak půlroční

Prvomájový pochod míří nynější ulicí Zamkowou na těšínské náměstí. Rok 1919. FOTO | SOUKROMÁ SBÍRKA CZESŁAWA KRAINY

Záhlaví dvou těšínských sociálně demokratických listů, které redigoval Tadeusz Reger.

REPRO | ŚLĄSKA BIBLIOTEKA CYFROWA

prodleva souvisela s nezbytnou adaptací interiéru.

Než se seznámíme s průběhem slavnostního otevření, vraťme se ještě do roku 1901. V tomto roce přestal vycházet již zmíněný dvou-
týdeník „Równość“, nicméně o dva roky později ho Tadeusz Reger nahradil týdeníkem „Robotnik Śląski – Organ polskiej partii socjalno-demokratycznej“, jehož redakce se zprvu nacházela v domě na nynější ulici Mennicza 18 v Těšíně a posléze v domě na Viaduktové ulici 592/15. Místní sociálně demokratické hnutí vzkvétalo i v následujících letech.

Před 110 lety vznikla Siła

V roce 1908 bylo založeno sdružení „Siła – Stowarzyszenie Polskich Robotników i Robotnic“, které mělo za úkol propagovat národnostní, kulturní, sportovní a socialistické citění. Kromě toho byl ve stejném roce založen polsko-německý konzumní spolek „Robotnicza Spółka Spożywcza i Oszczędnościowa „Naprzód“ w Cieszyńie – Arbeiter Konsum und Sparverein „Vorwärts“ in Teschen“, který provozoval dva obchody s potravinami pro své členy. První se nacházel v domě na nynější ul. Mennicza 3 v Těšíně, druhý pak ve vlastním Dělnickém domě. O několik let později byly navíc otevřeny dvě těšínské filiálky totožného spolku se sídlem v Třinci. V těchto obchodech mohli kupovat pouze členové, kteří uhradili členský příspěvek. Snahou spotřebních družstev bylo ochránit dělníky před drahotou místních obchodníků. Výhodou byly rovněž dividendy, které se vyplácely koncem roku.

Prapor Dělnického domu

Slavnostní otevření Dělnického domu – Domu Robotniczego – Arbeiterheim se konalo v neděli 5. června 1910 a o jeho průběhu se můžeme dočíst v již zmíněném „Robotniku Śląskim“. Vše začalo v 10 hodin v zahradě objektu,

kde byl odhalen vlastní prapor. Slavnostní proslovy při této příležitosti pronesli německý poslanec Říšské rady Franz Schuhmeier z Vídně a polský lékař Emil Bobrowski z Krakova. Vzrušující chvíle podle dobového tisku nastala, když byl prapor odhalen a jeho „kmotra“ – manželka Petra Cingra (český poslanec Poslanecké sněmovny Říšské rady) – připjala naň stuhu, načež praporečník Józef Machej pozvedl vzhůru tento purpurový prapor, symbol „boje i lásky“, a všechny ostatní zástavy, s nimiž přišli účastníci na slavnost (jednalo se o prapory jiných Dělnických domů), se před ním sklonily. Do toho těšínský dělnický pěvecký sbor zazpíval píseň „Czerwony sztandar“ („Červený prapor“), revoluční bojovou hymnu polského proletariátu známou také pod titulem „Krew nasza długo leży katy“.

Pak následovalo lidové shromáždění, na němž promluvil polsky Tadeusz Reger, česky Petr Cingr a německy Franz Schuhmeier. Odpoledne se seřadil mohutný průvod, kterého se zúčastnili dělníci z Třince, Ustroně, Bielska, Karviné a mno-

i studená jídla, rakouská a moravská vína, těšínské pivo, likéry z arciknížečích likérky z Błogocic (od roku 1923 část města Těšína). To vše za nízké ceny, které navíc bylo možné hradit formou měsíčního předplatného. Zajímavostí bylo, že obsluha nepřijímala spropitné.

Samozřejmě prostory restaurace sloužily všem dělnickým spolkům a sociálně demokratickým organizacím, pro které bylo k dispozici více než 60 titulů novin ve třech jazycích (40 z nich bylo v polštině).

Útlum s rozdělením města

Historie Dělnického domu končí ve druhé polovině roku 1922. Hlavní důvod je třeba spatřovat v rozdělení města mezi dva státy, kdy došlo k přetržení kontaktů. Konzumní spolky v československé části města byly zrušeny, zatímco v polské se transformovaly do spolku pod názvem „Konsum Robotniczy“. Rovněž sdružení „Siła“ bylo rozpuleno. Z 34 poboček se 23 ocitlo v Československu.

Závěrem je třeba doplnit, že před 1. světovou válkou působilo na úze-

Reklama restaurace Dělnického domu z roku 1910.

REPRO | MUZEUM TĚŠÍNSKA - KNIHOVNA SILESIA

ha dalších. Doprovázely je čtyři dělnické oddíly z Karviné, Orlové, Lazů a Stonavy, které dokonce přišly se svou vlastní kapelou, kromě ní kráčela v průvodu také kapela třinecká. Průvod prošel všemi hlavními ulicemi města a vzbudil velký dojem. Po této demonstraci síly a jednoty se účastníci vrátili do zahradní restaurace Dělnického domu, kde se veselili do pozdních hodin. Pro hosty byly večer a ráno vypraveny speciální vlaky do Bohumína, Jablunkova, Bielska a Frýdku.

V Dělnickém domě, kterému se taky říkalo „Červený dům“, jelikož byl z režného zdiva, se nacházela restaurace, kterou si pronajímali Vinzenz Nanke. Hostinec nabízel teplá

mí Těšínského Slezska 14 Dělnických domů. Jako první byl otevřen v Bielsku, pak následovala Stonava. Dělnické hnutí ve své ideologii prosazovalo nadnárodní solidaritu. Ze 14 středisek měly těšínské a bielské polsko-německý charakter, Orlová a Poruba polsko-český, zbývající deset Dělnických domů, tedy Stonava, Doubrava, Horní Těrlicko, Karviná-Sovinec, Horní Suchá, Karviná, Třinec, Albrechtice, Dolní Bludovice a Prostřední Suchá, bylo polských. Po rozdělení Těšínského Slezska v roce 1920 bylo v československé části postaveno dalších deset Dělnických domů, u kterých již převažoval český charakter.

CZESŁAW KRAINA

Tadeusz Reger (1872-1938) poslanec Říšské rady ve Vídni, předseda zdravotní pojišťovny v Těšíně, člen rady města, důstojník Legionów Polskich (polských legií), člen Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego, později poslanec do Parlamentu Polské republiky. Pohřben v Těšíně. Pro jeho zásluhy nese jedna z těšínských ulic jeho jméno.

Program prevence kriminality MV ČR 2018

Městu Český Těšín se i v letošním roce podařilo získat finanční prostředky ze státního rozpočtu v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni na rok 2018, který každoročně vyhlašuje Ministerstvo vnitra ČR. Proběhne realizace dvou projektů a bude poskytnuta částka o celkové výši 359 189 Kč na tyto následující projekty:

1) Projekt „Český Těšín – Senior academy 2018“

Celkové náklady: 85 000 Kč
Dotace MV ČR: 74 000 Kč

Spolufinancování města: 11 000 Kč

Cílem projektu je ucelené vzdělávání seniorů dle aktuálního stavu kriminality. Dlouhodobou a cílenou preventivní činností je snižovat kriminalitu na území města Český Těšín, která je páchána na již uvedené cílové skupině obyvatelstva a která patří z bezpečnostního hlediska k jedné z nejohroženějších. Dalším cílem projektu je zvýšit pocit bezpečí obyvatel města Český Těšín, zvýšit informovanost seniorů, sebevědomí seniorů, aktivity k zajištění vlastní bezpečnosti a ochraně majetku a zapojení seniorů do systému

ochrany obyvatelstva cestou posílení jejich schopností sebeochrany.

2) Projekt „Český Těšín – Zefektivnění MKDS 2018“

Celkové náklady: 346 000 Kč
Dotace MV ČR: 285 180 Kč
Spolufinancování města: 60 820 Kč
Cílem projektu je pořízení kamerových bodů na místa, která jsou

z pohledu prevence kriminality strategická a na kterých dochází k protiprávním jednáním. Tímto docílíme zvýšení pocitu bezpečí občanů města Český Těšín a zefektivníme stávající městský kamerový dohlížecí systém. Zároveň dojde ke zvýšení rizika pro pachatele, že bude dopaden, a k znesnadnění spáchání trestného činu, zejména v případech kriminality páchané na veřejných prostranstvích (krádeže, loupeže).

PETR GLAIC,
STRÁŽNÍK-PREVENTISTA

Přivítali jsme další občánky. Chcete se zúčastnit vítání?

Informujeme rodiče nově narozených dětí, aby se přihlásili na Vítání občánků, které se bude konat v následujících termínech: **22. 9., 27. 10. a 24. 11. 2018.** Přihlásit se můžete na tel.: 737 225 999, 553 035 302, e-mail: loseova@tesin.cz.

(RED) FOTO | ARCHIV MĚSTA

Účastníci technického kroužku předvedli své dovednosti

Také v letošním školním roce probíhaly ve spolku Trianon lekce technického kroužku „Technika je hra“, a to každý čtvrtek v prostorách Společného výzkumného a monitorovacího centra VŠB-TUO a Trianon.

Jeho účastníci absolvovali sérii lekcí, ve kterých se pod vedením zkušených lektorů, studentů Fakulty elektrotechniky a informatiky VŠB-TUO, seznamovali se základy robotiky, kybernetiky a progra-

mování. Ve výuce používali kromě jiných i oblíbené stavebnice LEGO® Mindstorms. Žáci museli například zkonstruovat vlastní roboty, doplnit je optickými, pohybovými či jinými senzory a naprogramovat podle konkrétního zadání. Poté mezi sebou soutěžili v plnění nejrůznějších úkolů a dovedností.

Své nabyté znalosti a zkušenosti si mohli ověřit a porovnat s ostatními také na veřejných soutěžích, na-

příklad na Kybernetickém pětiboji organizovaném v únoru letošního roku. Příležitost představit své práce dostali účastníci také začátkem června. Žáci předvedli svým rodičům a kamarádům funkční roboty i vše, co s nimi dokážou. Ani mnozí rodičové neodolali a pustili se do konstruování společně se svými dětmi. Nadšení pro věc bylo vidět na obou stranách. Letos probíhal technický kroužek ve spoluprá-

ci s VŠB-TUO, Trianonem a nově také Domem dětí a mládeže Český Těšín a spolupráce se velmi osvědčila. Další ročník kroužku odstartuje zase na podzim, proto všichni zájemci o vědu a techniku sledujte naše internetové stránky www.ostrianon.cz nebo se informujte na e-mailu predseda@ostrianon.cz, případně přímo v DDM Český Těšín. Těšíme se na vás!

TEREZA SIUDOVÁ, TRIANON

Nám se to přece nemůže stát. Ale je to omyl

Vždy jsem měl pocit, že se mě to netýká... Myslela jsem si, že se to stává v rodinách, které jsou neuspořádané nebo jinak znevýhodněné... Byli jsme přesvědčeni, že tohle se děje u dětí, které si nesou nějaké problémy z dětství... Pokud problém není konkrétní, pořád si říkáme, že nám se to nestane... Také by vás napadlo něco podobného, pokud bychom se zeptali na vaše dítě a drogy?

Beseda s rodiči žáků 2. stupně Masarykovy základní školy a mateřské školy Český Těšín právě na toto téma proběhla 7. června ve spolupráci s organizací Modrý kříž v České republice. Jejím posláním je poskytování pomoci lidem zá-

vislým nebo ohroženým závislostí na alkoholu, jiných návykových látkách a hráchských aktivitách, příp. jejich rodinným příslušníkům. Tyto ambulantní služby jsou poskytovány jako anonymní a bezplatné.

Psycholožky Jana Kupková a Eva Böhmová probíraly spolu s rodiči téma, mezi která patřilo:

- co to je závislost a kdy jde o pouhé experimentování s návykovou látkou nebo alkoholem,
- zda ví, jak která droga působí, jak to na dítěti poznat,
- co dělat v případě pozitivních i negativních výsledků testů a co dělat, když dítě drogy bere.

Rodiče měli možnost získat odpovědi na otázky, které je zajímaly, v debatě vedené adiktoložkou Janou Kupkovou. V případě, že mají zájem řešit nějakou situaci nebo problém týkající se oblasti závislosti a nevědí si rady, mohou se obrátit na naši poradnu, která sídlí na ulici Viaduktová 57/8 v Českém Těšíně nebo nás kontaktovat na tel. čísle 731 494 713. Chcete vědět něco

o drogách a bojíte se zeptat? Bude me velmi rádi, pokud možnost přijít a zeptat se využijete i vy!

Touto cestou bychom rádi poděkovali všem rodičům, kteří si našli i v krásném počasí čas a přišli. Téma drogové závislosti je bohužel nedílnou součástí naší společnosti, a proto je důležité se o něm dozvědět co nejvíce informací. Závislost na drogách totiž začíná nejčastěji v období dospívání...

Děkujeme rodičům také za vyplnění Hodnocení besedy „Moje dítě a drogy“.

TÝM PORADNY MK
PORADNA ČESKÝ TĚŠÍN
TEL. 731 494 713
TESIN@MODRYKRIZ.ORG
WWW.MODRYKRIZ.ORG

Mladík se musel omluvit, minimálně zaplatí pokutu

Policie velmi lehce našla uživatele, který na sociálních sítích šířil nepravdivé informace o šikaně žáků na Masarykově základní škole. Mladý muž se musel škole omluvit, navíc jej čeká minimálně správní řízení a pokuta.

Mějte na paměti, že pomluva nebo šíření poplašné zprávy jsou trestným činem, pro který můžete být

odsouzeni. Nevěřte všemu, co se na sociálních sítích objeví, mnohé profily jsou falešné a lidé bezhlavě sdílí informace, aniž by se nad nimi pozastavili nebo si je ověřili.

Níže přetiskujeme text omluvy. Protože mladík byl již dodatečně potrestán, respektujeme jeho prosbu o nezveřejnění jména.

Dobrý den, zde bych se chtěl omluvit Masarykově základní a mateřské škole Český Těšín za způsobené problémy fcb. příspěvkem ve veřejné facebookové skupině. Příspěvek neměl záměr škole a pedagogům na této škole poškodit jméno a pověst, jen upozornit na problémy šikany. Já si ale bohužel detailněji nezjistil informace o tom, kde se to odehrávalo, že je to z jiného města. Pro mne je to určitě velké ponaučení pro příště, abych si lépe ověřil informace a dával na toto pozor. Ještě jednou se omlouvám.

Kurz absolvovali dva zastupitelé

V tomto volebním období 2014-2018 vedle zkušených politických matadorů se na odborném kurzu pořádaném Ministerstvem vnitra ČR objevili i nováčci. Dva z nich byli z Českého Těšína. Zastupitelé Tomáš Pustówka a Gabriela Hřebačková využili nabídky bezplatného vzdělávání Zastupitel v kurzu.

„Uvědomujeme si, o jak zodpovědnou funkci se jedná, zákony jsou stále složitější a často se mění, a jelikož chceme svou práci vykonávat zodpovědně, věnovali jsme svůj volný čas dalšímu vzdělávání,“ uvedla Gabriela Hřebačková, která je také místostarostkou města.

Vzdělávání probíhalo e-learningovou formou, tedy z domova (v celkovém rozsahu 60 hodin), kdy

každá část – Dotační management, Veřejné zakázky a Rozpočtové hospodaření obce – byla zakončena závěrečným testem a následně probíhal prezenční seminář na dané téma. Zde se studující mohli nejen dotazovat lektora na problematiku v dané oblasti, ale vzájemně si také předávat zkušenosti napříč samosprávami z různých měst.

Účastníci vzdělávání Zastupitel v kurzu se shodli, že náplň a vybraná témata byla bezesporu přínosem a jednoznačně by uvítali, pokud by se v těchto školeních pokračovalo a zahájení těchto kurzů bylo směřováno hned na začátek volebního období tak, aby získané vědomosti mohly být efektivně využity v praxi. (RED)

Kenická chce úspěch zopakovat

Také mistryně České republiky v kategorii začek, bruslařka Karin Kenická, která má za sebou nejlepší sezonu své kariéry, má aktuálně především letní přípravu na suchu. Dojíždí také na zimní plochu v sousedním Třinci. V nadcházející sezoně by chtěla obhájit zlato, ale již ve vyšší kategorii juniorek.

Jejím trenérem je Lukáš Rakowski. Mimo jiné díky němu a dalším trenérům, ale i cílevědomým sportovcům a jejich rodičům, kteří jsou ochotni dětem věnovat čas, se zdejší oddíl v březnu radoval ze tří zlatých, dvou stříbrných a jedné bronzové medaile z mistrovství republiky, což je na malý klub z Českého Těšína skvělý úspěch.

Čtrnáctiletá sportovkyně z Masarykovy základní školy, která byla

letos také mezi oceněnými nejlepšími žáky z našich škol, se poprvé postavila na brusle ve svých čtyřech letech. Jezdí jako sólistka, ale ráda by bodovala i v krasojízdě párů. K tomu jí prozatím chybí partner.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Diecézní pouť charit v Českém Těšíně

V Českém Těšíně se 16. května konala každoroční Diecézní pouť charit. Jedná se o pravidelné setkání pracovníků Charity, jejich klientů a všech lidí dobré vůle.

Letos se tato událost konala v českotěšínském kostele Nejsvětějšího srdce Ježíšova. Poutí byla započata mší svatou, kterou vedl biskup ostravsko-opavské diecéze Mons. František Václav Lobkowicz. Poté přivítal všechny zúčastněné ředitel Diecézní charity ostravsko-opavské Lukáš Curylo a po něm i ředitelka těšínské Charity Monika Klimková a starosta Českého Těšína Vít Slováček. Všichni jmenovaní ocenili práci charitních pracovníků a zdůraznili, že i přes mnohdy nízké mzdy jsou stále ochotni vytrvale pomáhat potřebným.

Následovaly dvě kratší přednášky o práci v Charitě. Ve farní zahradě bylo pro poutníky připraveno občerstvení. Tento společný čas využili všichni pracovníci charit ke sdílení svých zážitků a zkušeností, které získali během své služby potřebným lidem. Klienti si mohli popovídat a ti mladší si ve farní zahradě zahráli i fotbal. Po polední přestávce pokračoval program přednáškou otce Jana Larische o kněžských osobnostech Těšínska. Současně mohli poutníci vyrazit na komentovanou prohlídku Piastovské věže, kterou vedl dobrovolník z těšínské Charity Eduard Jarnot.

Letošní pouť charit navštívilo odhadem okolo 350 lidí a všem se u nás líbilo. PETR ŠELONG

OTÁZKY & ODPOVĚDI

SÁZENÍ STROMKŮ A PARČÍK NA ROZVOJI

? Dobrý den, nejdříve bych chtěla poděkovat za další nové herní prvky v parku Na Rozvoji. Co mě ale zaráží, je, kolik a kde jste tam vysadili nových stromků. Chápu, že místo skácených tam zasadíte nové, ale některé jsou, dle mě, zbytečné a na nevhodném místě. Dětem tam skoro nezůstal žádný prostor pro hraní si s míčem a podobně. Navíc dva stromky jsou zasazeny úplně mimo veškeré chápání pod stromy a v temnu. Docela by mě zajímalo, která chytrá hlava toto vymyslela? A další nesmyslné sázení stromků je u divadla mezi parkovištěm a divadlem. Myslím si, že zrovna Na Rozvoji je té zeleně a stromů dost a že jste zde v posledních letech toho zasadili až až, a toto mi už přijde jen jako zbytečné čerpání peněz. Ne, nejsem proti zeleni, ale všechno s rozumem.

ODPOVÍDÁ LADA VEČEŘOVÁ

Dva roky se snaží město pouze z finančních prostředků na údržbu zvelebit a pozdvihnout návštěvnost krásného parčíku Na Rozvoji. Každá činnost na tomto místě nebyla ponechána bez povšimnutí. Nejprve se snesla velká kritika na kácení stromů, hned nato navázalo několik občanů dotazy, zda bude splněna podmínka nové výsadby. No a když je vysázeno, sklízíme kritiku k počtu nových stromů...

Zdůrazňujeme, že nad novými výsadbami opravdu přemýšlíme. Správná volba dřevin na to správné místo je zásadní podmínkou pro jejich další život. Nové výsadby jsou plánovány s ohledem na stávající podmínky daného stanoviště a respektováním podzemních sítí. I přes skutečnost, že se vysázelo na místo samé 12 ks stromů, zůstává zde dostatek místa pro hry s míčem, respektovali jsme taktéž místo, kde děti v zimě sáňkují. Stejně je to s poměrně velkým prostorem za divadlem, kde postupně odcházejí nejen jehličnany, které nahrazujeme novou výsadbou. Není nijak jednoduché nové stromy na stanovišti udržet.

STROMY A ČISTÉ OVZDUŠÍ

? Chtěla jsem se zeptat proč se kácí tolik vzrostlých stromů? Co má město v plánu s tím dělat? Chápu že některé stromy jsou staré a lidem nebezpečné, že je někdy vyvrátí vichřice, to k přírodě přece patří. Už se tady kácí kdeco, hlava nehlava. Nelíbí se mi, jak to u nás vypadá se zelení. Vysazuje se hodně keřů, které ale nemají žádnou funkci - jen spíš estetickou. Chodím kolem koupaliště pěší zónou a pohled na les je tam dost žalostný. Děkuji.

ODPOVÍDÁ LADA VEČEŘOVÁ

Kácení dřevin podléhá rozhodnutí orgánu ochrany přírody a zásadně probíhá na základě vyhodnocení jejich funkčního a estetického významu. Město pravidelně zadává a aktualizuje pasporty (inventarizaci) stromů s tím, že každý strom je hodnocen individuálně podle fyziolog. stáří, perspektivy, stability, zdrav. stavu. Výsledkem je návrh technologie ošetření, popř. jeho asanace. S kácením stromů, jejich důvody, bývá veřejnost pravidelně seznamována. Orgán ochrany přírody a krajiny ve většině případů vydává rozhodnutí o povolení kácení dřevin. Je důležité ve městech provádět nejen výsadbu nových stromů, ale i keřů a trvalkových záhonů. Dřeviny – stromy i keře - jsou nejen nezastupitelnými prvky životního prostředí, a tedy hodnotou veřejnou. Lesopark Hrabina není ve vlastnictví města, nicméně Lesy ČR v předjaří tr. zajistily poměrně rozsáhlou probírku popadaných a havarijních dřevin.

NEFUNKČNÍ SEMAFOR PRO CHODCE

? Není to dotaz, ale prosba o opravu semaforu pro chodce na křižovatce Frýdecká-Slovenská. Ve směru na ul. Sokolovskou nefunguje signál „Stůj“. Tuším, že snad ani akustický signál. Děkuji.

ODPOVÍDÁ JARMILA SMELÍKOVÁ

Závada je odstraněna. Poruchu můžete rovněž hlásit na dispečink správce veřejného osvětlení společnost ELTODO OSVĚTLENÍ s. r. o. na bezplatnou telefonní linku 800 101 109.

SUŤ Z OPRAVY BYTŮ RESIDOMO

? Dobrý den, u domu na ulici Smetanova 8 a 10 je ve dvoře vnitrobloku ulic Bezručova/Havlíčkova/Dvořákova/Smetanova na trávníku před domem č. 10 hromada suť, která je zde od 23. 4., a u domu č. 8 na chodníku snad ještě o měsíc déle. Tato suť pochází z renovací bytů v těchto domech, které provádí nějaká firma pro Residomo. Víím to, jelikož mi to sami řekli. Můj dotaz je, zda je v pořádku, že firma, která byty opravuje, nasype suť na chodník či trávník, ta je tam několik týdnů až měsíců, a jistota, že ji odvezou není.

ODPOVÍDÁ KARÍNA BENATZKÁ

Samozřejmě, uložení suť v tomto případě není v pořádku. Kontaktovali jsme okamžitě společnost Residomo, která tentýž den sjednala nápravu. Na poškozeném místě v zeleni bude společností znovu oseta tráva. Děkujeme vám za oznámení.

PARKOVIŠTĚ NA UL. KOPERNÍKOVA

? Dobrý den, doslechl jsem se, že město uvažuje/uvážovalo o tom, že postaví parkoviště v místě, kde se nachází parčík mezi paneláky na ul. Koperníkova. Je to pravda? Pořád doufám, že to pravda není a jedná se jen o výmysl.

ODPOVÍDÁ KARÍNA BENATZKÁ

Takovou informaci město nezaznamenalo a výstavbu parkoviště mezi paneláky na ul. Koperníkova neplánuje.

STAV VOZOVKY

? Rád bych věděl, proč před městskou poliklinikou u autobusového stanoviště vozovka spíše připomíná tankodrom než asfaltovou silnici? A další dotaz - když už se plánovala uzavírka křižovatky u stanoviště, nemohla se preventivně, dopředu, nechat opravit stávající objížďka?

ODPOVÍDÁ ZBIGNIEW RASZKA

Oprava povrchu cesty před poliklinikou bude zajištěna odborem investičním, a to v druhé polovině roku 2018. Opravy výtuků v cestách objížďné trasy jsme zajistili před započítím uzavírky velké křižovatky u autobusového stanoviště.

PŘECHOD PRO CHODCE

? Chci se zeptat, zda neplánujete udělat přechod pro chodce na ulici Slezská - mezi nově udělaným parkovištěm u Bílé podkovy a o kousek dál k ulici Hornické. Auta a motorky v této lokalitě jezdí opravdu rychle a možná by to řidiče trochu přibrzdlilo, kdyby věděli, že tam jsou přechody pro chodce. Dále mám dotaz, zda by šla zjednosměrnit ulice Hornická. Auta, která stojí podél ulice, není zrovna vhodné řešení, a hlavně když je to z obou stran. Několikrát se mi stalo, že jsem vjela do ulice a naproti mě se vřítlo auto a já neměla kam uhnout. Navíc zpomalovací práh je v katastrofálním stavu.

ODPOVÍDÁ RADEK LIPINA

V současné době město Český Těšín výhledově neplánuje zřízení přechodu pro chodce na ul. Slezská poblíž nově vytvořeného parkoviště u domova seniorů Bílá podkova ani blíž k ul. Hornické. Ulice Hornická se dle současného dopravního značení nachází v obytné zóně, kde kromě obecných pravidel provozu na pozemních komunikacích platí zvláštní pravidla provozu. V obytné zóně smí řidič jet rychlostí nejvýše 20 km/h. Stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště. Není pravda, že vozidla zde stojí na obou stranách vozovky. Vozidla na ul. Hornické stojí jen na jedné straně komunikace a na druhé straně stojí na chodníku, kde je vyznačeno parkování dopravním značením IP11e „Parkoviště stání na chodníku podélné“. Neplánujeme zjednosměrnit ul. Hornickou a komplikovat tak plynulost dopravy v této oblasti. Zpomalovací práh bude opraven nejpозději do konce července 2018.

Polskie Gimnazjum w Stegnie

Tradycyjnie, jak co roku, trzecioklasiści Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie wyjechali do Stegny nad Bałtyk. Cały wyjazd relaksacyjno-naukowy trwał od 15 do 19 maja.

W ramach wycieczki zwiedzaliśmy różne miejsca, niektóre interesujące z punktu widzenia nauki, inne z punktu widzenia zabawy. Park linowy w Stegnie, Malbork i jego historyczny zamek, Gdańsk i Westerplatte, Sopot ze słynnym molo, muzeum bursztynu i obóz koncentracyjny Stutthof, to wszystko zaliczyliśmy w ciągu tych kilku

dni. Oprócz zwiedzania trzeba też było trochę odpocząć. Czas wolny można było sobie umilić spacerami po plaży, jazdą na rowerze, sportem i (u niektórych odważnych) nawet pływaniem w Bałtyku.

Wszyscy trzecioklasiści uświadomili sobie, że to już ostatni wspólny wyjazd, a więc każda chwila została wykorzystana w stu procentach. Wycieczka udana była nie tylko dzięki pogodzie, która sprzyjała prawie przez cały czas, ale również dzięki nauczycielom, kierowcom i organizatorom, którym należą się wielkie podziękowania. **MARIA JARNOT**

Turnaj v tarokách byl mezinárodní

Již tradičně poslední květnovou sobotu proběhl ve velkém sále KaSS "Střelnice" III. mezinárodní turnaj v tarokách v rámci Grand Prix Slezska. Tato česko-polská taroková liga je nezisková a nejedná se ani o hazard – hraje se pouze o žetony.

Soutěžící sice platí startovné 220 korun (na polských turnajích pak 35 zlotých), tyto peníze však slouží k pokrytí nákladů spojených s občerstvením, obědy a zajištěním cen. Českotěšínského turnaje se zúčast-

nilo 44 hráčů, z toho bylo 30 hráčů z Polska. Vítězem se stal Tomasz Medrzak ze Zabrzegu, na 2. místě se umístil Václav Jurčík z Karviné. Hráčům se velice líbily nejen ceny, ale i prostory kulturního střediska "Střelnice" a přilehlé Těšínské restaurace, která zajišťovala občerstvení a oběd. Případné další zájemce o tuto česko-polskou ligu bych odkázal na internetové stránky www.taroky.cz podsektce GP Slezska. Závěrem bych rád poděkoval Radě města Český Těšín za poskytnutí záštity nad tímto turnajem.

DAVID NERODIL, POŘADATEL

Letošní Svátek tří bratří: nechyběl průvod, setkání na mostě a bohatý kulturní program

Zlomenou závoru vyhrálo divadlo Teatr Pieśń Kozła

Hlavní cenu – Zlomenou závoru – z osmadvacátého ročníku mezinárodního divadelního festivalu Bez hranic, který se konal v Českém Těšíně a Cieszyne na konci května, si odneslo polské divadlo Teatr Pieśń Kozła.

Ocenění obdrželo za vskutku nevšední a hranice překračující ztvárnění shakespearovského příběhu krále Leara nazvanou Píseň Leara.

Hostem diskusního pořadu *Odpoledne s Mistrem*, který byl součástí festivalového programu, byl letos významný český herec Boleslav Polívka.

FOTO | MARIAN SIEDLACZEK

O vítězi rozhodli v hlasování samotní diváci. Vybrat letos mohli z celkem jedenácti představení, se kterými se festivalovému publiku představily soubory z Česka, Polska a Slovenska. Hrál se nejen v kamenných divadlech, ale i na náměstích. K vidění byla neobvykle zpracovaná klasická dramata jako *Maryša* v podání brněnského HaDivadla či *Veselka* pod režijní taktovkou Jana Klaty v podání Narodowego Starego Teatru Kraków. Nechyběly ani pohádky a příběhy pro děti, pouliční divadlo reagující na aktuální situaci týkající se utečenců, či doprovodné koncerty a výstavy. Již podruhé se uskutečnila diskuse s divadelním hostem nazvaná *Odpoledne s Mistrem* a pozvání letos přijal mimořádný herecký bard – Bolek Polívka.

„Zdá se, že jsme založili novou tradici těchto setkání s hereckými mistry. Rádi bychom v ní pokračovali i v dalších ročnících,“ uvedl umělecký ředitel festivalu Janusz Legoń.

Festival s osmadvacátkou v záhlaví byl úspěšný. „Jsme rádi, že se nám

V Masarykových sadech byl zasazen strom Olgy Havlové. FOTO | ARCHIV FESTIVALU

festival vydařil. O většinu divadelních představení byl ze strany diváků skutečně mimořádný zájem, což nás těší a svědčí o tom, že nejen místní diváci mají o kvalitní divadlo zájem,“ ohodnotila festival očima organizátorů, kterými jsou sdružení *Člověk na hranici* a *Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka Oddział Regionalny* v Cieszyne, organizační ředitelka z české strany Petra Slováček Rypienová. Po letošním ročníku zůstane v Českém Těšíně navíc jedna konkrétní živá stopa – nově zasazený strom Olgy Havlové, který byl vysazen na začátku festivalu v Masarykových sadech.

Organizátoři vyjadřují poděkování všem partnerským institucím, organizacím a firmám za skvělou spolupráci, za finanční, materiální i technickou podporu. Poděkování patří všem účinkujícím souborům a divadlům a především divákům, protože jak v Těšínském divadle, tak i v Divadle Adama Mickiewicze byl velmi krásný pohled na plná hlediště. Letošní ročník se konal pod záštitou Generálního konzula Polské republiky v Ostravě Janusze Bilského, Generálního konzula Slovenské republiky v Krakově Ivana Škorupy, starosty města Cieszyn Ryszarda Macury a starosty Českého Těšína Víta Slováčka. (gc)

Ze vzpomínek bývalého havíře: Tarzan ze Svibice

Čas dovolených se pomalu blíží a zároveň ve mně vyvolává vzpomínku na jednu letní příhodu, kterou mi ve slabé chvílce vyprávěl parťák Romek ze Svibice. Snad jen ještě uvedu jeho varování: „Ty, posluchej, jak to někomu z partyje povíáš, tož ti pleca objímaj kulokym a potym tě chynym do šibiku (zásobník na vytěžené uhlí)!“

Samozřejmě jsem se dušoval, že se nikdo nic nedoví, celý nedočkav, co z Romka vyleze.

Roman byl rozvedený, pohledný, středního věku, avšak nijak nelpěl na své postavě a zakládal si na svém značně kulatém břichu. „To, co sežery, už ze mě žodyn nedostane,“ říkával s oblibou. Na svou první zahraniční dovolenou se vypravil na řecký ostrov Zakynthos. Dle svých slov se hlavně těšil na přehlídku ladných ženských těl na pláži a navazování nových známostí.

Osud to zařídil jinak. Žen se na pláži skutečně dočkal, ale v podobě zájezdu důchodkyň z polské Opole, které s ním navíc v penzionu sdílely celé druhé patro. Roman obýval pokoj se šťastným číslem sedm, poslední v řadě u prosluněné terasy nad olivovým hájkem.

Jednoho dne od rána foukal příliš silný vítr, ale ani to Romana neodradilo, aby se vydal ven ve snaze

realizovat cíl své cesty. Ovšem v takový nečas toho na pláži moc vidět nebylo a taverničky také zely prázdnou. Rozhodl se tedy, že si dopřeje sprchu a pak se vydá na prohlídku městečka.

Za doprovodu řecké chytlavé hudby se ve sprše odvázal, jako by byl rodilý řecký tanečník a zpěvák dohromady. Když se mu podařilo vysoukat ze sprchového koutu, zjistil, že voda je i na podlaze v předsíni. Jak byl ještě tanečně naladěný, chopil se mopu a, jak ho pámbůh stvořil, dotančil až ke vstupním dveřím. Opatrně je pootevřel, do škvírky vstrčil mokrou hlavu, aby vysouchoval, jestli se na terase nikdo nenachází. Vzduch byl čistý, nikde ani živáčka. Svým mohutným nahým pozadím otevřel dveře směrem ven. Za veselého trylkování a stále zcela nahý dokončoval vysoušení podlahy pokoje už ze společné terasy. Spokojen se svým dílem opřel pracovní nástroj o zábradlí a nechal do pokoje proudit svěží mořský vánek. To se pravděpodobně nelíbilo (jiné vysvětlení prostě neměl) řeckému bohu větru Zefyroví a vánek nahradil mocným „dmuchem“, který dveře zabouchl.

Romanova pokožka začala po celém těle měnit barvu ze spálené červené na sněhově bílou. Tep se mu na moment zastavil a s hrůzou hleděl

na přibouchnuté dveře zabezpečené čipový zámek. „Jo je ale taki cyp, čipovke žech něchol v cimře na stole,“ pronesl plačtivě a sklesle jak v ten moment jeho mužské přednosti.

V tom kritickém okamžiku se mu zapnuly hornické instinkty, které mají vyvinuté lidi pracující v podzemí ve stálém ohrožení. Jak americký dron v Iráku rychle vyhodnotil situaci a zjistil, že na prádelní šňůře napnuté mezi olivovníky visí mokrá hadr, který zde sušila pokojská. Se studeným potem na čele a houpajícími se „rodinnými klenoty“ neuvěřitelnou rychlostí, jakou v takové situaci dokáže nabrat stokilový chlap, vběhl do zahrady. S pocitem štěstí, jaký by v obvyklé situaci nevyvolal ani oblek od „Veršáče“, opásal své boky mnohokrát použitým kusem hadru.

Zrovna ve stejnou chvíli se z vycházky vracely polské důchodkyně. Nechápatě na něho civěly jako na Tarzana, který se právě vynořil z džungle. Blekotající Roman vysvětloval „po naszymu“, co se stalo, a požádal o zapůjčení prostěradla do doby, než mu majitel penzionu zpřístupní pokoj. Smůly to ještě ovšem konec nebyl.

Majitel byl mimo dosah mobilního spojení, a tak mu milé seniorky poskytl azyl u sebe. Také přišly s nápadem, že pokud je Roman horník, ur-

čitě zvládne z jejich balkónu přelézt přes tři další na ten svůj. Náš Tarzan se této šance chytil. Omotal se prostěradlem a vyšel, respektive vylezl, vstříc svému osudu.

První dva balkóny šly poměrně snadno. Také ho povzbuzovalo ženské osazenstvo pokojů: „Romek, Romek!“ To ho nutilo ko nejdrve zmizet ze scény. Na závěrečném výsuvném bodě pocítil, jak mu začíná povolovat prostěradlo, které si přidržoval jednou rukou. Toužebný přechod z posledního balkónu se už málem povedl, ale unavené úpony zradily. Roman musel použít obě ruce ve snaze pořádně uchopit zábradlí, a v tom okamžiku se bílá látka svezla po jeho korpušním těle a vítr ji odnesl směrem k moři. Seniorky byly odměněny úchvatným pohledem na Romanovo neopálené pozadí rychle mizící balkónovými dveřmi pokoje číslo sedm.

Po zbytek dovolené se snažil svým dobrodružkám raději vyhýbat a chodil na vzdálenější pláže, ale při zpátečním letu domů na něho významně pomrkávaly ze svých sedadel v kajutě letadla.

Zdař Bůh!

MILAN ČIERNY

P.S.: Romku, vím, že jsi mne varoval, že pokud tvé story literárně ztvárním, tak mne „zakartusíš“. Pro-miň, ale je to silnější než já.

Kraj dal 3,5krát více do oprav silnic

Miliardu a 261 milionů korun z různých zdrojů dá letos Moravskoslezský kraj na rekonstrukce a modernizace silnic II. a III. třídy. Stavební ruch na cestách bude proto až do konce října mimořádný. Vyžádá si uzavírky a mnohá dopravní omezení.

„Když to trochu nadsadím, stavět se bude na každém kilometru. Těch finančních prostředků, které se nám podařilo na rekonstrukce krajských cest letos získat, je opravdu hodně – zhruba 3,5krát více než vloni. K tomu Ředitelství silnic a dálnic modernizuje svoje komunikace I. třídy,“ uvedl náměstek hejtmána pro dopravu a chytrý region Jakub Unucka.

Správa silnic Moravskoslezského kraje loni nechala změřit všech 2735 kilometrů silnic nižších tříd, o které se stará. Vyhodnotila nerovnosti, strukturu a poruchy vozovek, vymezila havarijní úseky, zjišťovala, kde je nutné přemístit inženýrské

sítě, a další ukazatele technického stavu cest.

„Ukázalo se, že 33 procent silnic je v havarijním stavu. Podle tohoto výsledku jsme sestavili plán generálních oprav silnic II. a III. třídy v ucelených tazích, kdy nejen vyměňujeme vozovky, ale rekonstruujeme i opěrné zdi, propustky, mosty a křižovatky, překládáme sítě – elektřinu, plyn, vodu, kanalizaci. Upravujeme i krajnice, čistíme příkopy, obnovujeme dopravní značení a další,“ doplnil Unucka.

Rozsáhlá modernizace silnic vyžaduje i mimořádná dopravní opatření a koordinaci jednotlivých staveb. „Opravit je ale musíme, technický stav je opravdu špatný, v minulosti se do nich neinvestovalo, nemůžeme to oddalovat. Aby se stav silniční sítě zlepšil, potřebovali bychom přes 4,2 miliardy korun na vozovky a 1,6 miliardy na rekonstrukce mostů,“ upřesnil náměstek hejtmána s tím, že kraj dělá maximum pro to, aby dopravní stavby co možná nejmeně lidem otravovaly život. (RED)

OKÉNKO ZASTUPITELŮ

Nejdelší řetěz kolem radnice

Letošní 1. červen patřil i v Českém Těšíně dětem. Školská komise přihlásila naše město k vytvoření ustavujícího národního rekordu o nejdelší řetěz kolem radnice. Vyšlo nádherné počasí, a přestože ne všechny děti byly připraveny odolávat úmornému vedru, naprostá většina si akci navzdory horku užila. Živý řetěz vytvořilo celkem 1460 evidovaných účastníků – úžasný počet, který, doufám, nebude hned tak překonán. Děkuji za školskou komisi všem, kteří se do akce zapojili. Neboť nešlo o politickou agitku ODS a Nezávislých, jak to prezentovali někteří „vtípálci“ z ANO, ale o akci, která měla lidi v našem městě spojit bez ohledu na politiku!

ALENA HASÁKOVÁ

Ke škváru A dost!

Zastupitelé za ČSSD v samosprávě města dlouhé roky mlčeli a hlasovali prakticky pro všechno, aby před volbami znovu nenávistně pálili z kanonu. Jejich štvavý leták A dost! je plný nenávisti, lži a urážek. Jsou nízké a nepravdivé, nestojí za to na ně reagovat. Je však pobuřující, že místo toho, aby sociální demokraté předložili program k řešení problémů, které svou vládou a privatizací „sami sobě“ nadrobili, hrubě se dotýkají mých 80letých rodičů. Oba celý život působili ve školství, vychovali několik generací, neshromáždili majetek, volný čas věnovali národopisnému souboru Slezan a zachování kulturního dědictví Těšínska.

VÍT SLOVÁČEK

UŽIJTE SI KLIDU A KRÁSY BESKYD

Hotel Kempa*** v Bukovci nabízí skvělé ubytování

HOTEL KEMPA je situován do nejvýchodnější části Těšínských Beskyd. Leží u hranice s Polskem, v malebném údolí obce Bukovec a ve stínu kopce Gírová. Opodál se lesem vine řeka Olza (Olše), procházky kolem nabízejí klid a odpočinek. Mezi zdejší největší atraktivitu patří bezpochyby Trojmezí (styk hranic tří států), Hřčava a nejvýhodnější bod ČR.

Hotel vznikl přístavbou a rekonstrukcí budovy bývalé celnice s více než 90letou historií. Čeká na vás příjemná restaurace s krbem, posezení v zimní zahradě s výhledem na hory a na jídelním lístku naleznete jídla

moderní evropské kuchyně, ale také regionální speciality.

Disponujeme sálem pro 80 osob a banketkou pro 20 osob. Ubytování poskytujeme v 11 dvojlůžkových pokojích a 4 apartmánech. Nabízíme úžasné wellness centrum s bazénem, saunou, solnou jeskyní, vířivou vanou a širokou nabídkou masáží.

Hotel Kempa je naprosto ideálním místem k uspořádání svatební hostiny, oslav a firemních akcí.

Máme dva dětské koutky a venkovní hřiště, které mají za úkol zpříjemnit pobyt i s těmi nejmenšími. Máme nově i zakrslého králíčka, o kterého se mohou děti starat,

a budou v podobě domečku pro maxipsa Fíka, který obývá náš osmiměsíční bernardýn. Ten se jmenuje stejně jako pohádková holčička – majitelka maxipsa.

Proč stojí za to hotel Kempa navštívit?

V zimě můžete využívat kopec naproti hotelu. Ski areál Kempaland s umělým zasněžováním je vhodný zejména pro rodiny s dětmi, sjezdovka je dlouhá 700 metrů. Nedaleké lyžařské středisko Istebna - Złoty Grón se řadí mezi nejmodernější ve Slezských Beskydech. Okolní hřebeny hor

skýtají širokou škálu možností, jak si užívat zimní radovánky a sporty.

A co v létě?

Naučná in-line fitness stezka, která leží přímo u hotelu, nabízí svým návštěvníkům nejen liniový prostor ke sportu, ale i dvě venkovní fitness centra.

V nedaleké malebné vesničce Hřčava se můžete vydat na hranici tří států, tzv. Trojmezí. Turisty hojně vyhledávaný vrchol Gírová je situován na nejkratším hřebeni Beskyd.

Rozsah zážitků a odpočinkových aktivit, které můžete v hotelu Kempa absolvovat, je skutečně široký.

www.hotelkempa.cz,

+420 774 479 543

Pro čtenáře jsme připravili soutěž o pobyt v tomto tříhvězdičkovém hotelu pro dvě osoby na jednu noc se vstupem do wellness. Navíc každý může využít přiložený slevový kupon.

Slevový Voucher

PRÁZDNINOVÝ POBYT NA KEMPĚ

- ubytování pro 2 osoby
- polopenze
- wellness (bazén, sauna, solná jeskyně, whirlpool)
- 2x30 min masáže
- wifí, parkování na hotelovém parkovišti

30% sleva

www.hotelkempa.cz

SOUTĚŽ

Jak se jmenuje hotelový maskot, bernardýn?

A) Fík B) Ája C) Ěapka

Jméno, příjmení:

Adresa:

Telefon:

Vystřižený kupon se správně zakroužkovanou odpovědí zasílejte na adresu **Městský úřad, náměstí ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín**, případně jej odevzdejte na **podatelnu úřadu** v termínu **do 30. července 2018**. Výherce budeme informovat telefonicky.

JUBILEJNÍ DESÁTÝ TĚŠÍNSKÝ FORTUNA BĚH SE NESL VE ZNAMENÍ SLUNCE

Stupně vítězů opanovali běžci z Keni

Na obou březích řeky Olše se konal ve druhé půlce dubna jubilejní 10. ročník Těšínského Fortuna běhu. Závod proběhl díky spolupráci měst Český Těšín i Cieszyn a organizací – Správa účelových zařízení Český Těšín, Agencja Sportu i Reklamy Andrzej Filipiak a Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Cieszynie.

Na rozdíl od předešlých dvou let, kdy běžce trápily rozmary počasí, byl letošní ročník od samého počátku zalitý sluncem a teploty vysoko převyšovaly 20 stupňů. Téměř letní počasí se odrazilo i na celkovém počtu účastníků, mládežnických běhů a následně hlavního běhu se zúčastnilo dohromady téměř 2300 milovníků běžeckého sportu.

Program již tradičně v 10 hodin otevřel závod nejmladších závodníků, na které čekal dva kilometry dlouhý okruh přes most Svobody, nábřeží Míru a sportovní lávku s následným cílem na městském stadionu v Cieszynie. V celkem šesti kategoriích patřících do mládežnických kategorií se závodu zúčastnilo 990 dětí.

Kromě ocenění pro tři nejlepší v každé kategorii organizátoři při příležitosti 10. výročí běhu rovněž premiérově připravili pro běžce speciální pamětní medaile s motivy závodu. Školou s největší účastí žáků se na české straně stala základní škola Český Těšín Kontešinec, jejíž zástupce z rukou Stanislava Folwarczného obdržel Pohár náměstka hejtmana Moravskoslezského kraje.

V pravé poledne nadešel čas hlavního, 10 km dlouhého závodu, kte-

Těšínský Fortuna běh je masovou akcí.

FOTO | ORGANIZÁTOŘI

rého se zúčastnilo 1302 závodníků z celkem 10 zemí. Podél pětikilometrového okruhu, vedoucího ulicemi obou příhraničních měst, sledovala a s nadšením podporovala závodníky spousta lidí, díky čemuž se celý Fortuna běh nesl na vlně úžasné atmosféry. Tu ještě umocnily neúnavně hrající hudební soubory, které jsou již nedílnou součástí tohoto závodu. Slavnostní vyhlášení výsledků za účasti vrchních představitelů obou měst a zástupců organizátorů proběhlo tradičně v areálu sportovního stadionu v Cieszynie.

Z vítězství v závodu se po sólovém úniku radoval keňský běžec Benard Muinde Batheka, který časem 29:32 zaostal o 10 vteřin za rekordem závodu. Na stupně vítězů ho doprovodili krajané Daniel Rotich Chebolei a Mark Kipchumba Rotich. Mezi ženami nenašla přemožitelku maďar-

ská závodnice Zita Kacser, na druhém místě se umístila ukrajinská běžkyně Valentyna Kiliarska a jako třetí doběhla Yunes Moraa Onyancha z Keni.

Kromě hlavních kategorií byly připraveny věcné a finanční ceny i pro nejlepšího českého závodníka či nejlepšího závodníka resp. závodnici z Českého Těšína a Cieszyna.

Nejlepším Těšíňákem se stal Adam Gaura, za ním skončil Michal Ostruzka a třetím nejlepším česko-těšínským běžcem se v 10. ročníku Fortuna běhu stal David Folwarczyn. Kategorii běžekyn z Českého Těšína ovládla Barbora Gaurová před Monikou Kollarczykovou a Alenou Reichenbachovou. (MS)

Medailové pozice zaujali běžci z Keni.

FOTO | ORGANIZÁTOŘI

Osvěžení během závodu přijde vhod.

FOTO | ORGANIZÁTOŘI

Přehled vítězů jednotlivých kategorií:

Kategorie Open muži: Benard Muinde Batheka

Kategorie Open ženy: Zita Kacser

Nejlepší Čech: Tomáš Lichý

Nejlepší Češka: Magdaléna Rylková

Nejlepší Polák: Dawid Malina

Nejlepší Polka: Katarzyna Golba

Nejlepší Těšíňák: Adam Gaura

Nejlepší Těšíňáčka: Barbora Gaurová

Nejlepší závodník Cieszyn: Grzegorz Wowry

Nejlepší závodnice Cieszyn: Izabela Piechaczek

Nejlepší student: Dawid Malina

Junioři (1999 a mladší): Kamil Swalski

Juniorčky (1999 a mladší): Agnieszka Lubowska

Mládež chlapci (2003-2004): Filip Rentfleisz

Mládež dívky (2003-2004): Katarzyna Supik

Chlapci (2005 a mladší): Piotr Wala

Dívky (2005 a mladší): Rokšana Pastuszak

ČESKOTĚŠÍNSTÍ FLORBALISTÉ VYRAZILI NA PRESTIŽNÍ TURNAJ DO ZEMĚ VIKINGŮ

Z Falunu si přivezli spoustu zážitků

Družstvo tvořené staršími a mladšími žáky těšínského florbalového klubu se počátkem května vydalo na 1700 km dlouhou cestu do švédského Falunu, kde se konal tradiční mezinárodní florbalový turnaj Jalas Floorball Cup 2018.

Hned na začátku cesty nás zbrzdila chybějící krabička na mýto pro průjezd polskými dálnicemi. Po úvodním zpoždění jsme už bez větších zdržení pokračovali až k Berlínu. Odpolední dopravní špička na obchvatu německého hlavního města nás však stála další hodinu. Do přístavu v Rostocku jsme v podvečer přijeli 15 minut po vyplutí našeho trajektu. Na další jsme si museli počkat dvě a půl hodiny. Vypluli jsme až za tmy a z paluby viděli jen svítící bójky na temném moři. Po dvou hodinách plavby následoval objezd dánské Kodaně a druhá, tentokrát 15minutová plavba do švédského Helsingborgu. Po jeho průjezdu už začínalo svítat a nás čekala cesta na sever lemována neokonečnými lesy a nádhernými jezery.

Před polednem jsme dorazili do bývalého hornického města Falun, v jehož okolí se kdysi těžila měděná ruda. Na severovýchodě města se nachází obrovský sportovní komplex Lugnet, kterému vévodí dva skokanské můstky. Zázemí tam mají nejrůznější sporty počínaje atletikou a konče severským lyžováním. V areálu se nachází i Jalas aréna, stánek místního florbalového klubu IBK Falun, který v posledních pěti letech čtyřikrát vyhrál švédskou superligu a evropskou ligu mistrů a byl pořadatelem našeho turnaje.

Na úvod těsná porážka

Po ubytování a krátkém odpočinku v jedné střední škole jsme vyrazili na oběd a k našemu prvnímu zápasu proti Partille IB 2. Do utkání jsme vstoupili s nervozitou, která ale rychle odeznívala a po vstřelení první branky vymizela úplně. Dlou-

Mladí florbalisté z Českého Těšína vyrazili na zkušenou do Švédska.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU

ho jsme vedli, ale pak soupeř vyrovnal kuriózním gólem po nešťastném odrazu míčku. Druhý gól jsme dostali taky smolně, nevýraznou střelou mimo tečoval náš hráč do vlastní branky. Nakonec jsme prohráli 1:2.

Druhá nejpočetnější zastoupená země po domácích byla ČR, a tak není divu, že ve druhém našem utkání jsme nastoupili proti pražskému Chodovu. Poklidně jsme si vytvořili náskok 5:0 a teprve poté soupeř využil našeho útluhu a skóroval. To nás vzpamatovalo a přidali jsme další dva góly. V závěru pak ještě Pražané snížili z trestného střelení na 7:2. Unavení dlouhou cestou a dvěma náročnými zápasy jsme usnuli, jako když nás do vody hodí.

Čtvrté, nepostupové místo ve skupině

Den poté nás dopoledne čekal jen jeden soupeř, a tak jsme se mohli dosyta vyspat a nabrat síly. Ve vzdálenější hale nás čekal další švédský tým Hofors IBK. Od začátku jsme měli navrch, přesto první skórovali Švédové. Nám se podařilo rychle odpovědět a vývoj utkání otočit. Ještě 2 minuty před

koncem jsme vedli 4:2. Bohužel ztrátou koncentrace a zbytečnými chybami jsme nechali Hofors vyrovnat na konečných 4:4. Volné odpoledne jsme využili k prohlídce centra města a nákupu suvenýrů. Večer jsme měli v plánu fandit výběru dospělých členů naší výpravy, ale bouřka a průtrž mračen nám cestu na Lugnet zhatila.

Dalšího dne nás čekal zápas až po poledni. Po snídani jsme se přesunuli do Jalas arény a sledovali jsme probíhající zápasy turnaje. Na 13.00 hodin nás opět převezli do jiné haly, kde jsme nastoupili proti dalšímu švédskému týmu Vandelso Vipers. Soupeř nám hned v úvodu vstřelil dvě rychlé branky. Naštěstí jsme poprvé zabrali a dokázali vyrovnat. Pak opět úřadovali Švédové a odskočili na 2:5. Ještě jednou jsme se dokázali vzchopit a vyrovnat na 5:5, i přesto, že se nám zranil jeden hráč. Bohužel ani to nestačilo a nakonec jsme podlehl 5:7.

Poslední zápas nás čekal až ve 23.00 a střetli jsme se s pozdějším vítězem naší skupiny IBF Jakobsberks. První poločas jsme početně i herně silnějším soupeři

ještě odolávali a prohráli ho 1:2. Po přestávce jsme však rychle inkasovali tři branky a ty nás zlomily. Vyčerpání po náročném turnajovém programu si vybralo svou daň a my prohráli 2:11. Ve skupině jsme obsadili až čtvrté místo a do play-off jsme nepostoupili.

Za předvedené výkony se nemůžeme vůbec stydět. Ani jeden zápas jsme nevzdali, bojovali jsme až do konce. Proti výborným a početnějším soupeřům jsme dokázali hrát vyrovnaně a nic jsme jim nedali zadarmo. Nabrali jsme nové zkušenosti a zážitky a poznali rychlý a kvalitní švédský florbal.

Po dopolední přípravě na cestu domů jsme nedělní vyřazovací boje sledovali jen pasivně. Jako diváci jsme fandili šťastnějším českým týmům a utráceli poslední peníze za suvenýry.

Karavana českých autobusů vyjela z Falunu před 18. hodinou. Zpáteční cesta proběhla bez komplikací a zdržení. Do Ostravy, kde už nás čekali příbuzní, jsme dorazili po 25hodinách.

Výjezd byl finančně podpořen městem Český Těšín. **PETR PAVLICA**

Pohár ředitele získali kluci z Třince, hráčem turnaje byl Bystroň

Třetí ročník turnaje předpřipravek (hráči narození po 1. 1. 2011) O pohár ředitele SÚZ Český Těšín za účasti pěti družstev ovládli hráči Fotbalu Třinec. Klání proběhlo v neděli 17. června na hřišti FK Český Těšín v rámci Svátku tří bratří. Po hrací ploše českotěšínského stadionu se

prohánělo bezmála sto dětí. Vítězný Třinec neztratil ani bod a obhájil loňský triumf. Nejlepším hráčem turnaje se stal domácí hráč Adam Bystroň, nejlepším střelcem se stal útočník Bartek Kužma z vítězného Třince a kategorii brankářů ovládl Matyáš Bárta z Horní Suché.

Výsledky a konečné pořadí:

Piast Cieszyn – Horní Suchá 1:2,
FK Český Těšín – SC Smilovice 4:3,
Piast Cieszyn – Fotbal Třinec 0:6,
Horní Suchá – FK Český Těšín 3:1,
SC Smilovice – Fotbal Třinec 0:5,
Piast Cieszyn – Český Těšín 2:6,
Horní Suchá – Fotbal Třinec 1:5,

Piast Cieszyn – SC Smilovice 4:10,
FK Český Těšín – Fotbal Třinec 1:5,
Horní Suchá – SC Smilovice 3:3

1. Fotbal Třinec
2. TJ Depos Horní Suchá
3. FK Český Těšín
4. SC Smilovice
5. T.S.1909 Piast Cieszyn

(BA)

PŘEDSEDA SLAVOJE ČESKÝ TĚŠÍN TOMÁŠ FUKALA HODNOTÍ UPLYNULOU SEZONU

Basketbalisté chtěli do čtyřky, skončili třetí

Po postupu do vyšší soutěže si basketbalový oddíl Slavoj Český Těšín dal za cíl skončit do čtvrtého místa Severomoravské ligy mužů.

To se mu nakonec díky vítězstvím v posledních dvou zápasech podařilo, umístil se na třetí příčce. „Týmy v tabulce se rozdělily na dvě poloviny – prvních pět mužstev tabulky je výrazně odskočených a bylo to obrovsky vyrovnané. Svědčí o tom také to, že se nám podařilo 13 zápasů vyhrát a pouze v pěti zápasech jsme našli přemožitele,“ poukázal hrající předseda oddílu Slavoj Český Těšín Tomáš Fukala.

Jeho družina v obou zápasech podlehl vítězi SML – Opavě 2010 a venku nebodovala na palubovkách rezervy Snakes Ostrava, záložního týmu Sokola Karviné B a Restartu Havířov. Družstvo mužů vedli jako trenéři Lukasz Kuboszek

Českotěšíňští basketbalisté coby nováček soutěže skončili třetí.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU

a Tomáš Fukala. Za Slavoj nastoupilo celkem 16 hráčů. Z původního mužstva, které hrálo skoro v neměnném složení 20 let, zůstali už pouze M. Ježek, Bosák a Fukala.

„Věk ale nikdo nezastaví, Ježek s Bosákem se celou sezonu potýkali se zdravotními problémy. Takže se opíráme hlavně o polské hráče, kteří

před léty hráli vyšší soutěže v Polsku. Střelecký mužstvo táhli hlavně bratři Siwí a Domajer s Hajdukem,“ pokračoval Fukala.

Shánějí podkošového hráče

Basketbalisty Českého Těšína tlačí bota na střežném postu. Rozhlíží se po posilách. „Pro příští sezonu bychom potřebovali posílit pod košem, protože kromě podkošového Kubienu nikoho kvalitního na tento post nemáme a každé mužstvo z horní poloviny tabulky kvalitní podkošové hráče má. Naše hra se opírá hlavně o střelbu z tříbodové vzdálenosti – máme v mužstvu pár výborných střelců, kteří jsou schopni dávat dvacet třicet bodů za zápas,“ vylicil Fukala herní strategii.

A cíle do příští sezony? „Se stávajícím kádrem budeme znovu hrát Severomoravskou ligu mužů. Rádi bychom se udrželi na medailových příčkách,“ poodhalil Fukala plány. Basketbalový klub Slavoj Český Tě-

šín, to není pouze tým mužů. V oddíle pracují i s mládeží.

„Těšín nás fungující basketbalová akademie a nově založené družstvo dívek U10. Povedlo se nám k němu angažovat profesionálního trenéra s licenci A Ladislava Pavláta, který je v současné době mimo jiné asistentem trenéra u ženského extraligového týmu SBS Ostrava. Holky spolu začaly trénovat na podzim minulého roku, proto většinu zápasů se zkušenějšími soupeři v moravském přeboru prohrály. Ale první vlaštovka se už objevila – v jarní části se jim podařilo porazit dívčí celek z Mohelnice,“ prozradil Fukala. Basketbalistky se zúčastnily dvou turnajů v Ostravě a Olomouci, kde si zahrály i se zahraničními účastníky, například ze Slovinska.

„Chtěl bych také poděkovat vedení města Český Těšín i všem našim sponzorům, jejichž finanční podpora je nedílnou součástí rozpočtu basketbalového oddílu,“ uzavřel Fukala. (RED)

Slavoj založil družstvo dívek U10.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU

Florbalku získaly ZŠ Kontešinec a ZŠ Pod Zvonek

Jednou z doprovodných akcí Svátku tří bratří byl florbalový turnaj Těšínská florbalka.

Prvního ročníku turnaje se zúčastnilo celkem 53 hráčů. Všichni florbalisté obdrželi drobné občerstvení, účastnický list, florbalový míček, družstva na prvních třech místech dostala medaile a sladkou odměnu. Vítězem turnaje mezi školami se stala ZŠ Kontešinec – obdržela florbalovou helmu.

Organizátoři děkují všem hráčům za příjemné nedělní dopoledne, děkují rovněž vedení škol a pedagogům, kteří se aktivně podíleli na

přípravě družstev a těší se na druhý ročník turnaje.

Organizaci turnaje zajistil Florbalový klub Český Těšín díky finanční podpoře města Český Těšín a Nadace OKD Srdcovka.

Mladší kategorie:

1. místo ZŠ Kontešinec
2. místo PZŠ Havlíčkova
3. místo ZŠ Hrabina

Starší kategorie:

1. místo ZŠ Pod Zvonek
2. místo Gymnázium
3. místo PZŠ Havlíčkova
4. místo ZŠ Kontešinec
5. místo ZŠ Hrabina

(PP)

Mládežnický florbal má v Českém Těšíně zelenou.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU

FOTBALISTY ČESKÉHO TĚŠÍNA ZACHRÁNIL V PŘEBORU NĚKDEJŠÍ SLOVENSKÝ REPREZENTANT

Kouč Ľubomír Luhový u mužstva zůstane

Ačkoliv to měli fotbalisté Českého Těšína v krajském přeboru pořádně nahnuté, pod vedením Ľubomíra Luhového utekli hrobníkovi z lopaty a páťou nejvyšší soutěž udrželi.

Mužstvo Českého Těšína se po příchodu kouče Luhového vzchopilo, pětkrát zvítězilo, třikrát se rozešlo se soupeřem smírně a prohrálo pouze na stadionu postupujících Dětmarovic. V derniéře českotěšínské před svými diváky spláchli Polanku 5:0. Dohromady nastřádali 32 bodů a skončili třináctí.

„Jsme rádi, že jsme si to uhráli vlastními schopnostmi a nemuseli se ohlížet na jiné zápasy. Myslím, že jsme v utkání byli jasně lepší a vítězství si zasloužili,“ podotkl úvodem trenér Těšína Ľubomír Luhový, kte-

rý tak splnil misi s cílem zachránit klub v soutěži.

„Byl to jasný úkol. Na kluky jsem apeloval v tom smyslu, aby si vážili krajského přeboru, kde působí kvalitní týmy a hraje se na kvalitních hřištích. To už v A třídě zase tak neplatí a hrát nižší soutěž by už bylo pro některé hráče téměř utrpení,“ dodal Luhový.

Nová sezona by měla v Českém Těšíně vypadat úplně jinak. „Bude se snažit dělat vše pro to, aby se už tato situace neopakovala. Těšín si zaslouží hrát na úplně opačném pólu tabulky. Je potřeba mužstvo trochu doplnit. Mám příslib, že jeho základ by měl zůstat pohromadě. Od nové sezony bychom každopádně měli předvádět výkony jako v poslední třetině té uplynulé,“ zdůraznil Luhový.

Pod vedením Ľubomíra Luhového Český Těšín pookřál.

FOTO | ROMAN BASELIDES

Poslední zápasy Českého Těšína:

FRENŠTÁT – ČESKÝ TĚŠÍN 1:2

Branky: 10. Střelec – 80. Sostřonek, 83. Kantor. Poločas: 1:0.

Č. TĚŠÍN: Gradek – Bolek (79. Michalisko), Sostřonek, Rac, Byrtus – S. Zogata (69. J. Zogata), Mendrok, Kantor, Hradečný – Kiška, Folwarczny (55. Konečný).

ČESKÝ TĚŠÍN – HEŘMANICE 1:1

Branky: 84. Vlachovič – 30. Tomšů. Poločas: 0:1.

Č. TĚŠÍN: Gradek – Bolek, Sostřonek, Rac, Byrtus – Michalisko (56.

Mužstvo kapitána Lukáše Race (diskutuje se sudím) udrželo krajský přebor.

FOTO | ROMAN BASELIDES

Folwarczny), Mendrok, Kantor, Hradečný (68. J. Zogata) – S. Zogata (74. Vlachovič) – Kiška.

ČELADNÁ – ČESKÝ TĚŠÍN 2:2

Branky: 45. Baran, 49. Kublák – 66. Michalisko, 83. Kiška. Poločas: 1:0.

Č. TĚŠÍN: Gradek – Bolek, Sostřonek, Rac, Byrtus – J. Zogata (68. Krucina), Mendrok, Kantor, S. Zogata (60. Michalisko) – Folwarczny, Kiška.

ČESKÝ TĚŠÍN – BŘIDLIČNÁ 3:1

Branky: 18. Kantor, 55. Folwarczny, 75. Sostřonek – 48. Cudrák. Poločas: 1:0.

Č. TĚŠÍN: Gradek – Bolek, Sostřonek, Rac, Byrtus – S. Zogata, Mendrok, Kantor, Hradečný (60. Mi-

chalisko) – J. Zogata (77. Krucina) – Folwarczny.

DĚTMAROVICE – ČESKÝ TĚŠÍN 2:0

Branky: 40. Ristovský, 48. Macko. Poločas: 1:0.

Č. TĚŠÍN: Gradek – Bolek, Sostřonek, Rac, S. Zogata – Krucina, Mendrok, Kantor, Michalisko – J. Zogata, Kiška.

ČESKÝ TĚŠÍN – POLANKA 5:0

Branky: 23. a 89. Michalisko, 12. Folwarczny, 49. vlastní Andryšek, 58. Mendrok. Poločas: 2:0.

Č. TĚŠÍN: Gradek (48. Pecha) – Bolek, Sostřonek, Rac, Byrtus – Michalisko, Mendrok, Kantor, J. Zogata (62. Matuszek) – Folwarczny (82. Hradečný), Kiška (46. Krucina). (BA)

Fotbalistky Českého Těšína skončily deváté

Čtyři výhry, pět remíz, jedenáct proher, skóre 21:45, sedmáct bodů a deváté místo – taková je bilance českotěšínských fotbalistek v sezoně 2017-2018.

Světenkyním trenérky Sylvie Bajtkové se nevyvedla první část soutěže, v níž se ani jednou neradovaly z vítězství. Jarní část byla o něco lepší, ruce nad hlavu zvedly čtyřikrát, ale zpackaný podzim už neopravily a umístění si nevylepšily. Nejlepší střelkyní Českého Těšína

byla kapitánka Kristýna Dordová, která se prosadila šestkrát. O jednu branku méně zapsala Petra Skočková, třikrát skórovala Iva Klusová, dva zásahy mají na kontě Marta Močko a Sára Molotová, jednou jásaly Kateřina Backová, Aneta Farská, Nikol Borová, Žaneta Hrabcová a Simona Šmídová.

Nejvíce zápasů odehrály obránkyně Hana Kölblová (20), záložnice Žaneta Hrabcová (19), kapitánka Kristýna Dordová (18), Simona Šmídová, Markéta Nováková (obě 15),

Kateřina Backová (14) a brankářka Lucie Hronová (13).

Závěrečné zápasy sezony:

ČESKÝ TĚŠÍN – ŠTRAMBERK 0:0

Č. TĚŠÍN: Klusová – Pavlíčková, Backová, Hrabcová, Skočková, Kölblová, Dordová, Nováková, Foberová, Kostová, Močko.

SLOVAN OSTRAVA – ČESKÝ TĚŠÍN 4:0

Branky: 33. a 38. Mátěffová, 61. Vilímková, 74. Hudcová. Poločas: 2:0.

Č. TĚŠÍN: Klusová – Pavlíčková, Backová, Hrabcová, Jurašková, Kölblová, Molotová, Dordová, Foberová, Kostová, Močko.

ČESKÝ TĚŠÍN – VEŘOVICE 3:2

Branky: 47. a 81. Klusová, 83. Močko – 62. a 68. Ceremugová. Poločas: 0:0.

Č. TĚŠÍN: Bajtková – Pavlíčková, Hrabcová, Skočková, Kölblová, Molotová, Šmídová, Skupníková, Nováková, Foberová, Močko – Klusová. (BA)

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Periodický tisk územního samosprávného celku

Vydává: Město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, IČO 00297437 | Šéfredaktorka: Mgr. Dorota Havlíková

Redakční rada: Ing. Vít Slováček, Mgr. Stanislav Folwarczny, Mgr. Gabriela Hřebačková | Evidenční číslo: MK ČR E 17299.

Příspěvky, inzerce: czernekova@tesin.cz | Grafická úprava: David Stypka | Tisk: Finidr, s.r.o.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků. | Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Reklamae roznosu Těšínských listů do schránek: 606 688 612. Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

ČESKÝ TĚŠÍN

červenec

Prázdniny

Český Těšín 2018

2. 7.

15:00-16:00, Nízké lanové aktivity, 6-15 let, Lesopark Frýdecká, DDM

3. 7.

10:00-11:30, Sejdeme se na žíněnce, 6-15 let, CS, Slovenská 1, DDM

4. 7.

09:00-10:30, Výtvarné aktivity, 6-15 let, DDM, Frýdecká 32, DDM

14:00-16:30, Dobrodružství na lanech, 5-15 let, Těšínská přehrada, Junák

7. 7.

09:30-10:30, Jízda na koních a ponících, 6-15 let, JK v Č.T., Slezská 1135, JK

9. 7.

08:00-11:00, Mozkolamy, 6-15 let, MěK Ostravská, MěK

09:00-10:00, Tvořivé dopoledne, 7-15 let, Jazzklub, KaSS

10. 7.

09:00-11:00, Pohádkolotoč, 6-15 let, MěK Havlíčkova, MěK

09:00-10:00, Tvořivé dopoledne, 7-15 let, Jazzklub, KaSS

11. 7.

10:00, Kreslení na chodníku, 6-15 let, MěK Ostravská, MěK

09:00-10:00, Tvořivé dopoledne, 7-15 let, Jazzklub, KaSS

12. 7.

09:00-10:00, Tvořivé dopoledne, 7-15 let, Jazzklub, KaSS

13. 7.

09:00-11:00, Kdo si hraje, nezlobí, 6-15 let, MěK Svibice, MěK

09:00-10:00, Tvořivé dopoledne, 7-15 let, Jazzklub, KaSS

14. 7.

10:00-14:00, Tvoříme s Johankou, 6-15 let, Smetanova 1199/20 (bývalá kavárna Johanka) + dvorek, KALIA

14:00-18:00, Den ve Westernu, Čáslavská 2092/12, STŘEP

16. 7.

08:00-11:00, Mozkolamy, 6-15 let, MěK Ostravská, MěK

09:00-10:00, Tvořivé dopoledne, 7-15 let, Jazzklub, KaSS

17. 7.

09:00-11:00, Pohádkolotoč, 6-15 let, MěK Havlíčkova, MěK

09:00-10:00, Tvořivé dopoledne, 7-15 let, Jazzklub, KaSS

18. 7.

09:00-10:00, Tvořivé dopoledne, 7-15 let, Jazzklub, KaSS

19. 7.

09:00-10:00, Tvořivé dopoledne, 7-15 let, Jazzklub, KaSS

14:00-17:00, Den sportu ve STŘEPu, Čáslavská 2092/12, STŘEP

20. 7.

09:00-11:00, Kdo si hraje, nezlobí, 6-15 let, MěK Svibice, MěK

23. 7.

08:00-11:00, Mozkolamy, 6-15 let, MěK Ostravská, MěK

25. 7.

10:00, Dopoledníčky, 6-15 let, MěK Havlíčkova, MěK

26. 7.

14:00-17:00, Mapa našeho života, rodiny s dětmi, Čáslavská 2092/12, STŘEP

27. 7.

09:00-11:00, Kdo si hraje, nezlobí, 6-15 let, MěK Svibice, MěK

28. 7.

09:30-10:30, Jízda na koních a ponících, 6-15 let, JK v Č.T., Slezská 1135, JK

30. 7.

08:00-11:00, Mozkolamy, 6-15 let, MěK Ostravská, MěK

31. 7.

09:00-11:00, Pohádkolotoč, 6-15 let, MěK Havlíčkova, MěK

RODINNÉ VÝLETY S DDM**29. 7.**

09:30-16:00, Dream park, Ochaby, Polsko

PODPORA:

- Ing. Zbyšek Kaleta – KALIA • Ing. Vít Slováček
- Infiniti art, s.r.o. • Koeximpo

www.ddmtesin.cz

ČESKÝ TĚŠÍN

srpen

Prázdniny

Český Těšín 2018

1. 8.

10:00-12:00, Kutílek, 6-15 let, KC, Slovenská 3, KC

3. 8.

09:00-11:00, Kdo si hraje, nezlobí, 6-15 let, MěK Svibice, MěK

4. 8.

10:00-14:00, Tvoříme s Johankou, 6-15 let, Smetanova 1199/20 (bývalá kavárna Johanka) + dvorek, KALIA

6. 8.

08:00-11:00, Mozkolamy, 6-15 let, MěK Ostravská, MěK

7. 8.

10:00-11:00, Stolní tenis, 6-15 let, CS, Slovenská 1, DDM

8. 8.

10:00, Kreslení na chodníku, 6-15 let, MěK Ostravská, MěK

9. 8.

14:00-17:00, Zábavný den ve STŘEPu, není určeno, Čáslavská 2092/12, STŘEP

10. 8.

09:00-11:00, Kdo si hraje, nezlobí, 6-15 let, MěK Svibice, MěK

21:00, Čtení pod hvězdami, 6-15 let, MěK Havlíčkova, MěK

13. 8.

08:00-11:00, Mozkolamy, 6-15 let, MěK Ostravská, MěK

15. 8.

17:00, Odpoledníčky, 6-15 let, MěK Havlíčkova, MěK

17. 8.

09:00-11:00, Kdo si hraje, nezlobí, 6-15 let, MěK Svibice, MěK

18. 8.

16:00, Motorkáři dětem, 6-15 let, KC, Slovenská 3, KC

19. 8.14:00-16:30, Dobrodružství na vodě, 8-15 let, Těšínská přehrada
Junák**RODINNÉ VÝLETY S DDM****4. 8.**

09:00-16:00, Beskydské nebe, Trojanovice

11. 8.

07:30-17:00, Chata Kohútka, Nový Hrozenkov

18. 8.

09:00-16:00, Skalka family park, Ostrava-Poruba

PODPORA:

- Ing. Zbyšek Kaleta – KALIA • Ing. Vít Slováček
- Infiniti art, s.r.o. • Koeximpo

www.ddmtesin.cz

SÚZ

SPRÁVA ÚČELOVÝCH ZAŘÍZENÍ

ZIMNÍ STADION

MĚSTSKÉ KOUPALIŠTĚ

SPORTOVIŠTĚ FRÝDECKÁ

V sobotu 5. května se na umělé ploše zimního stadionu v Českém Těšíně konal první hokejbalový turnaj, který přilákal mnoho sportovních nadšenců a vyznavačů hokejbalu. Turnaj byl určen pro pět týmů z Českého Těšína a blízkého okolí,

HOKEJBALOVÝ TURNAJ NA ZIMNÍM STADIONU

jenž se utkaly ve skupině systémem každý s každým a poté následovaly zápasy o konečné umístění. Turnaj měl velmi vyrovnaný průběh, o čemž svědčí, že rovná třetina utkání skončila nerozhodně a o vítězích jednotlivých zápasů i konečném pořadí ve skupině rozhodovaly až samostatné nájezdy.

Tým pořádající organizace SÚZ po slibném úvodním zápase nedokázal přidat do tabulky další vítězství,

a tak se umístil na 5. místě. Z vítězství v turnaji se radoval Válec Team, který ve finále pokořil tým Siberians. V utkání o bronz zvítězili hokejbalisté z HBK Frýdek-Místek nad HBK Třinec. Nejlepším střelcem turnaje se stal hokejista Jan Šmíd z Válce Teamu. Jako náplast na finálovou porážku si cenu pro nejlepšího brankáře odnesl Vojtěch Mokry.

V průběhu dvanácti utkání proběhlo mnoho nesmlouvavých a velmi vyrovnaných bitev, avšak tur-

naj se odehrál v přátelském duchu, za což patří dík zejména profesionálním rozhodčím.

ČOKOLÁDOVÁ TRETRA V ČESKÉM TĚŠÍNĚ

Český Těšín se stal již podruhé součástí unikátního atletického projektu pro děti do 11 let. Tato populární běžecká soutěž zavítala v pátek 25. května do sportovního areálu na Frýdecké ulici. Na start se postavilo celkem 171 dětí závodících v deseti kategoriích. První tři závodníci ve všech kategoriích obdrželi medaili a diplom. Nejlepších 8 závodníků v každé postupové kategorii, tedy v závodech na 100, 200 a 300 metrů,

získalo nominační list do krajského finále v Ostravě, jehož vítěz postupuje do superfinále v hlavním programu IAAF World Challenge Zlatá Tretra Ostrava.

Kromě samotného závodu měli všichni účastníci Čokoládové tretry možnost vyzkoušet si základy běžecké abecedy i další atletické dovednosti s trenérem, zahrát si fotbal a pro menší děti byl k dispozici skákací hrad ve tvaru pirátské lodi.

OLSA ACTIV RACE – ZÁVOD NAPŘÍČ TĚŠÍNSKÝM SLEZSKEM

Od dubna do června probíhal jedinečný závod složený ze sedmi etap, sedmi různých běžeckých a cyklistických tras. V průběhu tří závodních víkendů běžci, cyklisté a jejich doprovody navštívili města Cieszyn, Skoczów, Brenna, Ustroń, Wisła, Istebna, Jablunkov, Třinec a Český Těšín, kde kromě startu a cíle jednotlivých etap probíhaly soutěže, ukázky první pomoci a další cvičení, do kterých se zapojili rovněž obyvatelé těchto měst.

Po velmi náročných šesti etapách čekala v neděli 10. června závodníky poslední etapa z Třince do Českého Těšína. Závod vrcholil v parku Adama Sikory slavnostním ceremoniálem s dekorováním celkových vítězů. Premiérového ročníku Olsa Activ Race se zúčastnilo

celkem 129 cyklistů a běžců, kteří dle umístění v dílčích etapách sbírali body do celkového pořadí. Vítězem v běhu mužů se stal **Arkadiusz Firla**, v běhu žen **Grażyna Zębik**. V cyklistických závodech ovládl mužskou kategorii **Łukasz Firla** a mezi ženami nenašla přemožitelku **Michalina Kuźma**.

Cílem tohoto ojedinělého sportovního projektu, který byl organizován sdružením Anima Pro Activ ve spolupráci se Správou účelových zařízení a podpořen v rámci Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezsko, byla kromě podpory sportu, rozvoje fyzických aktivit obyvatel a získání dalších příznivců běžeckého i cyklistického sportu také snaha o propagaci regionu a jeho významných turistických bodů.

CO SE DĚJE V NAŠICH AREÁLECH

Provedené práce ve II. kvartále 2018

- výměna oken strojovny letního koupaliště
- oprava fasády strojovny letního koupaliště
- oprava nosné železné konstrukce skluzavek
- vymalování všech chodeb zimního stadionu
- nátěr betonové konstr. tribuny zimního stadionu
- oprava bazénové technologie včetně pročištění písku ve filtrech
- oprava plotu koupaliště poškozeného zvednutím hladiny potoka

AKCE NA LETNÍM KOUPALIŠTI

ZAHÁJENÍ PRÁZDNIN

1. 7. 2018 OD 13:00 HOD.

TURNAJ V PLÁŽOVÉM VOLEJBALE

15. 7. 2018 OD 14:00 HOD.

SPORTOVNÍ DEN NA KOUPALIŠTI

5. 8. 2018 OD 13:00 HOD.

TURNAJ V PLÁŽOVÉM FOTBALE

12. 8. 2018 OD 14:00 HOD.

ZAKONČENÍ KOUPAČÍ SEZONY

2. 9. 2018 OD 13:00 HOD.

AKCE VE SPORTOVNÍM AREÁLU NA FRÝDECKÉ

HOKEJBALOVÝ TURNAJ

22. 9. 2018 OD 9:00 HOD.

Více informací a přihlášky do turnajů na info@suuzct.cz

Tři nová auta pro Charitní pečovatelskou službu a Charitní asistenci

Těšínská Charita získala finanční podporu od Moravskoslezského kraje v rámci dvou projektů na nákup automobilů. Díky dotaci kraje v celkové výši 500 000 korun byly zakoupeny dva automobily Škoda Citigo pro pečovatelskou službu a vozidlo Škoda Fabia pro asistenční službu. Vozidla budou sloužit k přepravě pečovatelek a asistentek ke klientům.

Pečovatelky a asistentky dojíždějí za svými klienty nejen v Českém Těšíně, ale také do Chotěbuz, Ropice, Soběšovic, Těrlicka a dalších obcí.

„Stávající vozidla pečovatelské služby a osobní asistence jsou již mnoho let v provozu a bylo tedy nutné přistoupit k nákupu nových. Proto jsme nesmírně rádi za finanční podporu z Moravskoslezského kraje, bez které by nebylo možné nové automobily pořídit,“ sdělila ředitelka Charity Český Těšín Monika Klimková.

Charitní pečovatelská služba a Charitní asistence pomáhá klientům se sníženou soběstačností při zvládání běžných úkonů v jejich domovech, jako je základní péče o vlastní osobu, pomoc při hygieně, zajištění chodu domácnosti nebo zprostředkování kontaktu s okolím. Všechny úkony v rámci pečovatelské služby mají své pevně stanovené časové vymezení, kdežto služby osobní asistence jsou poskytovány v průběhu celého dne dle potřeby klientů. Tyto služby umožňují rozvíjet život klientů i v nepříznivé životní situaci a díky nim mohou i nadále zůstat ve svých vlastních domovech. **CHARITA ČESKÝ TĚŠÍN**

Pobyt v hotelu v Horní Lomné

Ve dnech 11. až 13. května jsme strávili příjemný víkend s naším spolkem Společnost na podporu lidí s mentálním postižením Český Těšín v hotelu Excelsior v Horní Lomné.

Jelikož v letošním roce slavíme 50. výročí od založení celorepublikového spolku a 40. výročí od založení

spolku krajského, tentokrát společně s námi byli i členové spolku z Havířova, Karviné a Bohumína. Náš pobyt by se nemohl uskutečnit bez finanční podpory města Český Těšín a celorepublikového spolku SPMP. Patří jim velké poděkování.

RENÁTA NEVELOŠOVÁ, POBOČNÝ SPOLEK SPMP ČESKÝ TĚŠÍN

Mosteční hasiči měli nabitý program

Konec května byl pro mostecké hasiče plný různých událostí. 29. května v brzkých ranních hodinách byla výjezdová jednotka vyslána k požáru v lese poblíž obchvatu. Naštěstí těšínská jednotka HZS ve spo-

lupraci s místní jednotkou dobrovolných hasičů vše zvládla bez nutnosti dalšího nasazení sil našich členů. Odpoledne pak byla na programu ukázka techniky pro školní družinu ZŠ Slovenská. **(MD)**

KOUPIM

jakýkoliv starý automobil, motocykl, díly nebo vraky značek Škoda Wartburg BMW Stadion Jawa a jiné do roku 1990

Přijedu, zaplatím, odvezu ihned, papíry vyřídím, s TP i bez

tel.: 725 725 609, mhostrava@seznam.cz

„AVION“
ČITÁRNA A KAVÁRNA

Čítárna a kavárna „Avion“ / czytelnia i kawiarnia „Avion“
tel. 558 711 961, noiva@noiva-tesin.cz, www.noiva-tesin.cz

ČERVENEC – SRPEN 2018

HUDEBNÍ LÉTO V AVIONU

Středa 4. 7. v 17 hod.

DAMIAN LUBER – KYTAROVÝ KONCERT

Damian Lubert je kytarista, který hraje složitou technikou fingerstyle. Je autorem bluesové hudby, hraje taky funky, jazz s prvky bossa novy. Pořádá Městská knihovna Český Těšín.

Vstup 70 Kč, pro členy klubu AKROPOL 50 Kč

Pátek 13. 7. v 17 hod.

JAZZ TIME – DINA SEDLÁČEK

Jazzový koncert Tria Petra Litwory a Diny Sedláček, která představí a pokřtí své nové CD. První letošní koncert v rámci cyklu Jazz Time.

Pořádá MěK.

Vstup 70 Kč, pro členy klubu AKROPOL 50 Kč

Středa 18. 7. v 17 hod.

DIVADELNÍ FESTIVAL BEZ HRANIC V OBJEKTIVU MARIANA SIEDLACZKA

Zahájení výstavy fotografií, které zachytily ty nejzajímavější okamžiky 28. divadelního festivalu Bez hranic. Výstava potrvá do 30. 8. 2018. Pořádá Zaołziańskie Towarzystwo Fotograficzne, Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka a Člověk na hranici ve spolupráci s MěK.

Vstup zdarma

Pátek 20. 7. v 17 hod.

KONCERT ŽÁKŮ ZUŠ PAVLA KALETY

Koncert nejlepších žáků Základní umělecké školy Pavla Kalety v Českém Těšíně. Pořádá ZUŠ ve spolupráci s MěK. Vstup zdarma

Pátek 27. 7. ve 20 hod.

LAKE MALAWI – HOMECOMING SHOW

Koncert populární české kapely s třineckým rodákem Albertem Černým. Pořádá MěK. Vstupné 200 Kč

Pátek 3. 8. v 17 hod.

JAZZ TIME – TAMARA TOMOSZEK

Jazzový koncert Tria Petra Litwory a Tamary Tomoszek. Koncert v rámci cyklu Jazz Time. Pořádá MěK.

Vstup 70 Kč, pro členy klubu AKROPOL 50 Kč

Pátek 10. 8. v 17 hod.

KONCERT ŽÁKŮ ZUŠ PAVLA KALETY

Koncert nejlepších žáků Základní umělecké školy Pavla Kalety v Českém Těšíně. Pořádá ZUŠ ve spolupráci s MěK. Vstup zdarma

Pátek 17. 8. v 17 hod.

SABINA BRODA A MICHAŁ KASZTURA

Koncert jazzové zpěvačky, autorky textů Sabiny Brody a populárního těšínského kytaristy Michała Kasztury. Pořádá MěK.

Vstup 70 Kč, pro členy klubu AKROPOL 50 Kč

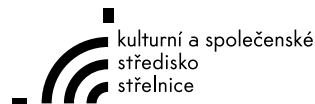
Pátek 24. 8. v 17 hod.

JAZZ TIME

MICHAŁ NIEMIRSKI, ZBIGNIEW KALETA, MARCIN ŻUPAŃSKI
Jazzový koncert Tria Petra Litwory a saxofonistů – Michała Niemierského, Zbyszka Kalety a Marcina Żupańskiego. Poslední koncert v rámci cyklu Jazz Time. Pořádá MěK. Vstup 70 Kč, pro členy klubu AKROPOL 50 Kč

**Rezervujte si, prosím, místa.
Změna programu vyhrazena.**

Kulturní a společenské středisko „Střelnice“

Kurz krasopísmo s Renátou Gebauerovou: FIXY A ŠTĚTCE

20.7.2018 od 15:00, KaSS „Střelnice“

Spojením štětce a techniky psaní stylu písma Copperplate t.j. střídání tenkých a hrubých tahů, vzniká moderní, expresivní a při tom osobité písmo, které si jistě zamilujete. Pokud jste krasopísem ještě nepolíbení a máte respekt z pera a tuše, není vůbec na škodu začít právě takovouto odlehčenou formou psaní.

Renáta Gebauerová nám představí i odvozené styly písma, které jsou v současné době velmi často k vidění, a to moderní kaligrafii falešnou, kdy bez pomoci jakýchkoli speciálních psacích pomůcek můžete vytvořit dojem kaligrafie klasické. Zkusíme si, jaké to je, když stejné písmo tvoříte štětcem a ne fixem. Těšte se na barvičky a hru s vodovkami.

FESTIVAL BAREV

14. 7. 2018 od 15:00, Park A. Sikory, Český Těšín

Skvělá hudba, usměvaví lidé a zábava s barvičkami Holí, to je nejlepší recept na úžasný den! Vstup na akci je ZDARMA!

FESTIVAL BAREV, to je:

- * obrovské množství barev!
- * originální prášek Holí nejvyšší kvality! (dá se lehce vyprat :))
- * nejlepší DJ's!
- * populární umělci!
- * pozitivní atmosféra a radost ze života!

ROCKOVÁNÍ NAD OLZOU

18. 8. 2018 od 13:30, Park A. Sikory, Český Těšín

Program pro 4. ročník festivalu Rockování nad Olzou je připraven!

Sobota s magickým datem 18.8.2018 bude v Těšíně patřit jen a jen rockové muzice a jejím fanouškům. Od 13:30 se bude z parku A. Sikory do dálky ozývat mocný zpěv, dunění bubnů a řev elektrických kytar! Na velkém pódiu se budou střídát ostřílení hudebníci od nás i ze zahraničí, uvidíme a uslyšíme slovenskou kapelu EUFOR, rockery tělem i duší INGOTT, místní bardy BASTARD, špičkové metalisty SALAMANDRA, legendární LIMETAL a neskutečnou německou bandičku NITROGODS.

OPEN AIR PROJEKCE POD ŠIRÝM NEBEM

areál KaSS „Střelnice“ ve 20:00

vstupné: 50 Kč

* 29.6., pátek * **PREZIDENT BLANÍK**

Komédie, Česko, 2018, 90 min., 15+

* 6.7., pátek * **NEJVĚTŠÍ SHOWMAN**

Muzikál / Drama / Životopisný, USA, 2017, 97 min.

* 13.7., pátek * **COCO**

Animovaný, USA, 2017, 109 min.

* 20.7., pátek * **PADEŠÁT ODSŤÍNŮ SVOBODY**

Drama / Romantický, USA, 2018, 105 min., 15+

* 27.7., pátek * **BAJKEŘI**

Komédie, Česko, 2017, 95 min.

* 3.8., pátek * **STAR WARS: POSLEDNÍ Z JEDIŮ**

Akční / Dobrodružný / Fantasy / Sci-Fi, USA, 2017, 150 min.

* 10.8., pátek * **FERDINAND**

Animovaný / Rodinný, USA, 2017, 99 min.

* 17.8., pátek * **JUMANJI: VÍTEJTE V DŽUNGLI!**

Dobrodružný / Rodinný / Fantasy / Akční / Komédie, USA, 2017, 119 min.

* 24.8., pátek * **TÁTOVA VOLHA**

Komédie / Drama, Česko, 2018, 90 min.

* 31.8., pátek * **AVENGERS: INFINITY WAR**

Akční / Sci-Fi / Fantasy, USA, 2018, 155 min., 12+

STRAŠIDLA NA ZÁMKU

25.8.2018, Český Těšín / Cieszyn

18:30 odchod průvodu od KaSS "Střelnice"

na Zámecký vrch Cieszyn

19:00 soutěž o nejlepší masku, upírská diskotéka,

zábavný program pro děti, soutěžní stanoviště

20:30 ohňostroj u řeky Olše

Pěvecký Slezan na 12. Cantate Budweis

V neděli 13. května 2018 se smíšený pěvecký sbor Slezan vrátil z mezinárodního festivalu 12. Cantate Budweis, který se konal v Českých Budějovicích ve dnech 11. a 12. 5. 2018.

Mezi devíti pěveckými tělesy, která se setkala na koncertních pódii, bylo několik sborů z Německa a Norska, zastoupeny byly všechny věkové skupiny a každý sbor předvedl své pojetí sborového zpěvu. Zajímavé bylo vystoupení norského sboru, který spojil sborový vícehlas s tanečními kreacemi v pestrých kostýmech. Ačkoli festival nebyl soutěžní, vládla zde vůle předvést se a ukázat, co kdo dovede. Oba velké festivalové koncerty tak měly vysokou úroveň.

PS Slezan za řízení sbormistra Petra Jonszty se představil ve dvou nádherných koncertních prostorách, a to v sídle Jihočeské filharmonie v sále Otakara Jeremiáše v Českých Budějovicích a v Zámecké jízdárně zámku Český Krumlov.

Slezanovci se prezentovali velmi dobře a za svůj pěvecký výkon získali nejen uznání, ale také pozvánku k dalšímu koncertování v zahraničí.

SLEZSKÁ REALITNÍ AGENTURA Český Těšín, s.r.o.

1 555 300,- Kč Staveb. parcela 1284m² Č. Těšín - Horní Žukov	2 6 300 000,- Kč RD Třinec-Tyra - nadstandart	3 1.350.000,- Kč Osvl. 2+kk, 62m² Český Těšín, Karvinská
4 2 360 000,- Kč RD Pod Zelenou Český Těšín	5 1 860 000,- Kč RD ČT-centrum města Český Těšín	6 710 000,- Kč Stav. parcela Chotěbuz 1241m² se staveb. povolením
7 500 000,- Kč Stav. parcela Řeka výměra 2116m²	8 899 000,- Kč Dr.byť 3+1s balkónem Český Těšín, Frýdecká	9 535 000,- Kč Osvl. Chata se zahradou 1546m² v ČT Rakovci

**Vyřídíme Vám úvěr na nákup veškerých nemovitostí,
družstevních bytů a rekonstrukcí**

Smetanova 173/2, 737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 260, 777 860 853, 775 224 290
www.slezska-realitni.cz

PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY

- Odborné posudky pro Nová Zelená Úsporám
- Výpočty tepelných ztrát
- Měření, kontrola a vyhodnocení účinnosti kotlů a klimatizací

STAVEBNÍ PROJEKTY

- Stavební projekty (domy, garáže, přístřešky, vestavby)
- Vyřizování stavebních formalit (stavební povolení, ohláška)
- Stavební dozor - ochráni Vaši investici

EMTEST spol. s r.o. 558 731 080, 558 712 129, 608 368 378
 Kancelář: Dvořákova 2, 737 01 Český Těšín
 e-mail: emtest@emtest.eu
 www.emtest.eu

mojeplazma

WWW.MOJEPLAZMA.CZ

**DARUJTE
KREVNI PLAZMU**

**POBOČKA
ČESKÝ TĚŠÍN**

MojePlazma
 Nádražní 41, 737 01 Český Těšín
 tel.: 558 871 001
 tesin@mojeplazma.cz

**UHRAĐÍME VÁM
MĚSÍČNĚ AŽ
1000 Kč***

**děkujeme
pravidelným
dárcům**

*Za předpokladu pravidelného dárcovství v intervalu 1 krát za 14 dní. Dle ustanovení §32 odst. 2 zákona 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách, podle kterého za krev odebranou pro výrobu krevních derivátů a pro použití u člověka podle jiných právních předpisů a za její odběr nevzniká osobě, které byla krev odebrána, nárok na finanční ani jinou úhradu, s výjimkou účelné, hospodárné a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s odběrem její krve, o které tato osoba požádá, a to celkem do maximální výše 5 % minimální mzdy.

Českotěšínská včelaři zvou na

Včelařský den

14. 7. 2018 • zahájení ve 13.00 hod.
 Areál knihovny v Dolním Žukově

- Prodej včelích produktů
- Soutěž o nejméně chutnější med
- Prezentace Karla Ostárka na téma „VČELÍ PASTVA“
- Program pro děti s klauny z Balónkova
- Bohaté občerstvení – domácí zákusky, placky, speciality z grilu, pivo od Konička

Dobrovolné vstupné
 Akce je finančně podporována městem Český Těšín

Beskydské

hřebenovky

**Individuální kondiční
a rodinné „hravé závody“,
které Vás budou bavit.**

 CHATA PRAŠIVÁ	21. 7. 2018 Chatu, kterou máte rádi, podpořte ji kamarádi
 SKALKA horská chata	4. 8. 2018 Startovní dobrovolné máme, dětem i Vám radost uděláme
 KAMENITÝ www.chatakamenity.cz	25. 8. 2018 Stylové dětské zázemí a další tematické hračky, na tohle všechno přispějí Vaše kačky

www.beskydske-hrebenovky.cz

VÝROBA A RENOVACE PÉROVÝCH DEK A POLŠTÁŘŮ

Novinka:

Hlubkové čištění koberců

Sběrna: Charlie rybářské centrum,
u Zámečku, Jablunkovská 853,
Český Těšín, Tel.: 603 111 648

AUTO-GAZDA.cz

SÍDLÍME
NA NOVÉ
ADRESE

- půjčovna dodávek
- půjčovna osobních vozidel
- půjčovna nosičů kol
- půjčovna přívěsů
- půjčovna střešních boxů

Auto-Gazda.cz
Strojnická 398, Český Těšín

rezervujte na telefonu
735 095 095

MALÍŘSTVÍ – NATĚRAČSTVÍ

- nátěry – okna, dveře, radiátory a střechy
- malování bytů a skladů
- drobné zednické práce – štuk, omítky, stěrky atd.

Josef CHOWANIEC

Slezská 1392/14
737 01 Český Těšín
Mob.: 737 435 958 IČ: 731 69 994
e-mail: josef.chowaniec@seznam.cz

Petr ZBORNÍK

bezpečnost práce a požární ochrana

Naše firma má výhradní zastoupení
na prodej hydrantových systémů a požárních hadic
Obory firmy:

- *Bezpečnost práce
- *Požární ochrana

- *Revize "vyhrazených technických zařízení"
- *Revize "požárně bezpečnostních zařízení"
- *Prodej hasicích přístrojů, hydrantových systémů,
požárních hadic, plnění láhví CO2
- *Prodej bezpečnostních tabulek

Mánesova 512/28, 73701 Český Těšín
558 736 586, 774 810 691, 777 810 822
petr.zbornik@volny.cz
http://www.zbornikpetr.cz

NEJVÝHODNĚJŠÍ CENY NA ÚZEMÍ ČESKÉHO TĚŠÍNA

www.lovelec.cz

PŮJČOVNA ELEKTROKOL

-LOVELEC+

Po - Pá 8:00 - 15:00 hod.
Koeximp spol. s r.o., Lipová 1986, Č. Těšín
areál VOP (vedle tiskárny FINIDR)

„Pravá kavárna“

Štefánikova 20/21
737 01 Český Těšín

Instagram Facebook
kavarnaustefanika

+420 602 705 551
figuratrade@seznam.cz

Jezírkové fólie.cz

- široký výběr jezírkových fólií, geotextilií
- příslušenství pro zahradní jezírka
- realizace a pokládka

www.jezirkove-folie.cz

Kontakt: BROKAR Moravia s.r.o., IČ: 28652452,
Tovární 1030/41, 737 01 Český Těšín
tel.: 702 090 220, e-mail: brokar@email.cz

TĚŠÍME SE NA VAŠI NÁVŠTĚVU

OVOCNÉ, ZELENINOVÉ A BYLINKOVÉ ŠTÁVY NA OBJEDNÁVKU DLE VAŠÍ CHUTI

Výroba čerstvých a lahodných
šťáv je mou vášní.
Nemáte čas na přípravu?
Připravím je za Vás
a doručím až domů
nebo do kanceláře.

Objednávky a info:

Tel.: 736 436 823, e-mail: rahuppert@volny.cz

FB: **Renata Huppert - čerstvé ovocné a zeleninové šťávy**

Cena od 50 do 100 Kč za 0,5 l.

V Českém Těšíně a okolí rozvoz již v ceně šťávy.

SRDEČNĚ ZVEME DO NOVÉHO OBCHŮDKU

Najdete u nás:
BAREVNÉ DŘEVĚNÉ KORÁLE,
SKLENĚNÉ PERLY,
MALOVANÉ SKLO,
SYRSKÁ
A FRANCOUZSKÁ MÝDLA,
ŠÁLY, ŠÁTKY A PAREA,
PŘÍRODNÍ OLEJE

Otevírací doba: 9:00-16:30 hod.

Frydecká 6, Český Těšín (naproti autobusového nádraží)

Tel.: 731 747 670, e-mail: info@kouzlobizuterie.cz

www.kouzlobizuterie.cz

FB: Barevné korále, kouzelné perly a přírodní oleje

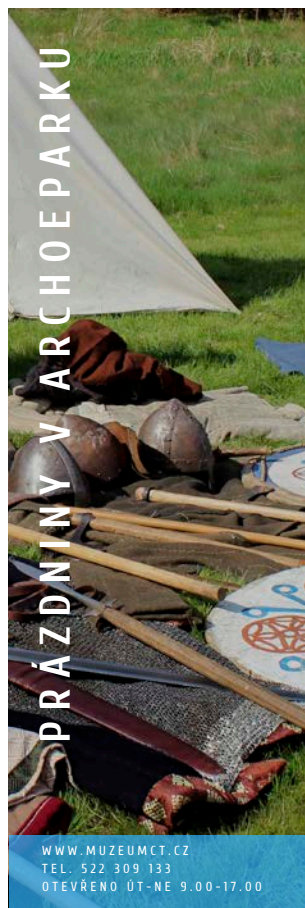
tel.: 777 805 558

e-mail: dubiela@seznam.cz

www.eurobyt.eu

SPOLEČNOST, KTERÁ VÁM SLOUŽÍ OD ROKU 1991

žaluzie • rolety • sítě
montáž a údržbový servis

WWW.MUZEUMCT.CZ
TEL. 522 309 133
OTEVŘENO ÚT-NE 9.00-17.00

NAJDI CHOTĚSLAVŮV POKLAD

30. 6. 2018, 9.00-17.00

CYRILOMETODĚJSKÉ DNY

5. - 6. 7. 2018, 9.00-17.00

STEZKA DUCHŮ A DÉMONŮ

7. 7. 2018, 9.00-17.00

TURNAJ V LUKOSTŘELBĚ

21. - 22. 7. 2018, 9.00-17.00

BARVENÍ ROSTLINNÝMI BARVAMI

21. - 22. 7. 2018, 9.00-17.00

KURZ PRAVĚKÉHO TEXTILNICTVÍ

4. 8. 2018, 9.00-17.00

UMĚNÍ Z PŘÍRODNÍCH MATERIÁLŮ

11. 8. 2018, 9.00-17.00

PUTOVÁNÍ IBRAHIM IBN JÁKOBA

18. 8. 2018, 9.00-17.00

MUZEUM TĚŠÍNSKA
ARCHEOPARK CHOTĚBUZ-PODOBORA
KARVINSKÁ 455, CHOTĚBUZ

TĚŠÍNSKÉ
AKCE 2018

05.07.
SVÁTEK CYRILA A METODĚJE

| PARK ADAMA SIKORY

09.08.
ŠLÁGROVÁNÍ

| NÁMĚSTÍ ČSA

18.08.
ROCKOVÁNÍ NAD OLZOU

| PARK ADAMA SIKORY

25.08.
STRAŠIDLA NA ZÁMKU

| PRŮVOD NA PIASTOVSKOU VĚŽ

06.09., 04.10., 08.11.,

07.12., 14.12.

SLEZSKÝ RYNEK

| NÁMĚSTÍ ČSA

08.09.

BABÍ LÉTO + DEN

S DECHOVKOU

| PARK ADAMA SIKORY

14.09.

BENEFICE POD MODRÝM

TĚŠÍNSKÝM NEBEM

| NÁMĚSTÍ ČSA

21.-23.09.

POKLADY Z TĚŠÍNSKÉ TRUHLÝ

| ČESKÝ TĚŠÍN / CIESZYN

10.-19.10.

MEZINÁRODNÍ DEKÁDA

KOMORNÍ HUDBY

| ČESKÝ TĚŠÍN / CIESZYN

28.10.

100. VÝROČÍ VZNIKU

SAMOSTATNÉHO

ČESKOSLOVENSKA

| TĚŠÍNSKÉ DIVADLO, OHŇOSTROJ NÁBŘ.

MÍRU

06.11.-10.11.

FESTIVAL DIVADEL

MORAVY A SLEZSKA

| TD

10.11.

O CENU MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN - TA-

NEČNÍ SOUTĚŽ

S MEZINÁRODNÍ ÚČASTÍ

| TĚLOCVIČNA NA UL. FRÝDECKÁ Č. 32

19.-24.11.

TĚŠÍNSKÝ JAZZOVÝ FESTIVAL

| KASS STŘELNICE A MÍSTNÍ

RESTAURACE

30.11.

SEJDEME SE V ADVENTU

S ROZSVÍCENÍM VÁNOČNÍHO STRO-

MU

| NÁMĚSTÍ ČSA

05.12.

MIKULÁŠ

| TĚLOCVIČNA NA UL. FRÝDECKÁ Č. 32

07.12.

JARMARK A VÁNOČNÍ PROGRAM

| NÁMĚSTÍ ČSA

14.12.

JARMARK A GOSPEL

| NÁMĚSTÍ ČSA

21.12.

VÁNOČNÍ KONCERT

TA GRUPO, SILESIA DIXIE BAND

| NÁMĚSTÍ ČSA

Změna programu vyhrazena!

Městský úřad Český Těšín | Náměstí ČSA 1/1 | 737 01 Český Těšín
Odbor školství a kultury | pracoviště Štefánikova 18/25
tel.: +420 553 035 302 | e-mail: epodateln@tesin.cz | www.tesin.cz

ČESKÝ TĚŠÍN

SVÁTEK

PŘIJĎTE SI S NÁMI PŘIPOMENOUT
DEN SLOVANSKÝCH VĚROZVĚSTŮ!

CYRILA A METODĚJE

5. 7. 2018
PARK A. SIKORYZÁBAVNÉ AKTIVITY

- LANOVÉ AKTIVITY
- WORKSHOP – DĚTI V AKCI + ROYALRANGERS
- TEEN CHALLENGE
- STAVĚNÍ BEDEN NAD SEBOU
- AWANA HRY
- ROAD 146 – KŘEŠŤANSKÝ MOTOCYKLOVÝ KLUB
- LAKTAČNÍ PORADENSTVÍ
- HÁZENÍ MÍČKŮ NA TERČ
- LOVENÍ RYBIČEK
- PETANQUE
- ŠIPKY
- LET HORKOVZDUŠNÝM BALÓNEM (OD 17:00 HOD.)
- PLNĚNÍ BALÓNKŮ HÉLIEM + SOUTĚŽE PRO DĚTI
- JÍZDA NA PONÍČÍCH
- INTERAKTIVNÍ VÝSTAVA
- KVÍZY PRO DĚTI
- AUTA NA DÁLKOVÉ OVLÁDÁNÍ
- UKÁZKA LETŮ VRTULNÍKŮ NA DÁLKOVÉ OVLÁDÁNÍ
- PREVENTIVNÍ PROGRAM ZDRAVÉHO ŽIVOTNÍHO STYLU
(MĚŘENÍ TUKU, TLAKU, APLIKACE JEDNODUCHÝCH
ZDRAVOTNÍCH ZÁKONŮ – SLUNCE, VODA, VZDUCH,
DŮVĚRA, VÝŽIVA, ...)
- KREATIVNÍ TVOŘENÍ S JOHANKOU

PÓDIOVÝ PROGRAM

- 15:00
ZAHÁJENÍ AKCE – MODERÁTOR (5 MIN.)
- 15:05
ÚVODNÍ SLOVO VEDENÍ MĚSTA (5 MIN.)
- 15:10
WALERIANBUGEL „CYRILOMETODĚJSKÁ TRADICE JAKO
PROJEKČNÍ PLÁTNO KŘEŠŤANSKÝCH CÍRKVÍ“ (20 MIN.)
- 15:30
WALERIANBUGEL „CYRILOMETODĚJSKÁ TRADICE JAKO PRO-
JEKČNÍ PLÁTNO KŘEŠŤANSKÝCH CÍRKVÍ“
(PŘEDNÁŠKA VE STANU, 45 MIN.)
- 16:15
HUDEBNÍ VYSTOUPENÍ CHARITY (30 MIN.)
- 17:00
FLEXIBLEFORMATION + 4 HARMONIKY (45 MIN.)
- 17:50
HUDEBNÍ SKUPINA ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ
NA ROZVOJI
(20 MIN.)
- 18:20
FUSION (30 MIN.)
- 19:15
ADONAI (45 MIN.)
- 20:00
KONEC AKCE – MODERÁTOR

AKCI POŘÁDÁ MĚSTO ČESKÝ TĚŠÍN
VE SPOLUPRÁCI S ČESKOTĚŠÍNSKÝMI CÍRKVEMI.
ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA.